

Heerlense UTP gaat wél boycotten

U-RAAD AANVAARDT COMPROMIS OVER OLIVETTI-APPARATUUR

In zijn laatste vergadering voor de kerst heeft de universiteitsraad ingestemd met het compromisvoorstel van het college van bestuur over de Olivetti-kwestie. Bij een eerdere gelegenheid had de raad nog een bijna identiek voorstel verworpen ten gunste van een verdergaande afwijzing van Olivetti. Het collegevoorstel komt erop neer dat het rekencentrum service zal blijven verlenen voor de Olivetti-apparatuur die reeds in huis is of nog zal komen. Het zou ondoelmatig zijn om die stop te zetten. Dat gebeurt wel als er nagenoeg geen apparatuur van dit merk meer aanwezig zal zijn; een kritische grens werd echter niet genoemd.

Het college wil geen ontmoedigingsbeleid dat voorschrijft dat er geen ondersteuning door het rekencentrum meer plaats zal vinden van apparatuur die afkomstig is van fabrikanten met belangen in Zuid-Afrika, zoals de wens van de U-raad aanvankelijk luidde. Wel wil het college toezeggen dat medewerkers die overwegen computerapparatuur aan te schaffen, op de problematiek gewezen zullen worden. Tevens zal men pogingen in

het werk stellen om 'niet besmette' alternatieve producenten te vinden.

Bij de Heerlense Universiteit voor Theologie en Pastoraat is eind december wel besloten om geen Olivetti-computers meer aan te schaffen wegens de banden van het bedrijf met Zuid-Afrika. Angst voor vernietiging van dit boycotbesluit door de Kroon, iets waar het college van de RL steeds op heeft gewezen, leeft bij de UTP niet: zij is geen

overheidsinstelling en valt niet onder de bemoeienis van de minister van onderwijs en wetenschappen. Dat de financiering, die wel van de overheid komt maar via het RK-kerkgenootschap over de vier theologische universiteiten wordt verdeeld, in gevaar zou kunnen komen acht een woordvoerder uiterst onwaarschijnlijk.

Wammes Bos

DERDE GELDSTROOM 'WITGEMAAKT'

Alle onderzoek dat binnen de universiteit in opdracht van derden wordt verricht, gaat volgens een nieuwe regeling een 'normaal' onderdeel uitmaken van de werkzaamheden van groepen of diensten. Alle kosten die dat onderzoek met zich meebrengt binnen of buiten een groep moeten voortaan verrekend worden. Het toezicht daarop wordt overgelaten aan de faculteiten, die op hun beurt dat toezicht kunnen overlaten aan de leiding van een vakgroep of een onderzoeksproject.

De Universiteitsraad heeft vlak voor het kerstreces de oude regeling vervangen, waarin alle contracten een lange bureaucratische weg moesten afleggen langs centrale diensten en besturen. Die bemoeizucht weerhield veel groepen ervan hun zaken behoorlijk te regelen alvorens met een opdrachtgever in zee te gaan. Dat kon onder meer tot gevolg hebben dat er ten behoeve van een opdrachtgever middelen werden gebruikt, die eigenlijk bestemd waren voor het onderzoek uit de eerste of tweede geldstroom.

Wie nu een onderzoekscontract met een opdrachtgever wil sluiten, moet dat eerst voorleggen aan de faculteitsdirecteur, tenzij die zijn bevoegdheid verder heeft gemandateerd aan de vakgroep, instituutdirecteur of projectleider. De directeur moet de contracten in overleg met het faculteitsbestuur beoordelen en ze laten toetsen op hun wetenschappelijke kwaliteit. Het faculteitsbestuur bekijkt onder andere of het eerste geldstroomonderzoek niet door de opdracht in gevaar komt. De bemoeienis van de diensten, zoals financiële zaken verschuift in de nieuwe regeling van controle naar service-verlening, waarvan de kosten (bijvoorbeeld de administratie van personeel) in rekening worden gebracht. Die doorberekening vervangt de oude rege-

ling, waarbij van ieder researchcontract vijftien procent moest worden afgedragen als bijdrage in de overhead-kosten van de universiteit. De diensten moeten aantonen dat zij het geld dat zij voor hun service-verlening ontvangen, daadwerkelijk gebruiken voor verbetering van hun service. De groep die een contract afsluit, mag van de eventuele winst 75 pro-

cent zelf houden. De rest moet gestort worden in een 'faculteitsfonds'. Voor de besteding van de winsten is instemming nodig van het faculteitsbestuur, dat op zijn beurt de bestedingsvoorstellen aan het college van bestuur moet voorleggen.

Jacques Herraets

Observant voortaan op donderdag

Observant verschijnt van nu af aan niet meer op vrijdag, maar op donderdag. Dat is het gevolg van een wijziging in de afspraken met de drukkerij.

Het blad wordt voortaan ook op donderdagmiddag verspreid. Om zo weinig mogelijk tijd tussen het drukken en het bezorgen verloren te laten gaan wordt de krant donderdag zo vroeg mogelijk door onze eigen koerier over de belangrijkste locaties verspreid.

Diensten en vakgroepen, die gewend waren bundeltjes met de benodigde exemplaren in hun postvak te vinden, worden nu verzocht zelf het

vereiste aantal bladen van de stapel te nemen die wij voor de postvakken deponeren.

Ook in de opmaak van het blad zult u de komende nummers veranderingen aantreffen. Door de invoering van een (Apple-) desktop-publishing systeem, dat de redactie in staat stelt zelf de pagina's via het beeldscherm op te maken, veranderen de mogelijkheden voor de lay-out. De lettertypes die wij tot onze beschikking hebben, zijn niet dezelfde als die van de drukker. Bovendien biedt het DTP-systeem meer mogelijkheden tot variatie in de opmaak.

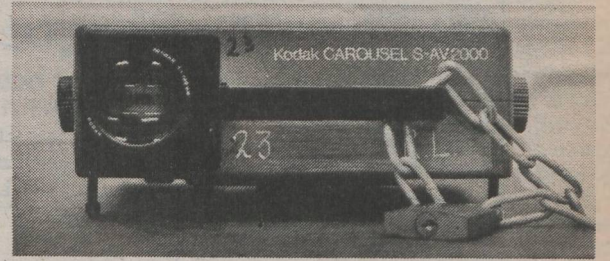
Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 17, 13 januari 1989

Inhoud

Pagina 5

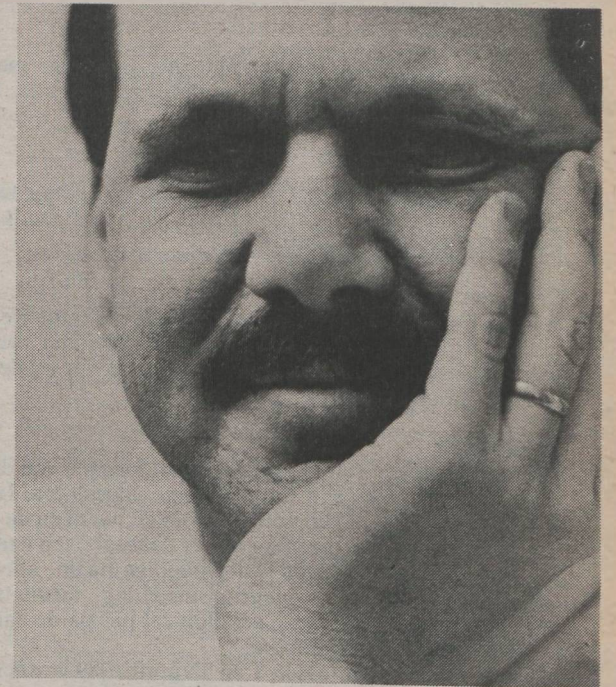
Houdt de dief!!

Er wordt binnen de universiteit steeds meer gestolen, van pakken koffie tot dure laserprinters. Zelfs sloten, kettingen of fluoriserende verf houden de dieven niet tegen. De werksfeer wordt er intussen niet beter op. Medewerkers verdenken elkaar, gaan zelf detective spelen of vervangen de sloten op hun deuren, zodat zelfs de portier er niet meer in kan. Als het college geen maatregelen neemt, ontstaat chaos en anarchie, vreest de directeur van de medische faculteit Edward Steur.

Pagina 7-8

Opnieuw gekozen

Bijna ongemerkt werd Karl Dittrich per 1 januari herbenoemd in het college van bestuur. Bijna iedereen vindt dat hij in zijn eerste drie jaar als bestuurder goed werk heeft afgeleverd. Bovendien is hij joviaal en gemakkelijk in de omgang, al lijkt het hem wel wat te ontbreken aan slagvaardigheid. Een portret van de man, die in Leiden zijn Limburgs accent verloor, maar toch lid van de Tempeleers mocht worden.

Pagina 20

Een dooie mus

Het college van bestuur, de voorzitter van het college van bestuur en de rector magnificus, ook lid van het college van bestuur, behoorden tot de zevenhonderd ondertekenaars van de grote advertentie ten gunste van een snelle aanleg van de oost-westbaan op het vlieveld Beek. Hoeft het college dan geen rekening te houden met de weerstand, die de baan oproept bij anderen binnen en buiten de universiteit?

(Advertentie)

Je hebt ook nog De Slegte's universiteits- bibliotheek.

Gewoon zes dagen per week open: de Slegte's gigantische studieboeken-kollektie. Je kunt er je boeken brengen (de beste nemen wij graag van je over). En je kunt er je boeken halen. Want door onze grote inkoop bieden wij je uiteraard ook een enorme aktuele keus!

De Slegte
Daar wordt een lezer beter van.
Grote Staat 53, Maastricht. Tel. 043-21 72 96.
Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Eindhoven,
Utrecht, Arnhem, Groningen, Haarlem, Leiden,
Enschede, Zwolle, Antwerpen, Gent, Leuven.

VAN DEN BIGGELAARPRIJS 1989: FOTOGRAFIE

De Stichting 'mr. R.B. van de Biggelaar' organiseert in 1989 een prijsvraag op het gebied van de fotografie.

Thema
Het thema van deze prijsvraag luidt:

"Mensenkinderen... Maastricht"

Inzenders mogen dit thema ruim interpreteren: mensen/kinderen/studenten in Maastricht, hart en navel van Europa, beschouwd met ernst, humor of ironie.

Prijs
De prijswinnaar ontvangt het symbolische bedrag van f 600,-, zesduizend dubbeltjes, verwijzend naar het aantal studenten dat de RL rond 1990 hoopt te bereiken.

Deelname
Aan de prijsvraag kunnen meedoen alle studenten en medewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg en studenten van het hoger beroepsonderwijs in Maastricht, allen voor zover zij de leeftijd van 36 jaar niet hebben bereikt.

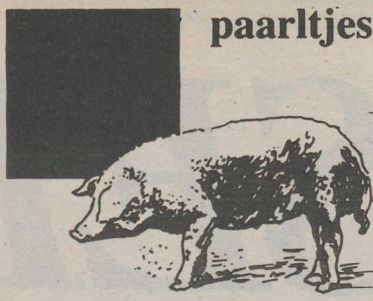
Inzendingen
Deelnemers zijn vrij in de keuze en het formaat van de door hen in te zenden foto's. Dia's zijn van deelname uitgesloten. Iedere foto dient aan de achterkant te zijn voorzien van de naam en de geboortedatum van de inzender. De inzender levert daarenboven een gesloten envelop in, bevattende zijn of haar volledige naam, adres, geboortedatum, telefoonnummer, onderwijsinstelling, faculteit of studierichting, dan wel functie. Deze envelop zal pas na de aanwijzing van de prijswinnaar worden geopend. Inzendingen kunnen tussèn 1 en 15 april 1989 worden gestuurd naar het adres:

Stichting 'mr. R.B. van den Biggelaar'
t.a.v. mevr. dr. M. Roede
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Op het omslag dient vermeld te staan 'Fotowedstrijd'. Deelnemers kunnen hun inzending binnen de genoemde termijn ook afgeven bij mevr. Roede, Abtstraat 2 a, (Elisabethhuis). Bij haar is ook verdere informatie te krijgen: tel. (888)379 of 474170. Inzendingen blijven eigendom van de deelnemers. Deze stemmen door het feit van hun deelname in met eventuele expositie en openbaarmaking van hun werkstukken.

Jury
De jury voor deze wedstrijd bestaat uit Willem K. Coumans (voorzitter), Coen Eggen, Franco Gori, Nol Pepermans en Aad van Vliet. Mevr. Machteld Roede fungeert als ambtelijk secretaris van de jury.

Prijsuitreiking
De mr. R.B. van de Biggelaarprijs 1989 zal worden uitgereikt tijdens een openbare bijeenkomst op een nader te bepalen datum in mei/juni 1989. Rond de prijsuitreiking wordt een tentoonstelling georganiseerd waarop ingezonden werk, ook van niet-prijswinnaars, zal worden getoond.

paartjes

Te koop: Renault 18 LTL, stationcar, 1982, km. 125.000, 5-versnellingen, trekhaak. In goede staat. f 4750,00. Tel. 043-620932 ('s avonds).

Rustige studente met kind heeft dringend een nieuwe woongelegenheid nodig. Zelfstandige woonruimte of minimaal twee kamers in woongroep in/om Maastricht. Marie-Jeanne, tel. 04450-1145.

Te koop: Gottlieb Flipperkast, "Orbit" ('72), klein defect, prijs n.o.t.k. Tevens 2-zit bankje te koop aangeboden. Bel: 043-218795 (Sander).

Privélessen pijporgel en clavecimbel door gedipl. concorderend musicus Ton Reijnaerds. Een mooie hobby in uw vrije tijd. Ook vakopleiding mogelijk. Leeftijd speelt geen rol, enige voorop. vereist (een à twee jaar piano of equivalent daaraan). Tel. 043-431335.

Wie heeft er in Maastricht woonruimte vrij voor de periode februari t/m juni? Bel: 040-510693 (vraag naar Jacqueline).

Goede fee wenst een heksenhuysje in of om Maastricht. Tel. 04450-1145.

Dag, we zijn weg voor het komende halfjaar! Ons adres in Wageningen is: Haarweg 39, 6709 PH, tel. 08370-23920. terttu (3MF) en Saskia (3 AF).

Academicus (ir. Natuurkunde) biedt bijles aan! In de vakken: wiskunde, statistiek natuurkunde. Bel. tel. 043-435398.

Te koop: electrisch fornuis met oven, vraagprijs f 250,00. Grill-bakoven, vraagprijs f 25,00, 2 vloerbekledingen (kl. beige) afm: 4 m² en 3,5 m², vraagprijs f 200,00. Te bevragen na 12.00 uur, tel. 043-213148.

Part-time O.-assistente i.b.v. PC/TVW, stelt graag haar vrije tijd ter beschikking voor het uittypen van scripties/proefschriften e.d. Bel Monique ('s ochtends), tel. 043-633552.

Te koop wegens overcomplete: wasmachine Ruton als nieuw f 500,00. Bosch-koelkast (collectors-item) prijs n.o.t.k. Tel. 888146, na 18.00 uur, 04408-2504.

Te koop gevraagd: tweedehands megafoon, bel Gijs Kloek, tel. 043-252556.

Te koop: lichtgew. pannenset, ongebruikt, ideaal voor op vakantie in de caravan, f 25,00. Vogelkooi en diverse attr. f 20,00; radio f 10,00; philips D 6410 draagb. mono casetterec. batterijvoeding f 70,00; Bel: 043-431364.

Landhuis te koop aan de voet van de St. Pietersberg Maastricht, 350.000 k.k. direct te aanvaarden. Tel. incl. na 18.00 uur, tel. 043-218613.

Te koop aangeboden: stationcar Nissan Bluebird, juni 1984, APK-gekeurd, 80.000 km, 2,0 liter motor, 5 versnellingen, tel. 210555.

In onderhuur aangeboden: zolderkamer in studentenhuus. Alle voorzieningen aanwezig. Bel na 18.00 uur: 080-226629.

Spetterend feest van MINX. Ongelooflijke 12-koppige live-band, o.a. 3 blazers en 3 zangeressen. Swingend het nieuwe jaar in!!!

12 Januari. Kom voor 'n

Te huur per 1 maart 1989 in M' tricht een klein boerderijwoningke, geschikt voor 3 studenten: 1 woonk., 3 slpk., keukentje, wc, douche, geen tuin. Er moet wel wat worden opgeknapt. Huur f 450,- per maand (f 150,- p.p.), uitsluitend schriftelijke reacties naar Ch. Pfaff, skillslab.

12 januari. Kom voor nieuwjaarszoen naar het Maaspaviljoen. MINX

Kamer in onderhuur aangeboden i.v.m. stage, ligging in het centrum, opp. 19 m², periode 1-2 tot 1-7 1989, huur f 350,- per maand incl. Tel: 043-252734 (AAD)

Alcohol en verkeer gaan niet samen. Steun de actie van V.V.N. door mij een kamer in het centrum aan te bieden. Na 12.00 uur, 252907, Ebo

Woonhuis te koop gevraagd, f 120.000, omgeving Maastricht, tel. 085-814970

Maastrichtse zeilvereniging LAGAKARI organiseert deze winter een theoretische cursus in d'n Avanceur, Helmstr. 10 om 20.00 uur. 19 jan. Binnenvaart Politie Reglement II, 31 jan. zeilvideo, leden gratis, niet-leden f 2,50

Te koop: luxe appartement in Boschstraatkwartier. Entree, hal. Verdieping: royale living, keuken, berging, ligbad, toilet. Twee balkons, grote slaapkamer. Vraagprijs: f 123.000,-. Inl.: 043-216765

Te koop: zeer mooie volkswagen derby-s, bwj. '78, diverse accessoires, apk-gekeurd tot aug. '89, prijs f 2000,-, tel. 045-443643

Witte poes zoekt nieuw huis wegens vertrek baasje naar buitenland. Rustig karakter, gewend om binnen te leven. Telefoon 043-437552 of 043-888797

Wie is geïnteresseerd in huisruil voor 3 à 4 weken vanaf 16 juni '89, met een huis in Berkeley (Calif.) op 2,5 km. van de universiteit. Contact via Paul Dommers, 888358

Te koop: CD-speler in nieuwe staat 16 bits voor f 225,-, tevens een herensportfiets, laag frame, 3 versnellingen; onbekend merk, niet licht maar wel robuust en helemaal compleet voor f 125,-. Tel: 043-633415

In verband met stage kamer gezocht in leuk studentenhuus, 15 febr./1 mrt-ong. 15 juli, bel Marieke 08370-15377

Te koop aangeboden: sopraansaxofoon (incl. koffer). Tevens te koop gevraagd: el. basgitaar. Bel Tertia (043)434059

Ook dit sprankelende nieuwe jaar zijn wij weer actief. Stichting BUBU. Verhuur van bestelbusjes, f 45,- per dag, f 0,30 per km., waarvan de eerste 100 km. vrij (excl. BTW). Bel 211048/210649

FISEM zoekt met spoed een kamer in onderhuur van 15/1-26-2 voor een Spaanse student. Bel Monique: 214165

DUTCH voor foreigners, Nederlands voor buitenlanders met basiskennis* Nederlands. Privé-les of in kleine groepen, cursusinhoud en lesfrequentie op maat, mogelijkheid tot het behalen van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal. Liesbeth Bruens kraijenhoff, Markt 34d, 6211 CK Maastricht, tel. 043-210828

Onderwijsgroep Astrologie heeft nog plaats voor enkele studenten (cq docenten). Coördinator en inhoudsdeskundige: Otto 613575

Te koop Macintosh 512K (2 maanden oud), computer en 800k drive f 1500,00, externe 800k drive f 400,00, tel. 043-210641.

Steppers opgelet! Step te koop. Zeer geschikt voor ombouw tot race-step f 30,00. Tel. 470783.

Te koop aangeboden: zw/w doka Durst M 305 vergroot met Schneider lens, Philips lichtmeter, etc. in nieuwaastaat. Prijs n.o.t.k. Tel. 887174 (ma, di, do-middag) of tel. 219682 (na 18.00 uur).

Welke fanatieke handbalster wil meedoen aan de grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen (NSK) 22/23 maart a.s. te Tilburg? Bel Annemieke: tel. 211163.

Koelkast te koop i.v.m. verhuizing f 50,00. Bel Karin, tel. 043-219533.

"De Elset", een gezellige boerderij, rustig gelegen groepsaccommodatie, uitstekend geschikt voor studiedagen, conferentie, weekends (20 km van Maastricht). H. Ronken, Elzeterweg 6, 6281 NN Mechelen, tel. 04455-1363.

Te huur: studio in Veldwezelt (B). Eigen keukenblok, douche, toilet. Huur f 380,00 excl. tel. 09-3216477363.

Projectgroep Dans start nieuwe cursus Moderne Dans in het CCV, Herbenusstraat 89. Nog een aantal plaatsen vrij voor de beginners ma van 19.00-20.00 uur en voor de midden 1 les op dinsdag van 19.00-20.00 uur. Gratis lessen op: 16, 17, 23 en 24 jan. Info: 043-470185/647566.

Wie heeft mijn SWANBORN nieuwe druk gevonden op 3-1 ong. 14.00 uur? kopieerapparaat te verd. HG? A.u.b. bij portier afgeven. Heb geen geld voor een nieuwe!!

Voor alle feesten en partijen kom je naar Pergola, Vroenhoven. Dispuut en verenigingsfeesten ook op donderdag. Bel voor informatie: tel. 09-32-12454740.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar: tel. 04950-24354. Kosten f 42,50 in Maastricht of omgeving.

Te koop aangeboden: Citroën BX 16 RS: 1983, zivergrijs, LPG, i.z.g.st. Prijs f 8.000,-. Tel. 043-437810/433177.

Buitenlandse gast-hoogleraar met gezocht gemeubileerde woning of appartement met 2 slaapkamers, in Maastricht of omgeving, voor de periode van 1 jaar (1-4-1989 tot 1-4-1990). Reacties s.v.p. aan sekretariaat Farmakologie.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröer (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hameleers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hameleers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Frits Withdershoven
Paul Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Paartjes
Paartjes schriftelijk inleveren bij de redactie, maximaal 25 woorden. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 7,50. Paartjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25.

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij Dhr. H. Hoff, telefoon 043-437810 b.g.g. bij de redactie 043-887174

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting, telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,- per jaar

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP) samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Univers (Tilburg), Delta (Delft), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen

Het Missiebusje

Er woonden eens, in een lieflijk Limburgs dorpje, drie medewerkers van de Universiteit op een rijtje. Twee van de drie waren fiscaal te classificeren als alleenverdieners, de partner van de derde was echter directeur van een Instituut voor Zelfverdediging. Hoewel het laatste paar zuchtte onder de tweeverdienerswetgeving had het per saldo meer beschikbaar dan de burens. Het was echter geen stille (relatieve) armoede respectievelijk rijkdom: de alleenverdieners beschikten voor het woon-werkverkeer naar de op tien kilometer afstand gelegen Universiteit over een fiets (of namen bij barre weersomstandigheden de bus); de tweeverdienster had een comfortabele auto voor dit doel beschikbaar. Op een buurtfeest ontspan zich tussen de drie collega's het volgende gesprek.

Alleenverdiener A zei tegen de tweeverdiener: "We zitten eigenlijk in een zeer vergelijkbare situatie. We werken voor dezelfde werkgever en we wonen op dezelfde afstand van de Universiteit. Toch moeten ik op de fiets door weer en wind, en jij zit lekker in je autootje. Ik vind dat ik jou met recht gebrek aan solidariteit met je kollega's kan verwijten". Alleenverdiener B viel buurman A direkt bij: "Het is niet alleen on-solidair, om het woord a-sociaal maar te vermijden, het is ook op democratische gronden onhoudbaar. Laten we er maar eens over stemmen of we voortaan met je mee kunnen rijden ja of nee." En inderdaad, bij het tellen van de stemmen bleken er twee stemmen vóór het verlenen van het lift-recht te zijn uitgebracht en er was maar één stem tegen. Sindsdien brengen A en B, gezeten op de achterbank, 's morgens het interieur van de auto alvast met een sigaretje op temperatuur, terwijl de tweeverdiener het ijs van de ruiten krabt alvorens achter het stuur plaats te nemen om met haar collega's naar de Universiteit te rijden.

Ik heb geprobeerd om u dit verhaal op de mouw te spelden omdat ondergronds en in de toren van het Oud-Gouvernement al enkele jaren met toenemende intensiteit een vergelijkbare discussie plaatsvindt. Bestuurs- en stafleden van de Faculteiten Gezondheidswetenschappen, Rechten en Economie (sic, maar korthedshalve) gaan door hun grote aantallen studenten gebukt onder een forse onderwijsbelasting per docent, waarbij vooral het aantal tutorschappen/docent/jaar een steen des aanstoots is. In de Medische Faculteit, die qua studenten-instroom op 150 studenten per jaar gelimiteerd is, is die belasting alleszins draaglijk; met zo'n twee tutorschappen/docent/jaar is het basiscurriculum te realiseren. De redenering van de drie andere Faculteiten is nu grotendeels letterlijk uit het eerste verhaal te transponeren. Als de Rijkuniversiteit Limburg als instelling hecht aan de toepassing van probleem-gestuurd onderwijs in al haar Faculteiten, dan moet Geneeskunde solidair zijn met haar zwaardere belaste zusters en ermee akkoord gaan dat het College via herverdeling van de van het Ministerie verkregen gelden de onderwijslast van de andere Faculteiten verlicht. En als de Faculteit der Geneeskunde zich niet spontaan solidair verklaart dan zal men er in de Universiteitsraad wel even over stemmen...

Het is aardig bedacht door de burens van de Medische Faculteit, maar dat betekent nog niet dat zij het gelijk aan hun kant hebben. Als er op ministerieel niveau argumenten gehanteerd worden die resulteren in de toekenning aan de Universiteiten van meer geld per student geneeskunde dan per student van een andere Faculteit dan is het onzinnig en zelfs gevaarlijk om dat geld intern anders te verdelen. De minister zou bij voorbeeld verheugd kunnen constateren dat de toelagen aan de RL verminderd kan worden als zij zelf heeft aangetoond dat haar Medische Faculteit ook met minder toe kan. Intern een beroep doen op solidariteit van de Medische Faculteit ter behoud van het probleem-gestuurd onderwijs aan andere Faculteiten is eveneens nonsens. Probleem-gestuurd onderwijs wordt op grond van rationele overwegingen met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs door de diverse Faculteiten bij wijze van *experiment* toegepast. Als het in één van die Faculteiten op grond van praktische problemen niet uitvoerbaar blijkt moet die Faculteit daar zelf oplossingen voor bedenken of ze moet op een andere onderwijsmethode overschakelen. Het is echter onzin om de Medische Faculteit, omdat zij als eerste de leer heeft toegepast, tot messias te verklaren en haar vervolgens namens de discipelen de rekening voor missie en zending te presenteren. Van tweeën één: of men gelooft op steeds betere gronden in probleem-gestuurd onderwijs en is bereid voor de gebleken kwaliteitswinst een prijs te betalen, of men vindt dat het kollektezakje té vaak voorbij komt om zuiver in de leer te blijven.

Ik heb met genoegen voor één keer het ijs van de ruiten gekrabbt. Maar wat mij betreft eindigt deze lift in het retraite-oord waar mijn burens zich nog maar eens intens op hun identiteit moeten beraden.

Gerard Majoor

Boeken elders lenen wordt dure zaak

GEBRUIKERS BETALEN SERVICE INTERBIBLIOTHECAIR LEENVERKEER

Sinds 1 januari kost het lenen van een boek of tijdschrift via het interbibliothecair leenverkeer (IBL) een tientje per aanvraag. Medewerkers van de universiteit kunnen dat verhalen op hun vakgroep, studenten moeten het uit eigen zak betalen. Tot nu toe was het interbibliothecair leenverkeer voor gebruikers gratis. De kosten werden verhaald op de faculteiten. De universiteitsbibliotheek Maastricht wijkt met deze regeling af van de tot nu toe geldende landelijke afspraken. Alleen Leiden vraagt ook sinds 1 januari een vergoeding en wel twee gulden per gehonoreerde aanvraag.

Tot nu toe betaalden de faculteiten de IBL-kosten naar draagkracht. Volgens adjunct-bibliothecaris John Gilbert gaf dat nogal eens aanleiding tot discussies over de vrij ingewikkelde verdeelsleutel. Bij de begrotingsbesprekingen in september werd duidelijk, dat een aantal faculteiten niet langer voor de kosten wilden opdraaien. Zij wilden de servicekosten overhevelen naar de gebruikers: vakgroepen en studenten. Voor de bibliotheek zou deze regeling als voordeel kunnen hebben, dat het "ongebreideld gebruik" enigszins ingetoomd zou worden. Gilbert: "Men beseft nauwelijks hoeveel werk, maar ook hoeveel tijd er zit in het opzoeken en aanvragen van artikelen en boeken bij andere bibliotheken." De nieuwe regeling is ingegaan per 1 januari. Donderdag 5 januari is het voorstel echter pas besproken in het overleg van faculteitsdirecteuren. Daar bleek met name de juridische faculteit bezwaren te hebben tegen doorberekening van de kosten aan studenten. De afspraak is nu, dat die faculteiten die hun studenten reductie willen geven, daar zelf een

regeling voor kunnen treffen, als het tientje per aanvraag maar bij de bibliotheek binnen komt. Gilbert: "Persoonlijk vind ik dat jammer. Mijn voorkeur gaat uit naar gelijke tarieven voor alle gebruikers, ook studenten." De nieuwe regeling geeft een behoorlijke druk op het vakgroepbudget. In de begrotingen voor dit jaar is daarmee rekening gehouden. Voor studenten betekent het een onverwachte kostenpost. Vorig jaar werden 16.000 IBL-aanvragen ingediend, waarvan 2300 door studenten. In de kring van universiteitsbibliotheken is men verbaasd over de eigenzinnige maatregelen in Leiden en Maastricht. Het druipt in tegen gemeenschappelijke afspraken. Een aantal woordvoerders van universiteitsbibliotheken ziet de bui wel hangen, dat ook zij zullen moeten overgaan tot een IBL-heffing voor de klanten, maar zij zijn huiverig de service van een primaire voorziening als de bibliotheek aan te tasten. Er is overigens een opmerkelijk verschil in prijs tussen de universiteitsbibliotheek van Leiden

en die van Maastricht: acht gulden. Volgens Nico Cobben, medewerker van de Maastrichtse universiteitsbibliotheek, is een tientje de gemiddelde kostprijs voor een IBL-aanvraag. Daarin zitten de kosten voor een eventuele zoekactie via de nationale centrale catalogus (ca. een gulden per keer), fotokopiekosten (zestig zecnt per kopie volgens het landelijk universiteitsbibliothekentarieff), eventuele portokosten en verpakkingsmateriaal. Er is overigens nog steeds een mogelijkheid om zonder betaling van een tientje per aanvraag van het interbibliothecair leenverkeer gebruik te maken. Voor vijftientig gulden per jaar kan men lid worden van de stadsbibliotheek. De interbibliothecaire uitleenservice kost dan verder niets, tenzij de portokosten erg hoog oplopen. Ook kopiekosten voor artikelen liggen aanmerkelijk lager, dan bij de universiteitsbibliotheken. Bij de stadsbibliotheek rekent men daarvoor veertig cent per kopie.

Lucia Geurts

SPOORWEGEN KUNNEN STUDENTEN NIET AAN

De Nederlandse Spoorwegen kunnen niet de drukte aan die na de zomer ontstaat door de toeloop van studenten. De NS heeft dat dinsdag bekend gemaakt.

Op 1 september krijgen meer dan 500.000 studenten een OV-jaarkaart in het kader van het gewijzigde stelsel studiefinanciering. De spoorwegen verwachten dat zij vooral op vrijdag gebruik zullen maken van de trein. De drukte die daardoor ontstaat zal men zeker de eerste maanden niet aankunnen. Een goede oplossing voor dat probleem heeft de NS niet. De spoorwegen zeggen dat zij het contract over de OV-jaarkaarten met het ministerie van onderwijs niet hadden willen mislopen. Met de studenten kan men toekomstige reizigers binnenhalen die anders misschien voor de auto zouden kiezen. Meer dan nu, zullen treinreizigers na de zomer een zitplaats tijdens de spits moeten missen. De NS zal het publiek via folders oproepen om de vrijdagmiddagdruchte te mijden. Verder zal een aantal oude rijtuigen van de sloop worden gered en worden opgeknapt. Ondanks de ver-

wachte problemen willen de spoorwegen het bekende weekendretourtje al vanaf vrijdagavond zeven uur geldig laten worden. (HOP/jd)

WETENSCHAP VIA DE TELEFOON

Sinds 1 januari bestaat er een 'wetenschapslijn', waar een 06-telefoonnummer is ingesteld door de Stichting voor Publieksvoorlichting voor wetenschap en techniek. Het publiek kan bij de wetenschapslijn terecht voor kleine 'weetjes', maar ook met vragen over actuele ontwikkelingen in wetenschap en techniek. Vooral over onderwerpen die regelmatig in de media worden aangevoerd verwacht PWT de nodige vragen. Als voorbeelden worden onder meer genoemd kunstmatige intelligentie, genterapie, computerspraak of veroudering. Het 06-nummer wordt permanent bemand door twee medewerkers van de stichting PWT. Bij de beantwoording van vragen zullen zij vooral gebruik maken van materiaal uit dag- en weekbladen en populair-wetenschappelijke tijdschriften. Dergelijke artikelen zijn immers al gericht op een vrij breed publiek. Daarnaast heeft men de beschikking over een grote verzameling na-

slagwerken en vakliteratuur op tal van terreinen, alsmede over een elektronische databank. De vragensteller betaalt voor zijn telefoontje 20 cent per minuut. Het is echter ook mogelijk om schriftelijke vragen te stellen. Over veel onderwerpen zijn actuele informatiemappen samengesteld, die op verzoek worden toegezonden. Volgens een van de medewerkers van de lijn wordt men nu reeds overstelpt met vragen. Vaak kunnen die meteen beantwoord worden, in andere gevallen wordt de vragensteller teruggebeld of krijgt hij schriftelijk antwoord.

PWT beschikte al over een omvangrijk knipselarchief dat door iedereen kon worden geraadpleegd. Het bestaan daarvan was echter niet erg bekend. PWT is een particuliere, onafhankelijke stichting. Zij ontvangt subsidie van de ministeries van Onderwijs en Wetenschappen en van Economische Zaken. In het bestuur van de Stichting PWT zitten deskundigen uit de wetenschap, de media en het bedrijfsleven. Op het PWT-bureau in Utrecht werken twaalf mensen.

Wetenschapslijn op werkdagen van 10 tot 16 uur: telefoonnummer 06-8212144. Kosten 20 cent per minuut. Schriftelijke vragen aan: Wetenschapslijn, postbus 171, 3500 AD Utrecht. (HOP/jd)

Samengesteld door Bart Brouwers

Wiel

'Waarom zouden we in Maastricht opnieuw het wiel uitvinden?' Dat dacht Dr. Hans Peters van de Economische Faculteit, toen hij besloot een cursus ('Wiskunde in (het) bedrijf') van de Open Universiteit te gebruiken voor de Maastrichtse economie-studenten. "Ons eigen materiaal was op dat moment niet goed toegesneden op economie-studenten", zegt Peters. "De OU-cursus nemen zou mij en mijn collegawiskundedocenten een geweldige tijdsbesparing opleveren. Er was echter nóg een belangrijke reden om materiaal van de OU te nemen en niet van een andere universiteit. En die is gelegen in ons beider onderwijsystemen." Volgens Hans Peters komt het Maastrichtse Pro-

bleemgestuurde Onderwijs (PGO) in grote mate overeen met het systeem van de Open Universiteit. Aan beide instellingen staat de zelfstudie hoog in het vaandel. De Maastrichtse studenten zijn trouwens ook zeer te spreken over de OU-cursus. Zozeer zelfs, dat de RL-docenten hun studiebegeleiding van twee naar één uur per week hebben kunnen terugbrengen. (Modulair)

Brallen

Brallende ballen willen nog wel eens voor de nodige geluidsoverlast zorgen. Zo ook in Amsterdam, waar bewoners van het sociëteitspand Herengracht 384 van het corps van de Vrije Universiteit protest hebben aangetekend tegen het verlengen van de sociëteitsvergunning voor de benedenruimte van dat

pand. De vijand van binnenuit, nota bene. "Je dendert er gewoon weg", zegt een bewoner. Een woordvoerder van de geschillencommissie van de Stichting Studentenhuisvesting vindt echter dat de bewoners niet moeten zeuren. "Je moet daar niet gaan wonen als je bezwaar hebt tegen geluidsoverlast. Als ik in Amsterdam wil wonen, maar ik heb bezwaar tegen poep op de stoep, dan moet ik ook niet in Amsterdam gaan wonen." Het leven is simpel. Bezwaar tegen martelingen? Niet in Chili gaan wonen! Iets tegen honger? Gewoon verhuizen uit Soedan. Aardbevingsangst? Weg uit Armenië. (Folia)

Campusbaby

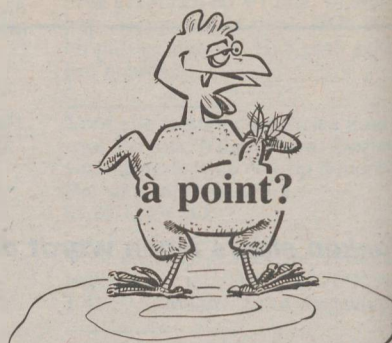
Vorige week studeerde aan de Technische Universiteit Twente Lilian Vermeulen af aan de faculteit Informatica. Geen gewone gebeurtenis, want Lilian is een bijzondere studente. In 1964 werd zij geboren op het campusterrein. Haar vader was ingenieur aan de toen pas opgerichte Technische Hogeschool Twente en had dan ook op de campus een huis betrokken. Tussen 1964 en 1984 bleef Lilian op de campus wonen, daarna vertrok ze naar de binnenstad van Enschede. Nu ze afgestudeerd is, vertrekt ze naar Den Haag. Een vlucht uit het oosten? Nee, want volgens de pas afge-

studeerde liggen in Den Haag nog oudere familiewortels. (U-blad Twente)

Diploma

De ruim 34.000 studenten aan de Open Universiteit vormen een zo gemêleerd gezelschap, dat wel eens wordt gezegd dat 'de OU+student' niet bestaat. De grootste overeenkomst is nog wel, dat voor de meesten geldt, dat ze aan geen enkele andere instelling terecht kunnen. De vereiste diploma's zijn niet aanwezig of het onderwijs kan elders niet gevolgd worden (de cursus bestaat alleen in Heerlen, aan de OU). Eveneens een grote groep kiest voor de OU vanwege de vrijheid in studietempo, -plaats en -keuze. De instroom van vrouwen neemt de laatste tijd flink toe; momenteel maken ze 37 procent van de studentenpopulatie uit. Bijna de helft van de ingeschrevenen is rond de dertig jaar oud, maar dat neemt niet weg dat toch nog een forse groep (1400 studenten) ouder is dan 50.

Het merendeel heeft naast de studie ook nog een (betaald) beroep. Er zijn meer dan zeventig cursussen beschikbaar, waarvan de Basis cursus Recht door de jaren heen de populairste is gebleken, op afstand gevolgd door Organiseertkunde, Cultuurwetenschappen, Staatsrecht, Informatica en Economie. (Modulair)

Heeft u zich ook weer zo geërgerd aan die christenen die het betreuren dat met Kerstmis zoveel onschuldige dieren, die speciaal voor dat doel zijn gefokt, worden vermoord om op onze tafels te verschijnen? Terwijl uitgerekend Kerstmis de geboorte herdenkt van de man wiens aanhangers in Zijn Naam miljoenen mensen hebben vervolgd en omgebracht. Bovendien, wat is beter: dat een groot aantal dieren die zonder de menselijke vraatzucht nooit bestaan zouden hebben een kort leven hebben (naar Tennyson: "It is better to have lived and lost than never to have lived at all"), of dat minder dieren een lang en (misschien) prettiger leven leiden? Wijzgeren zijn het er nooit over eens geworden.

Wat ik tragisch vind van de feestdagen is dat bij deze schaarse gelegenheden dat Nederlanders uitgebreid gezamenlijk eten, mensen die normaal lekker koken zich te buiten gaan aan ingewikkelde bereidingen. Zo zijn de vaderlandse tafels vorig jaar weer geteisterd door een vloedgolf van bouillon met in reepjes gesneden slensjes. Het epicentrum van deze natuurramp ligt in de Tip. Dit blad en zijn talrijke soortgenoten sporen de Nederlandse thuiskok aan tot het kliederen met lifflaffes. Het resultaat is soep die oneetbaar is gemaakt door ongere deegkwakjes, zuurkool die verdwaald is op een fruitschaal, vis die begraven onder bergen paneermeel in de oven gemummificeerd wordt, en vlees dat verzuipt in een poel van kleddersaus. Het erge is niet dat die beesten gegeten worden, maar dat er lijkschennis mee gepleegd wordt. In het evangelie volgens de populaire bladen betekent nouvelle cuisine nadruk op uiterlijk: yups say yes to looks and Läta. Ik ben ooit eens in zo'n restaurant geweest waar men voor veel geld weinig voedsel krijgt. De gerechten waren geraffineerde composities van vorm en kleur waarbij de stillevenschilders uit de Gouden Eeuw verbleekten tot ordinaire reclametekenaars voor de visboer. Maar er zat totaal geen smaak aan. (Misschien maar goed ook: beter géén smaak dan een smerige smaak.)

Dan eet ik liever iets dat veel lekkere smaak paart aan een eenvoudig uiterlijk, zoals boerenkool met dilleboter. Reken per gezonde eter op zes ons in plakken gesneden aardappels en drie ons kleingesneden boerenkool. Die kunt u kant en klaar kopen. En hangt u het geloof aan dat boerenkool pas smaakt na nachtvorst, bewaar hem dan een nacht in de vriezer. Kook de beide ingrediënten in één pan met niet teveel water en wat zout in een kwartier gaar, giet af en pureer met de stamper. Laat voldoende vocht in de pan, dan blijft het smeug, en maal er wat peper overheen. Voor de saus smelt u boter (en dus geen margarine) op een heel zacht vuur, en voeg daaraan een flinke hoeveelheid kleingehakte dille toe, vers of uit de vriezer van de supermarkt. De dilleboter gaat in het kuiltje dat iedereen in de berg boerenkool op zijn bord maakt. Rookworst is -recht- de standaardbegeleider. Zet een pot mosterd op tafel. En trek uw beste fles wijn open, dan dineert u als een vorst.

August Magirus

Cosa di Franco

Nieuwe sokken, een nieuwe broek en een gelukkig nieuw jaar van Franco Gori

Sfeer van wantrouwen door toenemend aantal diefstallen

"ALS HET COLLEGE GEEN MAATREGELEN NEEMT, ONTSTAAT ER CHAOS EN ANARCHIE"

Bij de Maastrichtse gemeentepolitie werd vorig jaar (van 4 januari tot 19 december) 42 maal aangifte gedaan van inbraken en insluipingen in RL-locaties. Het hoofdgebouw aan de Tongersestraat voert de lijst aan met 23 gevallen, waarbij vooral geld, cheques en persoonlijke papieren werden ontvreemd. De kostbaarste diefstallen vonden plaats in het BMC, waar voor tenminste 40.000 gulden aan computers, randapparatuur, kantoomachines en geluidsinstallaties verdwenen. Het aantal diefstallen ligt waarschijnlijk veel hoger dan de politiegegevens suggereren. Bijna niemand zal de moeite nemen om het verdwijnen van een pak koffie, de muis van een computer of de leuning van een bureaustoel bij de politie te melden. Evenmin wordt aangifte gedaan van het verdwijnen van tientallen nieuwe telefoontoestellen (naar schatting een schadepost van 10.000 gulden in 1988) en de toenemende diefstal van boeken uit de studielandschappen. De roep om een betere beveiliging klinkt steeds luider.

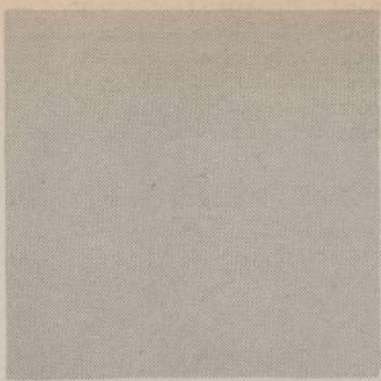
Wie zijn kamer onbeheerd achterlaat om naar het toilet te gaan, koffie te halen of kopieën te maken vraagt om moeilijkheden. Steeds meer medewerkers worden na een korte afwezigheid geconfronteerd met diefstal. In 1988 verdwenen niet alleen geld en cheques, maar bijvoorbeeld ook een wit colbertjasje maat 38-40, een abonnement op de zonnebank, diskettes, een dienblad, een thermoskan, een koffiezetapparaat, muizen van computers, bureaustoelen, wandklokken, woordenboeken en schroevendraaiers. Slordigheid en vertrouwen in de medemens worden dus afgestraft, maar zelfs wanneer iemand alles achter slot en grendel bewaart, geeft dat geen garantie tegen diefstal. Vooral computers, printers, software, handleidingen en diskettes verdwijnen nogal eens uit afgesloten ruimtes, zonder dat er sprake is van braak. Het vastleggen van apparatuur aan kettingen en het graveren of besmeuren met fluorescerende verf houdt dieven evenmin altijd tegen. Voor grote en kleine diefstallen geldt in ieder geval één regel: de schade wordt nooit door de RL vergoed, zelfs niet wanneer de gedupeerde alle mogelijke voorzorgsmaatregelen heeft genomen. Het vermoeden bestaat dat de dieven vooral binnen de instelling moeten worden gezocht. Medewerkers van de universiteit kunnen het juiste moment afwachten om hun collega's te bestelen. Bovendien lijken de daders vaak precies te weten waar iets van waarde te halen valt. Wanneer er 's avonds iets verdwijnt uit een afgesloten kamer, veronderstellen gedupeerden al gauw dat "de inbreker een loper gebruikt of door de werkster wordt binnengelaten". Erik Klekamp, hoofd Civiele Zaken (CZ), vertelt hoe ver getroffen medewerkers gaan in het botvieren van hun ergernis: "Het is wel eens voorgekomen dat iemand een medewerkster van het schoonmaakbedrijf verdacht en van ons de haar naam en adres wilde hebben om die zaak verder te onderzoeken. Toen wij weigerden is die persoon op eigen houtje Sherlock Holmes gaan spelen en met die mevrouw gaan praten, waardoor zij uiteraard behoorlijk overstuur was.

Dief of thuiswerker? Portiers zouden de bevoegdheid moeten krijgen om te controleren waarom iemand met apparatuur naar buiten loopt (foto Franco Gori)

Ik vind zo iets echt ongelooflijk. Zelf vertrouw ik iedereen en niemand. Dat geldt voor mijn eigen medewerkers, voor de mensen van de schoonmaakploeg en zelfs voor de bewakingsdienst. Maar de schoonmaakploeg wordt al gauw nagewezen en ik denk dat die zich donders goed realiseren hoe kwetsbaar ze zijn. Voor mij zijn dat daarom juist de laatste verdachten."

Alarminstallatie

Voor de bewaking van de universiteitsgebouwen na sluitingstijd werkt de universiteit samen met Intergarde. Elke avond tussen half tien en tien uur loopt deze dienst een controleronde door de verschillende locaties. Volgens Klekamp worden

voelige pand, maar elektronische beveiliging heeft hier geen enkele zin, omdat veel medewerkers in verband met onderzoek vrijwel onbeperkte toegang eisen, ook 's avonds en in de weekenden. Het in- en uitgaan van medewerkers en bezoekers valt nauwelijks te controleren, en bovendien heeft de portier geen enkele bevoegdheid om 'verdachte personen' aan te houden. "Als je met de computer onder de arm naar buiten loopt, houden ze zelfs de deur voor je open", luidt de algemene klacht. Maar in het BMC is het dan ook heel gewoon dat iemand de eigen apparatuur meeneemt om thuis te werken en dieven zijn nu eenmaal niet als zodanig herkenbaar. Bovendien zijn er volgens John Langeveld (CZ) altijd mogelijkheden om de portier te omzeilen. "De tunneldeur naar het ziekenhuis is niet bewaakt en staat de hele dag open. Iedereen die zich in Annadal verveelt kan dus een excursie naar het BMC maken. Je kunt je verder laten insluiten en 's nachts met de buit door een van de nooduitgangen verdwijnen, want die zijn altijd van binnen te openen. En in het weekend is de controle überhaupt vrijwel nihil. We proberen de risico's wel in de hand te houden, maar echte waterdichte garanties bestaan niet."

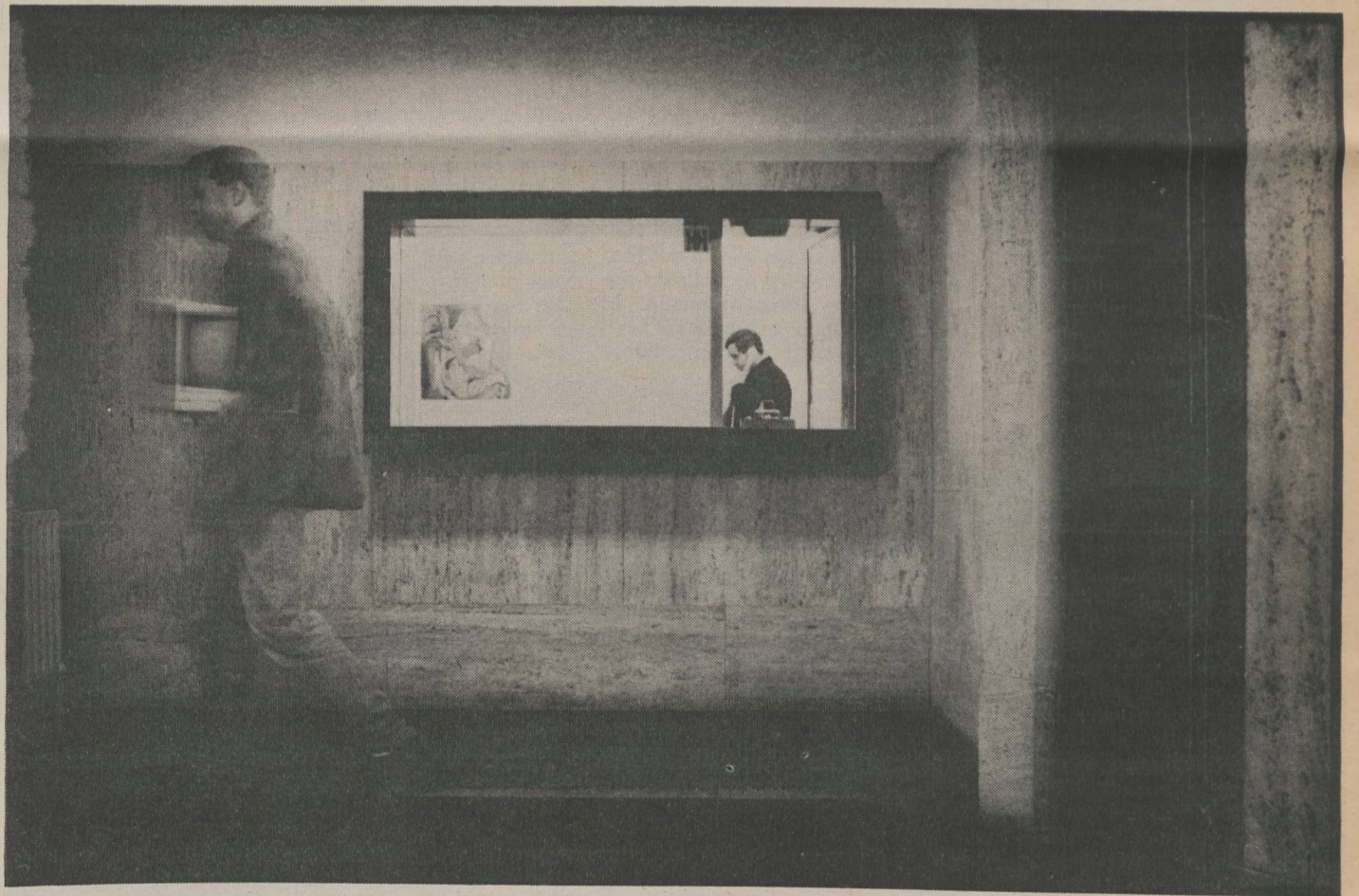
Sfeer van wantrouwen

Voor de medewerkers van het BMC is de situatie al geruime tijd onhoudbaar. Ruim tweehonderd "verontrusten" ondertekenden al in '87

gemak, ontstaat er daardoor een sfeer van wantrouwen ten aanzien van iedereen en vooral ten aanzien van naaste medewerkers. Dit maakt de werksfeer er niet bepaald frisser op."

De commissie die het college na deze wanhoopskreet (en vooral na vragen in de universiteitsraad) instelde, kwam één keer bij elkaar. Het college beloofde bij die gelegenheid met concrete voorstellen te zullen komen, maar Wim Saris (Humane Biologie), vertegenwoordiger van de verontruste medewerkers, heeft er verder "nooit meer iets van gehoord".

De vakgroep Humane Biologie werd vorig jaar april wel bijzonder zwaar getroffen. Tijdens een weekend verdwenen uit verschillende ruimtes computerapparatuur ter waarde van 17.000 gulden. Er waren geen braaksporen en volgens de politie hebben de daders een moedersleutel gebruikt. Binnen het bestaande sleutelsysteem beschikt slechts een zeer beperkt aantal medewerkers over dergelijke moedersleutels (of groepssleutels) en Saris vermoedt dat zo'n sleutel via CZ in omloop is gekomen. De vakgroep Humane Biologie heeft de inbraakpreventie tenslotte in eigen hand genomen door -in strijd met de veiligheidsvoorschriften- nieuwe sloten op de deuren te zetten. Verschillende andere vakgroepen hebben dit voorbeeld inmiddels gevolgd. Klekamp gelooft niet in "de theorie van het lek in het sleutelsysteem" en denkt eerder dat het afsluiten

een brief aan het college van bestuur, waarin om doeltreffende maatregelen wordt gevraagd. Geopperd worden onder andere het invoeren van een legitimatiesysteem, het installeren van videocamera's en het verstrekken van persoonlijke magneetkaartjes, waarmee medewerkers buiten de reguliere werktijden de voordeur kunnen openen. Grote verontrusting is vooral ontstaan omdat er geregeld spullen worden ontvreemd uit afgesloten ruimtes. De briefschrijvers maken duidelijk dat "het feit dat de dieven nog steeds ongemerkt en zeer selectief te werk gaan suggereert dat de dieven vrijwel zeker mensen zijn die goed bekend zijn in het BMC en precies weten wanneer en waar iets te halen is. Naast het gemis en on-

van de kamers "beslist onvoldoende" gebeurt. "Toen we hier tussen kerst en nieuwjaar rondes liepen, bleek het ene na het andere laboratorium waggewijd open te staan. Ik geloof niet zo in die zekerheid van mensen dat ze hun deuren altijd afsluiten." Niettemin erkent hij dat het sleutelplan feilbaar is. "We hebben binnen de hele instelling voor gigantisch veel geld gepatenteerde cilindersloten geïnstalleerd, maar wie kwaadwillend is kan elke sleutel namaken. Een na deel is ook dat er enorm veel verhuizingen plaatsvinden, waardoor wel eens sleutels in het ongereede kunnen zijn geraakt. En in die acht jaar dat we het sleutelplan hanteren zijn er in het BMC gigantisch veel

voordeelsleutels uitgedeeld, waarover we amper overzicht hebben. Per één februari krijgt de voordeur daarom een nieuw slot en worden alle bestaande sleutels waardeloos. In overleg met de directeuren van de faculteiten kijken we welke mensen nieuwe sleutels krijgen en misschien beperken we de uitgifte wel tot één exemplaar per vakgroep. In ieder geval kunnen we dan exact registreren wáár de sleutels terecht komen."

Boekendiefstal

Voor één categorie diefstallen staat in ieder geval vast, wáár de schulden gezocht moeten worden. De meeste boeken die uit de verschillende studielandschappen verdwijnen, kunnen teruggevonden worden in de boekenkasten van studenten en waarschijnlijk ook medewerkers. Bij het studielandschap Rechten (Nieuwenhof) vond vorige zomer voor het eerst een inventarisatie plaats. De boeken die in de loop der jaren verdwenen, vertegenwoordigen een waarde van veertigduizend gulden. Met het resterende budget kon slechts de helft van alle gestolen exemplaren opnieuw worden ingekocht. Controle op diefstal vindt in de Nieuwenhof vrijwel niet plaats. De boeken zijn voorzien van magnetische strips en bij de twee uitgangen staan detectieapparaten, maar bij de achteruitgang zit geen controlerende portier. Men heeft overwogen om de detectoren bij de balie te plaatsen, maar dat levert praktische problemen op. Het studielandschap bevindt zich immers op verschillende verdiepingen en studenten moeten de boeken dus door het gebouw kunnen meenemen. Bovendien is het studielandschap 's avonds tot 11 uur geopend, terwijl het bibliotheekpersoneel vanaf 9 uur afwezig is.

Het studielandschap op Randwijk wordt relatief weinig geconfronteerd met diefstal. Volgens beheerder Trudy Meijers verdwijnen wel veel boeken tijdelijk, maar komen ze uiteindelijk toch weer terug. Waarschijnlijk worden ze door studenten 'geleend' tijdens een blokperiode of door medewerkers te lang op de kamer gehouden. Een inventarisatie heeft er op Randwijk de laatste jaren overigens niet plaatsgevonden. Het studielandschap Economie (Bondefanten) werd in 1988 geconfronteerd met een ware explosie van diefstallen. Volgens beheerder Caroline Geurten verdwenen er tot vorig jaar slechts enkele boeken, maar ligt het gemiddelde inmiddels op twee exemplaren per dag. In de eerste helft van 1988 werden honderd boeken gestolen, na het eerste blok (1 september-21 oktober) waren er 56 boeken verdwenen en na het tweede blok (22 oktober-2 december) opnieuw 65 boeken. Van de duizend boeken die het studielandschap per jaar mag bestellen, wordt dus ruim twintig procent ontvreemd. Oplossingen zijn ook hier niet eenvoudig te geven.

Caroline Geurten: "Je zou het studielandschap 's avonds kunnen sluiten. Je zou ook kunnen regelen dat mensen alle boeken via het magazijn moeten aanvragen, maar dan komt het systeem van openheid in gevaar en bovendien heb je dan weer extra personeel nodig. Mensen zouden hun tassen en jassen bij de portier kunnen achterlaten, maar dan zijn er afsluitbare kastjes nodig en dat kost weer veel geld."

Portiers

Per 1 maart krijgen (boeken)dieven helemaal vrij baan in het Bondefanten. De tijdelijke aanstelling van de twee portiers -in dienst bij CZ- loopt in maart af en wordt niet verlengd. Omdat in het gebouw meerdere afdelingen zijn gehuisvest (het studielandschap Economie, de bibliotheek voor Rechten, Economie

en Algemene Wetenschappen) lag het voor de hand de detector bij de centrale uitgang te plaatsen. Na maart vervalt hierop dus elke controle. De beslissing om de portiersfunctie voor het Bondefanten te laten vervallen, werd al anderhalf jaar geleden genomen in het kader van de ontbureaucrativering. Overleg daarover met de beheerder van het pand -de Bibliotheek- heeft volgens adjunct-bibliothecaris John Gilbert nooit plaatsgevonden. Gilbert: "Wij hebben toen al laten weten dat we het daarmee niet eens zijn en bovendien is sinds die tijd de drukte -met name in het studielandschap- enorm toegenomen. Dat verhaal van die ontbureaucrativering is natuurlijk wel schitterend om aan de faculteiten te verkopen, maar de bibliotheek heeft óók keer op keer formatie moeten inleveren en zit nu óók met een vacaturestop. Ik wil CZ niet geheel de zwarte Piet toeschuiven, omdat ik wel zie dat de interfacultaire diensten te weinig formatie krijgen om hun werk naar behoren uit te voeren. Maar wij kunnen net zo goed niemand uit onze hoed toveren en daar neerzetten. Dit is een openbaar gebouw, in het structuurplan voor de binnenstad hebben we zelfs een soort centrale functie gekregen. Er vinden hier tentoonstellingen plaats, er hangen kunstwerken. Dat is een universitair initiatief en daar moet de universiteit iets tegenoverstellen. Je moet er als instelling een beleid voor beveiliging en bewaking op na houden en ik heb niet anders geweten dan dat CZ daarvoor verantwoordelijk is. Het gaat niet aan om ons dat probleem op te laten lossen."

Volgens Gilbert zit het overleg met CZ muurvast en wacht men op voorstellen van die kant. Creatieve oplossingen zijn volgens hem best te vinden, bijvoorbeeld in het aanstellen van WSW-ers of het overnemen van overtollige mensen van elders. De portier zou zich volgens hem ook bezig kunnen houden met kleine reparaties en het waken over bepaalde voorzieningen, zoals de toiletten of de koffieautomaten. In ieder geval moet er -vindt Gilbert- een vorm van permanente bewaking komen.

Politieagent

Wie is er nu eigenlijk verantwoordelijk voor de beveiliging van de universitaire gebouwen. Volgens Klekamp biedt de dienst Civiele Zaken enkel faciliteiten aan: de controle-rondes door Intergarde, het beheren van het sleutelplan, het werken met camera's en monitoren en het aanstellen van de portiers. Volgens hem is het echter "een misverstand om te denken dat wij de politieagent van de instelling zijn". Hij erkent weliswaar dat stringenter maatregelen nodig zijn, maar acht daarvoor de beheerders van de verschillende gebouwen verantwoordelijk. Voor het BMC zijn dat volgens hem de faculteiten Gezondheidswetenschappen (FdGW) en Geneeskunde(FdG). De directeuren van die faculteiten denken daar anders over.

Marius Bassie (FdGW): "De koppeling tussen beheer en beveiliging is nooit gelegd. Bovendien zijn veiligheidsaspecten een universitaire aangelegenheid. Als mensen op eigen houtje sloten gaan vervangen, levert dat problemen op met de brandveiligheid. Dat lijkt mij toch een algemeen belang. En er worden in dat gebouw ook allerlei gevaarlijke stoffen bewaard, terwijl er bij mijn weten nooit extra maatregelen zijn genomen om diefstal daarvan te voorkomen. Dat baart mij nog meer zorgen dan het verdwijnen van apparatuur."

Edward Steur, de directeur van de FdG, benadrukt dat het op z'n minst onduidelijk is wie het beheer over de verschillende locaties heeft. "Het college van bestuur heeft zelf

de verantwoordelijkheid voor de inrichting, bewaking en toegankelijkheid van de gebouwen. Je kunt niet een of twee faculteiten aanwijzen en die verantwoordelijk maken, die opvatting deugt niet. In het BMC zitten ook algemene diensten, zoals het Rekencentrum en een deel van CZ. Ik heb over die kwestie al meerdere brieven geschreven, maar nooit een fatsoenlijk antwoord gekregen. Ooit heb ik een prachtige brief ontvangen, waarin de secretaris van het college schreef dat diefstal voortaan werd "gedecentraliseerd". Dat is een literaire vondst van de eerste orde, maar de gedachte daarachter is wel bijzonder triest. Als het college bedoelt dat vakgroepen een maximale inspanning moeten leveren om diefstal te voorkomen, hebben ze gelijk. Maar ze bedoelen volgens mij dat wij voor de kosten opdraaien en dat zij er in ieder geval verder niets aan doen." Steur wil de verantwoordelijkheid voor de veiligheid in het BMC best dragen, maar alleen met bijpassende bevoegdheden:

"Je zou kunnen werken met een 'batch'-systeem, waarbij iemand zonder kaartje aangehouden kan worden. De portier moet dan de bevoegdheid krijgen om mensen te controleren, maar wij zijn niet verantwoordelijk voor de portiers. Wij zijn trouwens ook niet verantwoordelijk voor het sleutelplan, maar hebben nu toch met CZ geregeld dat er een nieuw voordeurslot komt. Het is volstrekt idioot om 300 voordeursleutels uit te delen. In de toekomst zal dat heel wat selectiever gebeuren, dan gebeurt er tenminste iets. Maar als het college niet met maatregelen komt, heeft het ook weinig gezegd en ontstaat er chaos en anarchie. Nu zetten mensen al eigen sloten op de deur, het ontbreekt er nog aan dat ze allemaal hun eigen herdershond meenemen."

Emely Nobis

ISO erkend als behartiger van studentenbelangen

Het Interuniversitair Studenten Overleg (ISO) is door minister Deetman erkend als vertegenwoordiger van algemene studentenbelangen. Vanaf 1 januari jongstleden kan het ISO formeel deelnemen aan het overleg in de Studentenkamer. De Landelijke Studenten Vakbond (LSVB) was vorig jaar al door Deetman erkend als gesprekspartner. De Landelijke Kamer van Verenigingen - dat is de overkoepelende organisatie van studentengezelligheidsverenigingen - is thans niet meer vertegenwoordigd in de Studentenkamer. De landelijke koepeles van studentensport en -muziek verenigingen evenmin. Zij behartigen immers geen algemene belangen van studenten.

Aanvankelijk namen al deze organisaties deel aan het overleg in de Studentenkamer. Zij werden daarbij door de minister beschouwd als één studentenvertegenwoordiging. Met die situatie wilde de LSBV geen vrede hebben. De studenten-vakbond vond onderlinge profilering noodzakelijk en heeft aangedrongen op een systeem van erkenning. (HOP/jd)

De Belgische mafia

(Ingezonden door Jan van de Poel)

Op Nederland's balkon van Europa wordt alles vanzelf internationaler. Het belangrijkste directe effect daarvan is het ontstaan van grote contingenten buitenlandse werknemers aan de RL. Vooral Duitsers, Walen, Belgen en Groningers.

Zo nu en dan rijst de vraag of deze vreemdelingen niet bezig zijn op onoirbare wijze de macht naar zich toe te trekken. Dat is normaal. In ieder afgelegen oord voelt men zich al gauw bedreigd door vreemdelingen. Dus ook op het balkon.

Van de Groningers is bekend dat zij een mafia onderhouden. Het bewijs daarvoor werd onlangs in Observant gegeven door Bos. De aanwezigheid van een achttiende-eeuwse regimentsteen "Stad en Lande" aan de voet van de oude stadsmuur bij het Jezuiten klooster, reflecteert de ouderdom van dit geheime verbond van Groningers, die nog gevochten hebben tegen de Franse koning Louis XIV, de Malcontenten en de Rooms-Liberale opstandelingen die tot op de dag van vandaag beweren dat beide Limburen bij elkaar horen.

De Duitsers hebben vanouds een geheime organisatie, maar zij houden zich nog even koest, na de tegenslagen op het voetbalveld. Maar van de Belgen weten we helemaal niks. De vraag roept zich op, of er wel een Belgische mafia bestaat aan de RL.

Onlangs kreeg ik echter het volgende lijstje van Belgische medewerkers aan de Economische faculteit onder ogen:

- 1. Luc Soete (CVP) 49%
- 2. Denis de Crombrughe (PVV) 5%
- 3. Patrick van Cayseele (PS) (was 12%)
- 4. Bea Staveaux (Retour à Liege) 0%
- 5. Willem Buyink (Vlaams blok) 22%
- 6. Jan Schrijen (VVD en Beek) 8%
- 7. Chris de Neubourg (Société Générale) 15%
- 8. Franz Palm (Racing Mechelen) 3%
- 9. Wammes Bos (Rooie Vrouwen) 1%
- 10. Hertog Friso III (Brabant) 4%
- 11. Mieke van Zutphen (H. Schreuder) 0%
- 12. Hein Schreuder (M. van Zutphen) 1%
- 13. Yves Crama (CCC) 2%

108% (was 120%)

Ge zult begrijpen dat ik schrik kreeg bij het zien van deze lijst, vermits het hier te doen is om een distributie van renumeren welke behaald worden door samen te spannen tegen de ganse rest van den faculteit. Deze lieden spelen elkaar de bal toe. Zij zitten allen in de wetenschapscommissie, met uitzondering van Bos en Staveaux, zodat er een levendige handel in AIO's is ontstaan. Verder schrijft Bos zogenaamd over de Groningse mafia waar Soete de godfather van is, zodat Soete weer over de rug van zijn schoonmoeder de bal toespeelt aan Palm. Palm legt uit aan de faculteitsraad dat Happart niet de volgende decaan zal zijn, waardoor Schreuder geen protecteur van de Tempeleers hoeft te worden, enzovoort. Ik zou haast vergeten te vermelden dat Hertog Friso het ganse land rondgaat om een hofhouding te charteren. Hij doet dat met geld dat eigenlijk toekomst aan ontwikkelingswerk in Frans Vlaanderen. Is er wellicht een geheime relatie met de Rijksse echtgenote van Christian Wolff??

De ganse besluitvorming in de faculteit wordt lamgelegd door deze mafia. Hoelang duurt het wel niet voordat er eindelijk eens een beslissing wordt genomen over het strategisch plan? Vertraging en stiptheid wisselen elkaar in straf tempo af. Verbindingen met de Vlaamse douaniers schijnen reeds gelegd te zijn. Solliciteren heeft geen zin, vermits Soete alle gangen van ieder controleert en andere faculteiten ferm heeft omgekocht (zijn schoonmoeder onderhoudt de contacten via de VSNU en Ecozoek).

Er is maar één oplossing, er moet een aparte studierichting Belgisch Management worden ingesteld. Zoveel know-how kunnen wij niet ongebruikt laten. Het eerste blok zal heten "Geheime Genootschappen in Vlaanderen en Technologie". Zo te zien een echt integratieblok, dat in de Internationale Management richting "Flanders Technology" (Engelse stroom) en "Le coq sportif" (Franse stroom) zal gaan heten.

Prof.dr. K.O. Grootmeester (Solvay)

(Advertentie)

VW Golf **AUTORIJSCHOOL ROUMANS** **BMW**
 Quirinaalhof 4 k Maastricht
 Tel. 043-476331

Het jongste collegelid hangt regelmatig aan de rem

HET VOORZICHTIGE MAAR VASTHOUDENDE OPTREDEN VAN EEN VOETBALFAN

Bijna ongemerkt werd Karl Dittrich (36) per 1 januari herbenoemd in het college van bestuur, met unanieme steun van de universiteitsraad. Aan het eind van zijn termijn zal hij er zeven jaar op hebben zitten. De hoogste tijd dus voor een portret van een bestuurder. Of een wetenschapper? Hij weet het zelf nog niet.

"Je zult het gek vinden, maar de rode draad in mijn leven, dat is toch MVV. Mijn vader nam me er altijd mee naar toe, ook toen we in Noord-Limburg woonden. En later, toen ik in Leiden studeerde, bezocht ik van daaruit nog zo veel mogelijk uitwedstrijden. Tijdens het jaar dat ik in Italië verbleef belde ik naar huis voor de uitslagen. Dat hield ik dan allemaal bij. Ik heb een hele merkwaardige band met die club."

Het kleine Maastrichtse jochie dat op vijfjarige leeftijd aan de hand van zijn vader het stadion binnenwandelde is inmiddels opgeklimmen tot lid van het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg, en lijkt aardig op weg om een der stedelijke notabelen te worden. Bij MVV is Karl Dittrich eigenlijk nooit echt weg geweest: het had wel heel gek gelopen moeten zijn wilde hij niet, rasbestuurder als hij is, sinds zijn terugkeer in Maastricht een paar baantjes bij de club vervullen. Zo doet hij iets dat met een weidse benaming 'MVV-promotion' heet, en is hij tevens belast met de begeleiding van de scheidsrechters die de wedstrijden van het eerste elftal komen fluiten. Hij ontvangt de heren en praat na de wedstrijd nog wat na.

Wie is de man die volgens ingewijden vaak nog nerveuzer is dan de scheidsrechters die hij geacht wordt op hun gemak te stellen?

Die zenuwen hebben ongetwijfeld te maken met zijn gewetensvolle, haast perfectionistische taakopvatting: als hij iets aanpakt zet hij zich er ook met zijn volle gewicht voor in, of het nu voor de carnavalsvereniging, de voetbalclub of voor het college van bestuur is. Een houding die wellicht geboren is als compensatie voor een nogal diepgeworteld gebrek aan zelfvertrouwen. Dittrich wil het vooral 'goed' doen, geen half werk afleveren.

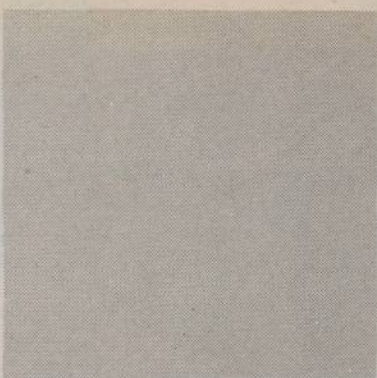
"Toen ik kandidaat voor het college van bestuur was, eind '85, waren er mensen die tegen me zeiden dat ik dat beter niet kon doen omdat ik daar veel te zenuwachtig voor was, slapeloze nachten zou krijgen en moeite had met nee zeggen. Kortom, ik was er niet geschikt voor. Dat waren goedbedoelde adviezen van mensen die me meemaakten in het faculteitsbestuur bij rechten, waar ik overigens wel een goede naam had opgebouwd. Zelf had ik ook mijn twijfels. Ik dacht dan ook niet zozeer dat ik het beter kon doen dan Ad Lagas, het zittende CvB-lid, maar wel anders."

Geheel in overeenstemming met de bestuurscultuur aan deze universiteit, die voorschrijft dat kandidaten voor functies niet tegen zittende leden willen concurreren, liet Dittrich weten alleen in de race te zijn als Lagas afzag van herverkiezing. Dat bleek al snel het geval: Lagas kreeg elders een baan en zei de universiteit dus vaarwel. Tot veler opluchting, dat moet gezegd, want Lagas liet een spoor van conflicten en verzuurde verhoudingen na, en nu nog schuift bij menigeen een grimmige wolk over het gezicht als zijn naam valt.

Zo geeft de huidige directeur van de medische faculteit, Edward Steur, volmondig toe in '85 in de universiteitsraad zitting te hebben genomen met slechts één doel voor ogen: zo

Karl Dittrich: "Een aparte emancipatiewerkster? Wat moet die dan wel gaan doen?" (foto Franco Gori)

snel mogelijk Ad Lagas zien kwijt te raken. Vooral in personeelskwesties werd de man, die intussen al vier jaar gekozen lid van het college was en uitgerekend personele zaken in zijn portefeuille had, door velen langzamerhand als een ramp beschouwd. Toch wilde Dittrich niet tegen hem kandideren. "Nee, want ik vond hem een goede bestuurder. Ik maakte hem mee toen ik lid van het

veel conflicten, ook intern. Ik ben niet met een echt programma het college ingegaan, maar ik nam me wel voor om die verstoorte verhoudingen in de instelling aan te pakken."

Doetje

Daarin is Dittrich in de eerste drie jaar van zijn collegelidmaatschap geslaagd; bijna iedereen is het daar wel over eens. Als een van zijn sterke eigenschappen wordt juist zijn vermogen tot omgang met mensen genoemd. Hij stelt zich niet formeel op, luistert goed, is toegankelijk en integer. Dat de sfeer binnen de universiteit (bij verschillende diensten, vooral personele zaken (PZ), en in het college zelf, ook in de nieuwe samenstelling) nu zo veel harmonischer is, wordt goeddeels op zijn conto geschreven.

Hij is makkelijk en joviaal in de omgang, coöperatief, maar allerm minst een doetje. In de loop van de tijd heeft hij nee leren zeggen; niet dan na ruime afweging, en altijd omstandig van argumenten voorzien, maar toch: nee.

Soms gaat hij daarbij in de fout. Enkele maanden geleden meende hij in de universiteitsraad een ongeoorloofde drang tot meeregeren te bespeuren. Het ging over een thema waar al eerder over gesproken was en waarvan hij vond dat er duidelijke afspraken over waren gemaakt. De U-raad leek daar op terug te willen komen, en tot ieders stomme verbazing stelde Dittrich daarop de portefeuillekwestie.

Dittrich: "Er ging iets mis in die discussie, het was een rare sfeer, maar inderdaad, ik had dat nooit moeten doen. Later, in de Oude Klok" (het fameuze napraatcafé waar meningsverschillen na vele drankjes steeds ongrijpbaarder worden, red.) "na

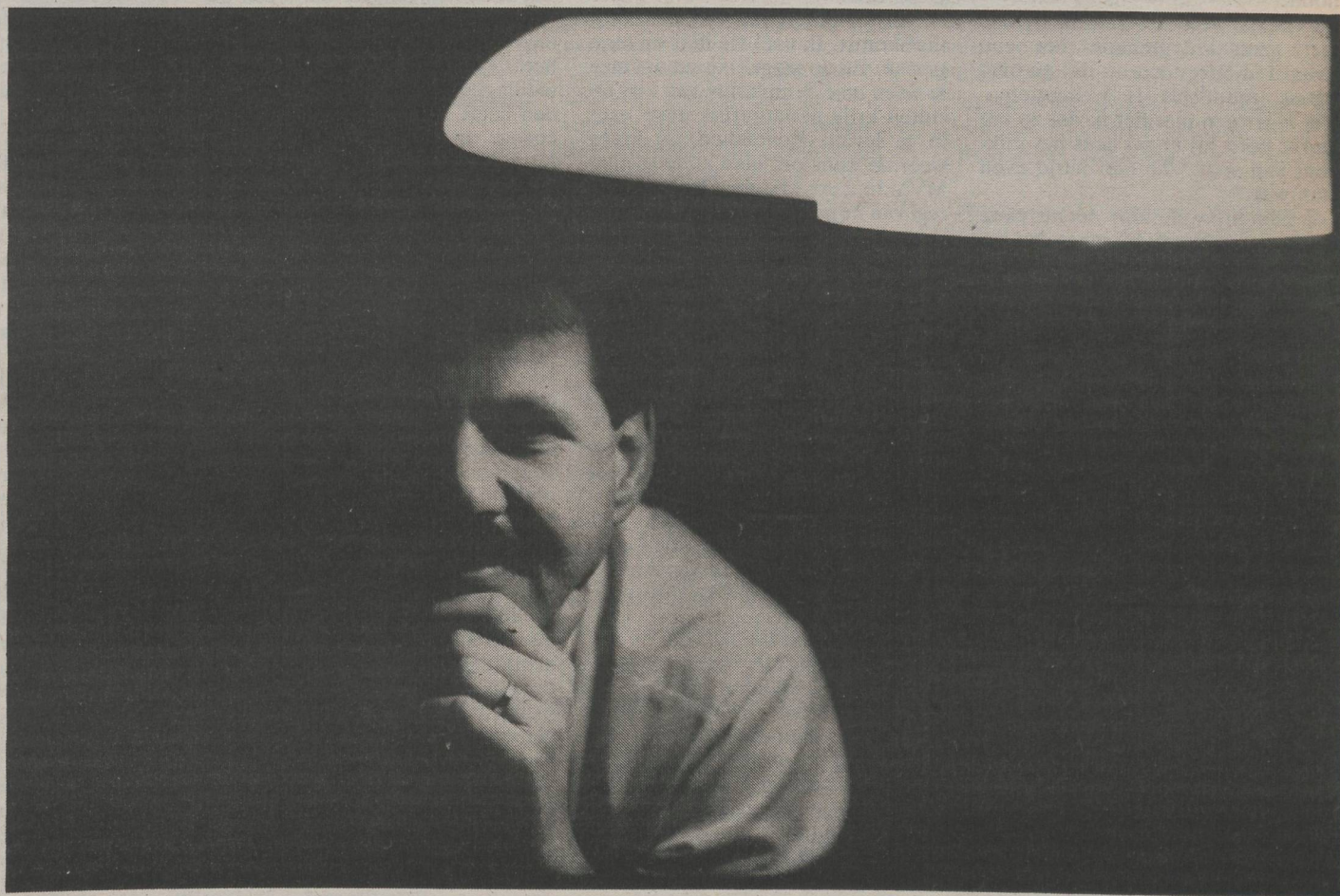
opkeek van het machtswoord van Dittrich. "Normaal gesproken is hij bereid om de confrontatie stevig aan te gaan en hij verliest niet graag, maar dit vond ik wel raar."

Schoppen

Verliezen doet Dittrich inderdaad niet graag, dat was vroeger als schooljongen bij het voetballen al zo. "Ik was heel fanatiek, een harde voetballer. Ik stond rechtsback, en het laten passeren van de tegenstander vond ik niet leuk. Dat gebeurde dan ook nauwelijks, want ik kon goed schoppen uitdelen. Incasseren ook trouwens. Niet dat ik onsportief was en op de man speelde, maar met ellebogen en voeten kon het wel eens ruw toegaan. Ik werkte er hard voor; niet creatief, dat ben ik niet."

De liefde voor de voetballerij zat er dankzij zijn vader al vroeg in. Vanaf zijn vijfde nam die hem mee naar MVV, ook na de verhuizing uit Maastricht. Een net middenklasse gezin, waar Karl Leo Lambert Marie Dittrich in de zomer van 1952 werd geboren als eerste van vier kinderen: twee jongens en twee meisjes. Vader Dittrich was ambtenaar bij de provinciale overheid en werd in '62 benoemd tot burgemeester (KVP, later overgestapt naar de VVD) van Meerlo-Wanssum, een gemeente van 6000 zielen in het noorden van Limburg. Hij bleef daar 23 jaar.

"Hij was graag wat je noemt burgervader, en dat kan in zo'n kleine gemeente. Verder liet het hem tijd om van alles eraan te doen, hoofdzakelijk in het culturele vlak. Hij hoefde dus niet zo nodig naar een grotere gemeente," verklaart Karl de opmerkelijke honkvastheid van

bestuur van de juridische faculteit was, en in plannings- en begrotingszaken vond ik hem prima. Formatieplanning, meerjarige kaderstelling, dergelijke dingen heeft hij allemaal aangepakt, en goed. Maar hij had niet echt plezier in het bestuurswerk, dat kon je wel merken. Dat hele college (Hemker -later Bonke- was rector en Van den Biggelaar voorzitter) had er destijds trouwens weinig plezier in, er waren

de vergadering bleek de zaak in twee minuten opgehelderd te kunnen worden. Het was een opeenstapeling van misverstanden, en in een U-raad als deze, die zich niet confronterend opstelt maar juist op het bereiken van oplossingen is gericht, moet je natuurlijk niet met je portefeuille gaan zwaaien, dat is stom."

U-raadsvoorzitter Peter Hilderink herinnert zich nog levendig hoe hij

dit burgemeestersgezin. Karl groeide op in de niet overmatig inspirerende sfeer van het eigenlijke dorp, dat 1000 inwoners telde. In Venray bezocht hij de middelbare school en deed met betrekkelijk gemak gymnasium bèta. Veel tijd ging zitten in voetbal en volleybal; de woelingen van de jaren zestig gingen echter zelfs deze provincieplaats niet voorbij. Met haar tot op zijn schouders voerde hij discussies over de Oran-

jevrijstaat van Roel van Duyn en over Vietnam, maar erg veel herinnert hij zich er niet meer van. Hij "zat wel altijd ergens in", was vaak klassevertegenwoordiger, redactielid van de schoolkrant, en organiseerde, zo vermeldt hij met zichtbare trots, popconcerten die op het laatst zelfs tienduizend bezoekers trokken.

Zijn ouderlijk huis werd in die tijd niet verscheurd door de generatietwisten waarin zoveel van zijn leeftijdgenoten verzeilden: al met al was de sfeer liberaal en tolerant, ook waar het het geloof aanging. Men was katholiek en kerkelijk, maar niet behoudend. Halverwege de jaren zestig werd het kerkbezoek teruggebracht tot een veel lagere frequentie, maar de band werd op zichzelf niet doorgesneden, ook niet door Karl. En nog steeds niet: hij trouwde in de kerk, liet zijn twee kinderen (de derde is op komst) daar dopen en ziet zelf de kerk in zijn parochie Sint Pieter ook nog wel van binnen.

Zwaar accent

Hoe Limburgs en Maastrichts Karl Dittrich zich ook voelt, toch zette hij in 1970 een voor vele Limburgers ongebruikelijke stap: hij verliet het ouderlijk huis om te gaan studeren in de stad die zo ver als maar mogelijk was van de provincie verwijderd lag. Gezien zijn studiekeuze, die nog ongewis was maar "iets met internationaal recht en politologie" van doen moest hebben, belandde hij in Leiden en bijvoorbeeld niet, zoals zoveel provinciegenoten voor en na hem, in Nijmegen.

"Het is heel goed om een tijd uit die samenleving weg te gaan," verklaart hij zijn radicale vertrek nu. "Limburgers die blijven worden daar maar chauvinistisch van, denken dat de wereld bij Weert ophoudt."

Makkelijk werd het hem in Leiden niet gemaakt. Behept met een zwaar Limburgs accent, dat nu overigens goeddeels is weggesleten, ("ik wist toen niet dat ik dat zo erg had") werd hij nogal eens het mikpunt van spot "die niet altijd even leuk was."

Lol had hij wel; zijn eerste twee Leidse jaren bracht hij meer dan gemiddeld aan de tap door, een gewoonte die sindsdien nooit helemaal geweken is. In zijn derde jaar, toen hij definitief gekozen had voor de politieke wetenschappen (in Leiden ondergebracht in de rechtenfaculteit en uitsluitend als doctoraalprogramma te volgen) nam zijn werklust toe. Er volgde een studentassistenten- en lidmaatschap van het vakgroepsbestuur en allerlei ander bestuurlijk-organisatorisch werk, en na drie jaar het doctoraal-examen. Aan studentenactivisme heeft hij zich niet overgegeven; hij herinnert zich nog wel een demonstratie op het Binnenhof, om tegen de verhoging van het collegegeld tot duizend gulden te protesteren ("Ik kwam toen op een foto in de Waarheid, midden in beeld met dat lange haar; thuis moesten ze er wel om lachen"), en een vruchteloze poging om de juridische faculteitsvereniging over te nemen, maar daar bleef het bij. Wel was hij al vrij snel na aankomst in Leiden lid van de Partij van de Arbeid geworden, maar de sfeer in de afdeling beviel hem niet en hij bleef papieren lid. Hij had de partij echter niet nodig: de politieke discussies voerde hij wel op de faculteit en in de studentenflat. Het was immers de tijd van het kabinet Den Uyl, en dat waren spannende dagen voor jonge sociaal-democraten.

Florence

Allengs schoof het zwaartepunt van zijn bezigheden naar de wetenschap. Niet dat hij daarvoor een erg uitgesproken ambitie had, maar hij

kreeg een baan bij de vakgroep waar hij was opgeleid en kon als het ware het onderzoek voortzetten waar hij als studentassistent in was gerold. Dat resulteerde drie jaar later, Karl was 26, in een proefschrift over de Nederlandse gemeentepolitiek. Volgens promotor prof. Hans Daalder, de grote man van de Leidse politieke wetenschap en in de loop der jaren voor Dittrich uitgegroeid tot een soort mentor, een belangrijke dissertatie die een braakliggend terrein ontsloot. Daalder zorgde vervolgens voor een beurs die Dittrich (met zijn vrouw; hij was in deze periode getrouwd) een jaar in Florence bracht, als onderzoeker bij het Europees Universitair Instituut. In die tijd deed hij naar eigen zeggen niet alleen veel nuttige internationale contacten op, die hem later hielpen toen er in Maastricht een juridische faculteit en daarbinnen een politicologisch onderzoeksproject van de grond moest komen, maar publiceerde hij tevens een aantal (volgens Daalder uitstekende) artikelen. Eenmaal terug in Leiden leek niets dus een wetenschappelijke carrière aan die universiteit in de weg te staan: als onderzoeker had hij reeds zijn sporen behaald, hij was "een eerste klas docent" (Daalder) en zijn managementkwaliteiten waren evenmin verborgen gebleven.

Er knaagde echter iets: Limburg.

Thuiskomst

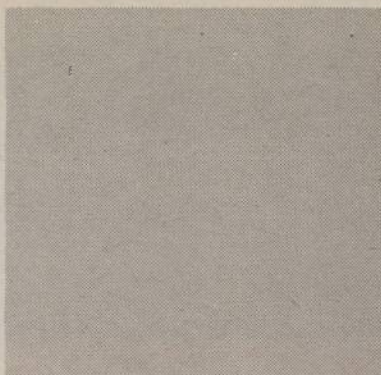
Mr. Job Cohen, nu hoogleraar in Maastricht, destijds medewerker in Leiden: "Ik kende Karl wel van een project op het grensgebied van recht en politiek, waarin we hadden samengewerkt. Blijkbaar had hij gehoord dat ik in Maastricht een juridische faculteit aan het voorbereiden was, want op een gegeven moment stond hij op de stoep en vroeg of hij niet meekon." Dat mocht, graag zelfs.

Dittrich: "Inderdaad was het soort thuiskomst. Ik voel me hier op mijn gemak. En de mogelijkheid om mee te doen met de opbouw van een faculteit krijg je natuurlijk maar eens in je leven. Bovendien: ik kreeg weer de kans om elke zondag naar MVV te gaan kijken. Of ik hier de rest van mijn leven blijf weet ik overigens niet."

Ofschoon het erop lijkt dat sinds zijn aankomst in '81 Dittrich zich eerder bestuurlijk dan wetenschappelijk heeft ontwikkeld, wordt dat door sommigen toch tegengesproken. Niet alleen prof. Daalder roemt zijn project over lokale politiek in Limburg, ook een medewerker van het eerste uur daarin, Wim Kuiper, heeft geen lage dunk van zijn onderzoekscapaciteiten. Zijn enige bezwaar is de geringe aandacht die Dittrich voor theorievorming heeft, maar dat valt allemaal nog met goed fatsoen terug te brengen tot een vakinhoudelijke scholensrijd waar de sociale wetenschappen traditioneel zo rijk aan zijn. Echt bewondering heeft Kuiper voor de manier waarop Dittrich het project tegen de verdrukking in (niet de hele rechtenfaculteit is overtuigd van het nut van politologisch onderzoek binnen haar muren) heeft geformuleerd en tot ontwikkeling heeft gebracht, zover zelfs dat het een gunstige externe beoordeling heeft gekregen in het kader van de voorwaardelijke financiering.

Toch, als Kuiper Dittrichs inbreng beschrijft, valt de nadruk tegenwoordig op diens stimulerende houding en voortreffelijke management- en organisatiekwaliteiten; de wetenschap lijkt daarbij secundair. Wordt het nog wel wat met Dittrich en de wetenschap?

Zelf is hij er niet echt optimistisch over. Het bestuurswerk is meer en meer de overhand gaan krijgen, en het vak houdt hij nauwelijks meer bij. Daalder echter ziet dat heel wat

minder somber: het zal hem niet verbazen als Dittrich nog eens een aanbieding krijgt voor een hoogleersaarschap.

Tempelaars

Maar nog eens vier jaar college van bestuur, dat kan welhaast tot niets anders leiden dan een voortgaande loopbaan op bestuurlijk terrein. Duidelijke ambities lijkt Dittrich evenwel niet te hebben; eerst deze vier jaar maar eens volmaken en dan zien we wel verder. Maar is zijn tamelijk merkbare aanwezigheid in het Maastrichtse maatschappelijk leven niet een manier om vast wat potjes op het vuur te zetten? De vraag doet hem glimlachen, en ook (inmiddels vriend geworden) Job Cohen gelooft daar niet in: "Dan had hij toch wat meer in de week moeten leggen binnen de PvdA. Daar doet hij wat klusjes, meer niet."

Dittrich: "Denk je dat het lidmaatschap van de Tempelaars mij verder zou helpen? Het vice-voorzitterschap van de Harmonie Sint Pieter? De promotiecommissie van MVV? Kom nou. Ik vind die dingen leuk, het ontspant me." Met een typisch Limburgse regentencarrière heeft dit alles niets te maken, benadrukt hij.

Het beeld dat Dittrich heeft van zijn bestuurlijke aanpak, van het type bestuurder dat hij is, blijkt niet ver af te wijken van dat van anderen. Verwonderlijk is dat niet: een gevolg van zijn ingebakken gevoel van onzekerheid is dat hij er zeer aan hecht op de hoogte te zijn van de meningen die men over zijn optreden heeft. Toen hij toetrad tot het college in '86 sprak hij met de U-raad af om periodiek, elke anderhalf jaar, te evalueren, en ook anderszins zorgt hij voor feedback. Hij weet dus dat velen hem een goed bestuurder vinden, iemand met oog voor het menselijke aspect en voor de procesmatige kant van de dingen, maar zonder veel visie op de toekomst van de universiteit. Wel strategisch op de korte of middellange termijn, maar geen denker in grote concepties; die rol wordt meer door collegevoorzitter Vredevoogd en sinds kort ook door coördinator Fekkers vervuld. Dittrich erkent het grif. Wilde ideeën hoeven van hem niet verwacht te worden. Een man van kleine stapjes, die zich uitermate goed oriënteert op de haalbaarheid van voorstellen en dan nooit meer dan vijf procent afwijkt. Geen initiator, eerder een volger. Niet naar buiten gericht, maar juist op de interne organisatie. Naar buiten optreden ten behoeve van die organisatie vindt hij dan ook moeilijk: "Ik ben geen straatvechter die er een ton méér uit sleept in een VSNU-vergadering. Ik doe het niet echt goed daar, dat weet ik wel, mijn onzekerheid speelt dan weer mee."

Ondanks alle waardering is natuurlijk niet iedereen even gecharmeerd van zijn aanpak. Vakbondsvertegenwoordiger Richard Janssen vindt dat er veel te veel getrokken en geduwd moet worden om een goed personeelsbeleid van de grond te krijgen: teveel voornemens blijven in het papieren stadium. Zelfs collegevoorzitter Vredevoogd ("van mij mag hij nog 20 jaar blijven") gelooft dat er wel eens wat ontbreekt aan zijn besluitvaardigheid. Voormalig U-raadsvoorzitter Huub Smeets heeft zijn twijfels over de politiek van kleine stappen

Karl Dittrich: Jovial in de omgang, coöperatief, maar allerm minst een doetje (foto Franco Gori)

en het vermijden van risico's in een tijd waarin de buitenwereld juist grote stappen neemt en de universiteit dus adequaat zou moeten reageren. Verschillende faculteitsdirecteuren menen dat het proces van deconcentratie te langzaam gaat, geen handen en voeten krijgt. Het hoofd van de dienst financiële zaken Harrie de Bruyn, waar Dittrich naar bekend een wat moeizame verhouding mee heeft ook al omdat zijn hart meer bij personeel dan bij financiële zaken ligt, legt in diplomatieke termen uit dat Dittrich zijn oor meer laat hangen naar de interne universitaire politieke wind dan naar de werkelijke noden van de organisatie. Het amateuristische en daarmee het politieke element in het college van bestuur zou teveel overwegen; één professional, de voorzitter, is te weinig. De Bruyn is dan ook de enige die minder enthousiast blijkt over de verandering die het tijdvak Dittrich betekende na de periode Lagas. Die laatste was econoom, en begreep de zaken. Karl Dittrich weet wel zo ongeveer wat voor bestuurder hij is, dus de kritiek verrast hem niet echt. Sterker nog, hij is het er in grote lijnen wel mee eens, behalve waar het gaat om zijn amateurstatus. Hij voelt zich inmiddels al een halve professional, maar dat is niet echt het punt. Veel meer meent hij dat het helemaal geen kwaad kan om in een universiteit mensen aan het roer te hebben die juist hun sporen in onderwijs en onderzoek hebben verdiend. Dat levert misschien niet altijd optimale besluitvorming op in termen van efficiency en kostenbaten, maar wel in termen van geaccepteerd en daardoor uitvoerbaar beleid. "Ik ben inderdaad politiek gevoelig, natuurlijk", zegt hij overtuigd.

Emancipatie

Enigszins geraakt toont hij zich wanneer blijkt dat de vrouwen die zich aan de RL met emancipatiekwesities bezighouden, nog steeds

niet tevreden over hem zijn. "Ik dacht dat we daar wel goed over gesproken hadden met elkaar", mompelt hij. Maar hij geeft toe: bovenaan zijn agenda staat het onderwerp niet, en dat lijkt dan ook precies de reden waarom de vrouwen het gevoel hebben bij hem tegen een muur te praten. Het is dat de portefeuille tegenwoordig bij Vredevoogd ligt, waar Dittrich hem handig naar toe geschoven heeft, waardoor het laatste jaar ineens veel meer mogelijk bleek. Eindelijk komt er een emancipatiemedewerker, eindelijk gebeurt er wat op het vlak van het personeelsbeleid. Op dit punt komt een trekje van Dittrich naar voren dat het hoofd van de dienst PZ, Leo Leunissen (min of meer een gabber van Dittrich; "wij begrijpen elkaar met een knipoo") als iets conservatiefs bestempelt.

"Hij remt als hij niet ziet wat voor nut het oplevert." Een aparte emancipatiemedewerkster? Leunissen vertelt hoe Dittrich reageerde. "Maar Leo, wat moet die dan wel gaan doen? Stel, het is maandagochtend, ze gaat achter haar bureau zitten, en wat doet ze dan? Nota's schrijven zeker!"

Los van de emancipatiekwesitie lijkt Dittrich het niet echt erg te vinden dat hij de reputatie heeft aan de rem te hangen. Iemand zal toch de processen in de gaten moeten houden, wildgroei van bureaucratie moeten voorkomen, ervoor moeten waken dat al die mooie strategieën niet ten koste gaan van de mensen in de organisatie. Er is een grens aan de veranderingen die je er door kan drukken, vindt hij. Nou, laat hij dan maar degene zijn die zo nu en dan "ho ho" roept: in een college waarin types als een Vredevoogd en een Bonke zitten kan dat volstrekt geen kwaad.

Onzeker over zichzelf, ja, dat is hij. Ontevreden? Dat valt wel mee.

Wammes Bos

Sinds de ontstaan wetenschsprak C. aparte c weten er tegenover is veel w wetensch. "Wetensch literatuur partij. Snow, z hekelde wetensch gevoel h meer no minacht de wete beschou sympto Niet toe veel kur twintigs de mod. Snow la bestaan dertig ja hij aanv Pound, Sedertdi cultuur verande tegenwv nog van anti-der beschul. Toch is rivalitei wetensch politiek literatur zijn, ac een diej zeker o actueel de vraa zicht h kunster Wanneer wereld uitziet, beste a gesteld, Snow: waarde het is t wetensch waarhe Vanuit krachti middel begrijp antwooc F.R. L dat ant al vield horen.

studium generale

bulletin

Het Studium Generale bulletin is een uitgave van het Studium Generale te Maastricht. Het verschijnt drie tot vier maal per jaar en is bestemd voor studenten en medewerkers van het W.O. en het H.B.O. te Maastricht. Op verzoek kunnen overige geïnteresseerden het bulletin thuis gestuurd krijgen.

Jaargang 7 nummer 2

METAFOOR OF METHODE

De verhouding tussen wetenschap en literatuur.

Illustratie: Angela de Vrede

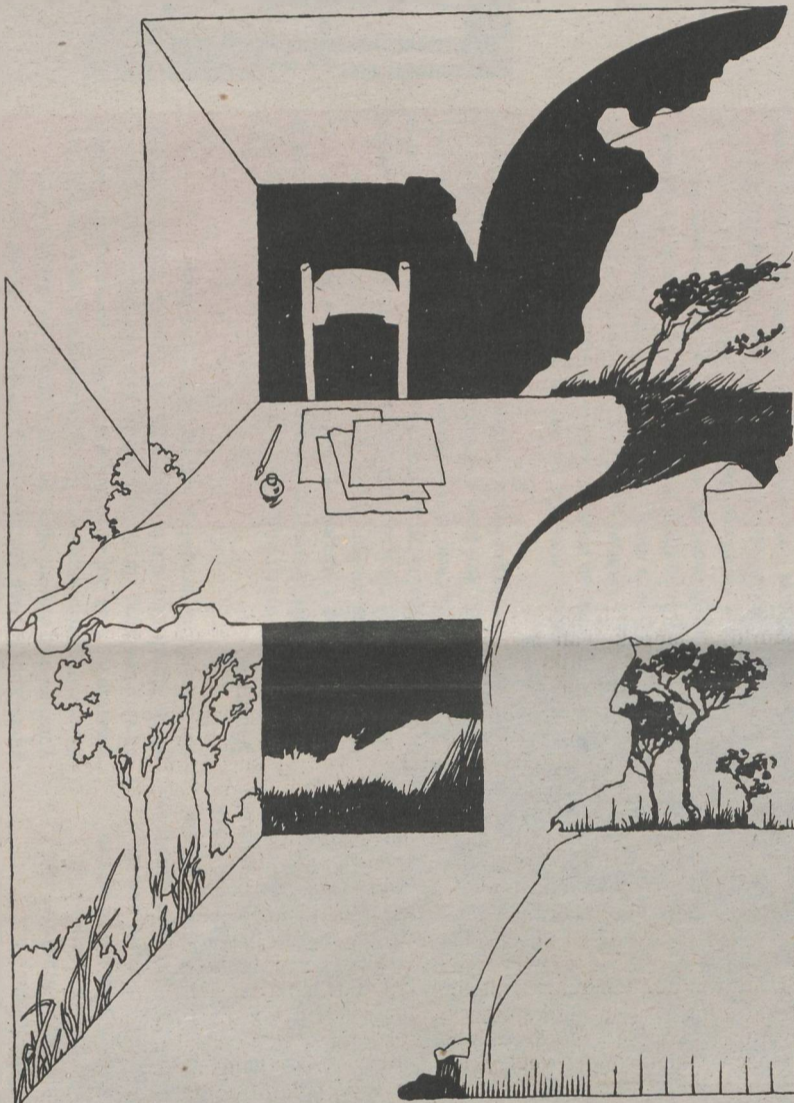
Sinds de renaissance is er een kloof ontstaan tussen literatuur en wetenschap. In een roemruchte rede sprak C.P. Snow zelfs van twee aparte culturen die weinig van elkaar weten en mede daarom vijandig tegenover elkaar staan. "Literatuur is veel waardevoller dan wetenschap", zegt de ene groep. "Wetenschap is veel belangrijker dan literatuur", antwoordt de andere partij.

Snow, zelf fysicus en schrijver, hekelde de bekrompenheid van veel wetenschappers die geen enkel gevoel hebben voor kunst. Maar meer nog bekritiseerde hij de minachting van letterkundigen voor de wetenschap. Die minachting beschouwde hij namelijk als een symptoom van een elitaire instelling. Niet toevallig, stelde Snow, staan veel kunstenaars en schrijvers uit de twintigste eeuw bekend als critici van de moderne massademocratie.

Snow lanceerde zijn kritiek op het bestaan van twee aparte culturen dertig jaar geleden. De literatoren die hij aanviel waren mensen als Yeats, Pound, Hamsun en Junger. Sedertdien is er binnen de literaire cultuur echter wel het een en ander veranderd. Dichters en schrijvers van tegenwoordig kan men nauwelijks nog van een fundamenteel anti-democratische houding beschuldigen.

Toch is er nog altijd sprake van enige rivaliteit tussen de literaire en de wetenschappelijke cultuur. Snows politieke aanval op de moderne literatuur mag inmiddels verouderd zijn, achter die aanval verbergt zich een dieper verschil van mening dat zeker ook vandaag de dag nog actueel is. Kort gezegd staat daarbij de vraag ter discussie wie het beste zicht heeft op de werkelijkheid: de kunstenaar of de wetenschapper. Wanneer we willen weten hoe de wereld om ons heen er in feite uitziet, bij wie kunnen we dan het beste aankloppen? Voor die keuze gesteld, luidt het antwoord van Snow: bij de wetenschappers. Hoe waardevol literatuur ook mag zijn, het is toch in eerste instantie de wetenschap die ons dicht bij de werkelijkheid brengt.

Vanuit literaire hoek is die visie krachtig bestreden. Er is geen beter middel om de westerse cultuur te begrijpen dan de literatuur, antwoordde de literatuurcriticus F.R. Leavis aan Snow. Nieuw was dat antwoord niet. Ook veel eerder al vielen er dergelijke geluiden te horen. Het wezen van de menselijke

natuur toont zich bij uitstek in romans, meende Balzac; een stelling die ook nu nog wordt verdedigd, bijvoorbeeld door de Tjechische schrijver Milan Kundera. Naast de roman is tevens het gedicht veelvuldig als een hogere kennisbron dan de wetenschap voorgesteld. De 19e eeuwse dichter Shelley schreef aan de poëzie zelfs het vermogen toe om de eeuwige waarheid van het leven uit te drukken. Volgens hem is poëzie iets goddelijks, de bron van alle kennis en wijsheid, en tevens hun hoogste resultaat.

POSITIVISME

Dat er ook nu nog tussen wetenschap en literatuur enige rivaliteit zou bestaan, spreekt niet vanzelf. Want tussen wetenschap en literatuur (of kunst in het algemeen) bestaan toch markante verschillen? Literatuur is toch heel iets anders dan wetenschap? Onder de invloed van het positivisme is in onze eeuw inderdaad het beeld van een strikte arbeidsdeling gaan ontstaan.

Wetenschappelijke onderzoekers, zo werd gesteld, stellen zich ten doel om feitelijke waarheden te ontdekken in de vorm van juiste

en methodische weg de werkelijkheid in kaart.

Zowel wetenschappers als dichters of schrijvers gaan om met taal, maar dat doen ze in de visie van de positivist op geheel verschillende manieren. In de literatuur is beeldend, metaforisch taalgebruik een vereiste, maar in de wetenschap zijn metaforen in principe taboe. Wetenschappelijke taal is zo precies en objectief mogelijk.

RECENTE ONTWIKKELINGEN

In de positivistische visie op de verhouding tussen wetenschap en literatuur spelen een aantal tweedelingen een vitale rol. Zoals:

- objectief versus subjectief,
- rationeel versus creatief,
- methodisch versus metaforisch.

Zowel wetenschapsfilosofen als literatuurwetenschappers zijn er de laatste jaren steeds meer van overtuigd geraakt dat deze tegenstellingen minder absoluut zijn dan het positivisme suggereerde.

In de wetenschapsfilosofie werd allereerst het idee verlaten dat er in de wetenschap sprake zou zijn van een standaardmethode. Evenals in kunstbeoefening, zo bleek, kunnen we in de wetenschap verschillende stijlen (ook wel paradigma's genoemd) onderscheiden. Men herontdekte bovendien de retorische functie van wetenschappelijk taalgebruik. Metaforen spelen daarbij een belangrijke rol. In veel gevallen zijn metaforen in de wetenschap niet rechtstreeks afkomstig van wetenschappers. Succesvolle metaforen zijn onderdeel van een maatschappelijke mentaliteit, een mentaliteit waar ook de wetenschap zich niet geheel en al aan kan onttrekken.

Omgekeerd is eveneens de gedachte gekritiseerd als zou literatuur slechts subjectieve ervaringen verwoorden. De literatuur behoeft zeker geen afstand te doen van elke pretentie om haar lezers iets over de wereld te leren dat zij nog niet wisten. Ook schrijvers kunnen bepaalde feiten blootleggen; ontdekkingen staan niet alleen op naam van de wetenschap.

Deze recente ontwikkelingen hebben de kloof tussen wetenschap en literatuur niet doen verdwijnen. Maar een nieuw aantal vragen wordt er wel mee opgeroepen. Om er enkele te noemen die in de cyclus aan de orde zullen komen: Speelt creativiteit bij wetenschapsbeoefening eenzelfde rol

als in de literatuur? Wanneer ook wetenschap een stijlgebonden activiteit blijkt te zijn, betekent dat dan dat we wetenschap eigenlijk als een vorm van literatuur moeten opvatten? Wanneer ook literatuur ons iets over de wereld kan leren, wat dan precies?

De cyclus wordt afgesloten met een forum dat als thema heeft: de verschillen en overeenkomsten tussen de wetenschappelijke en de literaire omgang met taal.

Drs. R. de Wilde
Vakgroep wijsbegeerte, Faculteit der Algemene Wetenschappen

PROGRAMMA

donderdag 16 februari, 20.00 uur, aula
Creativiteit in wetenschap en literatuur
lezing door: prof.dr. S. Dresden, emeritus hoogleraar letteren Rijksuniversiteit Leiden

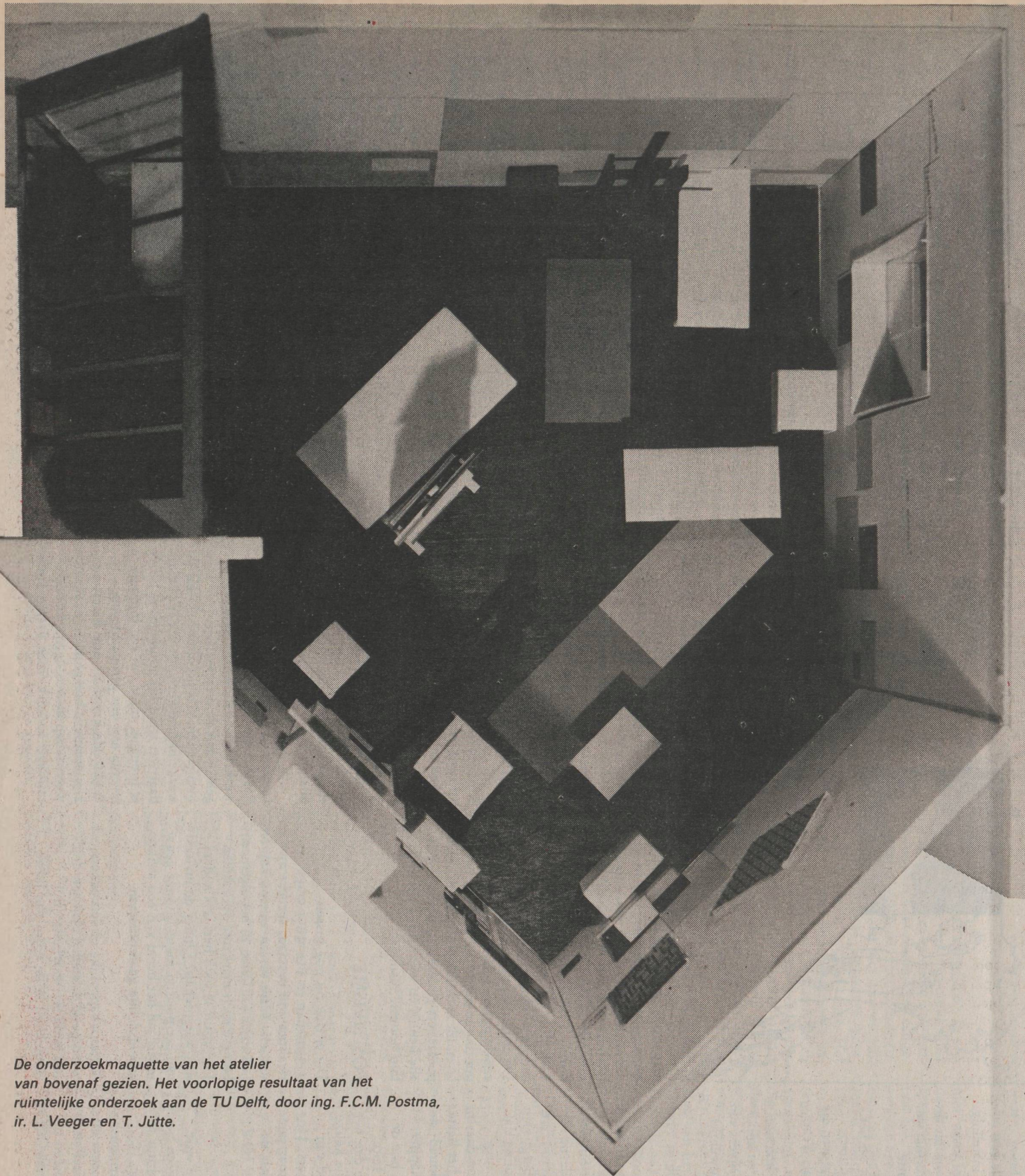
donderdag 23 februari, 20.00 uur, aula
Stijlen in literatuur en wetenschap
lezing door: drs. R. de Wilde, Faculteit der Algemene Wetenschappen Rijksuniversiteit Limburg

donderdag 2 maart, 20.00 uur, aula
Literatuur als kennisbron
lezing door: dr. N. Wilterdink Sociologisch Instituut Universiteit van Amsterdam

donderdag 9 maart, 20.00 uur, aula
Schrijven, een kunst? Over de verschillen en overeenkomsten tussen literair en wetenschappelijk taalgebruik.
debat tussen: H. Mulisch, prozaïst prof.dr. H.B.G. Casimir, natuurkundige gespreksleider: dr. W. Kusters, dichter en essayist

Het bureau Studium Generale

De programma's van het Studium Generale worden georganiseerd door het bureau Studium Generale dat thans (weer tijdelijk) gehuisvest is in het voormalige Jezuiten klooster aan de Tongersestraat 53, kamers 3 019 en 3 020, te Maastricht. De medewerkers zijn als volgt telefonisch te bereiken: Jacques Reiners en Peter Rietra 043-888307 Marja de Melker en Frits Nies 043-888693

De onderzoekmaquette van het atelier van bovenaf gezien. Het voorlopige resultaat van het ruimtelijke onderzoek aan de TU Delft, door ing. F.C.M. Postma, ir. L. Veeger en T. Jütte.

Mondriaan wordt algemeen erkend als één van de belangrijkste kunstenaars van de twintigste eeuw. Tentoonstellingen van zijn werken trekken massaal publiek. De betekenis van zijn werk is inmiddels los komen te staan van de karakteristieke vormgeving die overal is terug te vinden. De levensbeschouwing waarop hij zijn werk baseerde wordt daarbij vaak als een curiositeit afgedaan. Toch heeft de bijzondere verbinding van kunsttheorie en levensbeschouwing, die zich bij Mondriaan manifesteert, ten grondslag gelegen aan zijn baanbrekende abstracte kunst. In een kort programma, bestaande uit een documentaire tentoonstelling, twee lezingen en twee filmvertoningen, besteedt het Studium Generale in het begin van het nieuwe jaar aandacht aan Mondriaan en diens werk. Speciale aandacht gaat uit naar de artistieke en levensbeschouwelijke opvattingen van Mondriaan en naar Mondriaans atelier in Parijs, in de Rue du Départ. In het navolgende artikel geeft Willem K. Coumans een algemene inleiding op persoon en werk van Mondriaan.

**13 januari
t/m 10 februari**
tentoonstelling

Universiteitsbibliotheek
"Over Mondriaan" Inrichting tentoonstelling: Raymond Glaser

do. 19 januari
lezing

20.00 uur Aula
Artistieke en levensbeschouwelijke opvattingen van Mondriaan door mw. drs. E. Hoek, kunsthistoricus, VU Amsterdam

do. 26 januari
lezing

20.00 uur Aula
Atelier van Mondriaan in Parijs door ing. F. Postma, TU Delft
Mondriaan in New York, Piet Hoenderdos
Piet Mondriaan, Nico Crama

films

di. 14 februari
lezing

20.00 uur Aula
Inleiding tot de Parapsychologie door dr. J.L.F. Gerding Parapsychologisch Instituut, Utrecht

do. 16 februari
lezing

20.00 uur Aula
Creativiteit in wetenschap en literatuur door prof. dr. S. Dresden, em. hoogleraar, RU Leiden

di. 21 februari
lezing

20.00 uur Aula
Paranormaal genezen door mev. H.C. Blom, magnetiseuse, Purmerend

do. 23 februari
lezing

20.00 uur Aula
Stijlen in literatuur en wetenschap door drs. R. de Wilde, filosoof, RU Limburg

di. 28 februari
lezing

20.00 uur Aula
Parapsychologie en kwantumfysica door dr. B. Millar, chemicus en parapsycholoog, Utrecht

do. 2 maart
lezing

20.00 uur Aula
Literatuur als kennisbron door dr. N. Wilterdink, socioloog, Un. van Amsterdam

di. 7 maart
lezing

20.00 uur Aula
Paranormaliteit en psychiatrie door J.J.C. Marlet, psychiater, Venray

do. 9 maart
debat

20.00 uur Aula
Schrijven, een kunst? Over de verschillen en overeenkomsten tussen literair en wetenschappelijk taalgebruik. Discussie tussen: H. Mulisch, prozaïst te Amsterdam en prof.dr. H.B.G. Casimir, natuurkundige te Heeze. Gespreksleider: dr. W. Kusters, dichter en essayist te Maastricht.

di. 14 maart
debat

20.00 uur Aula
De wetenschappelijkheid van de parawetenschappen Discussie tussen: R. Nanninga, Stichting Skepsis prof. dr. G. Huizer, K.U. Nijmegen prof. dr. A.A. Derksen, K.U. Nijmegen

over mondriaan

Iconen voor de nieuwe mens
De rechtlijnigheid van Piet Mondriaan is legendarisch. Tegelijkertijd wordt de voor hem belangrijke en ontbrekende

middel van een verpakking van passen. Je beelden, zoals dat bij een boeddhist of een katholiek het geval zou zijn geweest. Hij moest zijn eigen heilige verbeeldingen uitvinden, en hij leefde niet in het tijdperk van de iconografie.

opwachting bij de in uiterste soberheid levende utopist, die keer op keer te kennen geeft: 'De kunstenaar van heden moet in alles voorgaan in de richting van zijn tijd. Dit atelier drukt enigszins de idee der Nieuwe Beelding uit.' De verslaggevers nemen er

Het atelier, zoals Mondriaan het zelf het liefste zag. De realisatie van de inrichting op deze manier moet eind 1925 tot stand zijn gekomen. De vroegste publikatie van deze door Delbo gemaakte foto is geweest in het zevende nr. van *Das Werk*, uit 1926.

Iconen voor de nieuwe mens

De rechtlijnigheid van Piet Mondriaan is legendarisch. Tegenwoordig wordt de naar harmonie en onthechting strevende schilderkunst van Mondriaan zelfs vertaald in termen van geldelijk gewin. 'Hoe veel miljoen zou het schelen als Mondriaan minder rechtlijnig was geweest?', zo vraagt de Computer Management Group zich af in een advertentie die blijvende resultaten garandeert bij een consequente stijl van werken.

Piet Mondriaan is ongemeen populair. Op de kunstmarkt handhaaft zijn werk zich met gemak naast de favoriete Vincent, en in het dagelijks leven valt er zo te zien, van voetbalshirts tot winkelpuien, ook wel wat te beginnen met de karakteristieke composities in vrolijk rood, geel en blauw van de hippe vogel die het bestond zelfs de bladeren van de kunstbloemen in zijn atelier wit te kalken omdat het groen hem nog te zeer aan de natuur herinnerde.

Nog is het wachten op een geromantiseerde film over het leven van Mondriaan. Het mag veel minder tot de verbeelding spreken dan het dramatische leven van Vincent, die nog verre familie van hem was, de laatste jaren is er genoeg over de liefdes van de als een eremiet beschouwde Mondriaan bekend geworden om er een filmprint aan te wijden die de gemoederen bezig zal houden.

Nieuwe Beelding

Met het wezen van de schilderkunst en de ideeën van Piet Mondriaan, die van nature een romanticus moet zijn geweest, heeft dit alles niets te maken. Zijn werk was in wezen religieus, beheerst als het werd door een verlangen naar geestelijke zuivering en het verdwijnen van alle materiële verschijningsvormen: een kunst van absolute zuiverheid ontdaan van bijkomstigheden, benoemd als Neo-Plasticisme of Nieuwe Beelding.

Al in de naturalistische periode is er de concentratie op de verhouding van vertikaal en horizontaal, is er het streven naar innerlijkheid, de pure schoonheid waarvan hij later zal zeggen dat het het enige middel is waarmee de universele kracht, die in alle dingen besloten ligt, tot uitdrukking kan worden gebracht. 'Zij komt overeen met wat vroeger bekend stond als diviniteit en is ons arme stervelingen onontbeerlijk om te leven.' Pure schoonheid, maar zeker geen l'art pour l'art. Mondriaan stond een gemeenschapskunst voor, beantwoordend aan zijn verwachting van de nieuwe mens, waarbij hij sterk aanleunde tegen de heilsleer van Rudolf Steiner en de ideeën van madame Blavatsky en Annie Besant. Inspiratie van geometrische aard deed hij op bij de dissidente theosoof en mathematicus Schoenmaekers die, experimenterend met horizontalen en vertikalen, in kosmisch verband trachtte te komen tot een grammatica voor een zo geheten Algemene Taal.

Een voortreffelijke karakteristiek van Mondriaans streven geeft Robert Hughes in 'De schok van het nieuwe' waar hij zegt: 'Men kan van Mondriaan geen misleidender beeld geven dan dat van een afstandelijke formalist, die naar een puur esthetische harmonie toewerkt. Mondriaan was een gelovig man die iconen wilde maken, en zijn levensloop stelt ons onder andere voor het probleem dat hij de schaaftigste onzin waartoe de theosofie

middel van een verpakking van passen, ja beelden, zoals dat bij een boeddhist of een katholiek het geval zou zijn geweest. Hij moest zijn eigen heilige verbeeldingen uitvinden, en hij leefde niet in het tijdperk van de iconografie.'

De weg die Mondriaan bewandelde was er een van uiterste contemplatie, die naar een voorstellingsloze kunst zou leiden, via steeds grotere vereenvoudigingen tot volledig abstract, gedragen door zwarte horizontale en verticale lijnen met rode, gele en blauwe vlakken. De horizontale en verticale as kende hij de symbolische betekenis toe van respectievelijk een vrouwelijk en een mannelijk principe. Een schitterend voorbeeld van zijn stapsgewijze ontwikkeling is de serie 'De Appelboom' (1909-1914), waarin de boom - na te zijn verschenen als neo-impressionistisch en als analytisch kubistisch beeld - tot onherkenbaarheid oplost in grijsig en okerachtig gekleurde ovals en zwarte gebogen lijnen ('Compositie 3').

De kennismaking met het cubisme in Parijs moet een zeer gelukkige zijn geweest, gelijkstaand met een openbaring. 'Hier werd een formele methode aangeboden die bij uitstek geschikt was om de ontwikkeling van de materiële naar de spirituele wereld aanschouwelijk te maken', stelt Carel Blotkamp terecht. Toch zal Mondriaan ook het cubisme verlaten, te zeer immers nog verbonden met de materiële verschijningswereld om de absolute schoonheidsontroering te bereiken die hem bij het in evenwicht brengen van alle tegengestelde krachten voor ogen stond. 'Door het naar voren brengen van het 'ding' wordt de schoonheidsontroering steeds beperkt, daarom moet het 'ding' in de beelding vervallen', zegt de schilder-theosoof, voor wie het kunstwerk het tegendeel vormt van een luxe artikel, erger nog versiering. 'Kunst en leven zijn een, beide zijn uitdrukking der waarheid.'

De serie 'Pier en oceaan' (1915-1917) vormt een keerpunt in zijn werk dat zijn leven is en dat de overwinning beoogt van het spirituele op het stoffelijke.

Het atelier

Utopisch gericht als Piet Mondriaan was, niet star maar wel volhardend in zijn streven zuivere beelden van ruimtelijke orde te scheppen, zoals Pieter Saenredam dit eeuwen geleden in vrijwel eerdere Apollinische geest had gedaan, was hij tot compromissen weinig bereid. Gelukkig is hij met tijdschrift 'De Stijl' van de gelijknamige beweging, waarin hij met zijn beschouwingen over een universele kunst voor grote bezieling zorgt, maar hij breekt met Theo van Doesburg en De Stijl als deze niet langer vasthoudt aan het statische evenwicht van de verticale en horizontale lijnen en van de tegengestelde primaire kleuren, maar ook tijd en ruimte (het is niet eens zozeer de diagonaal, veeleer dynamiek en verandering die Mondriaan daarbij hinderen) in zijn werk betreft.

In die tijd (na 1925) trekt Mondriaan zich meer en meer in zijn atelier terug. Het atelier wordt voor hem een tempel van schoonheid, waarin hij ook anderen laat delen. In de nog altijd lezenswaardige samenspraak voor drie heren, die onder de titel 'Natuurlijke en abstracte realiteit' een wandeling van buiten de stad beschrijft, zegt Mondriaan de inrichting van zijn atelier even belangrijk te achten als de manier waarop hij zijn schilderijen beeldt. Even abstract. Eerder heeft hij zijn misnoegen geuit over de al te materialistisch ingestelde architecten van zijn tijd: 'Ik geloof dat we 't alleen nu op papier kunnen vanwege de rot-architectuur-knechten van publiek en geld.'

opwachting bij de in uiterste soberheid lavende utopist, die keer op keer te kennen geeft: 'De kunstenaar van heden moet in alles voorgaan in de richting van zijn tijd. Dit atelier drukt enigszins de idee der Nieuwe Beelding uit.' De verslaggevers nemen er nauwgezet maar niet zonder verwondering kennis van. En vragen zich af of de kluisenaar van de Rue Départ, ook wel 'reiziger van alle abstracte verthen' geheten ('Bij Mondriaan is alles ingekeerd. Daar doet hij zijn huishoudentje, daar kookt hij zijn potje') niet het slachtoffer wordt van zijn 'ver doorgevoerde consequentie'. Piet Mondriaan moet daar hartelijk om lachen, even uitbundig (hij moet gevoel voor humor hebben gehad) als bij een bezoek van Piet Zwart, wanneer die opmerkt: 'Jongen, 't lijkt me altijd of ik bij onze lieve heer binnen gelaten wordt als ik bij jou kom' - zozeer komt Zwart onder de indruk van de serene, uiterst ascetisch aandoende, met zelfgemaakte meubels en sinaasappelkistjes gecomponeerde ruimte, bedoeld om als voorbeeld te dienen voor de toekomstige bouwkunst. Aan gezelligheid zou tegen die tijd geen behoefte meer bestaan, zo meende hij. Ook het schilderij zou dan kunnen vervallen. 'Alleen zuivere beelding van het universele kan ons aldoor bevredigen', aldus Mondriaan, die in zijn atelier woonde als in een schilderij, dat hem aldoor omgaf en dat hij aldoor kon zien.

Victorie

Rechtlijnig als geen ander vasthoudend aan zijn principes (meermalen ook prietpraat verkopend als 'de vrouw in de man is de rechtstreekse oorzaak van het tragische in de kunst') is Mondriaan ook nadien zijn weg gegaan, werkend aan een oeuvre dat met de jaren aan vormtentaal won. En dat tot op de dag zijn geldingskracht bewijst als de kunst van een man die de 'zuivere werkelijkheid' onverbloemd tot uitdrukking wilde laten komen, beelden van pure ruimtelijke orde scheppend. Een ruimte die niet langer illusionistisch maar strikt abstract, optisch wilde zijn.

De tijd zal komen, meende hij, dat we alle kunsten zoals we die nu kennen, kunnen missen. 'Dan is de schoonheid gerijpt in het tastbaar reële.' Daarbij verwachtte hij veel, zo niet alles van de nieuwe mens, een mengvorm van werkmans, bourgeois en aristocraat, maar geheel anders dan deze, van wie de Nieuwe Beelding komen moet en voor wie zij is. Dan zou ook het tragische in de kunst verdwenen zijn. Met die toekomstverwachting is Mondriaan in New York gestorven. Het was ook New York waarover hij schreef: 'Wij genieten van de echte jazz en van het dansen op jazzmuziek; we zien de stadsverlichting en de lichtreclames. Alleen als we eraan denken komen we in een goede stemming. Want daardoor ervaren wij het grote verschil tussen de nieuwe tijd en het verleden.' Zijn laatste (onvoltooid gebleven) schilderij is 'Victory Boogie-Woogie' (1943). Een stralend beeld van levensvreugde, vrijheid en mathematische ordening, waaruit alle zwart is verdwenen en waarin lijnen en kleuren tot vibrerende kleurlijnen versmelten. Een teken van durende ontroering. Een icoon voor de nieuwe mens.

Willem K. Coumans

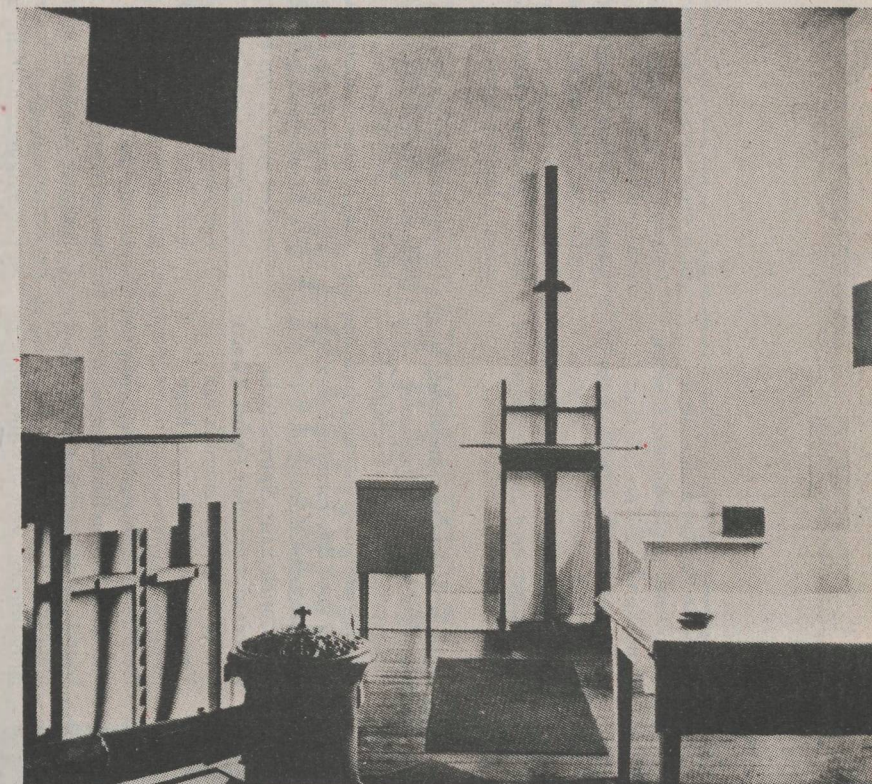
Lit.:

Carel Blotkamp, *Mondriaan in detail*, 1987

Robert Rosenblum, *Modern painting and the Northern Romantic Tradition*, herdruk 1983

Piet Mondriaan, *Gedurende een wandeling van buiten naar de stad*, Haags Gemeentemuseum, 1986

Het atelier, zoals Mondriaan het zelf het liefste zag. De realisatie van de inrichting op deze manier moet eind 1925 tot stand zijn gekomen. De vroegste publikatie van deze door Delbo gemaakte foto is geweest in het zevende nr. van *Das Werk*, uit 1926.

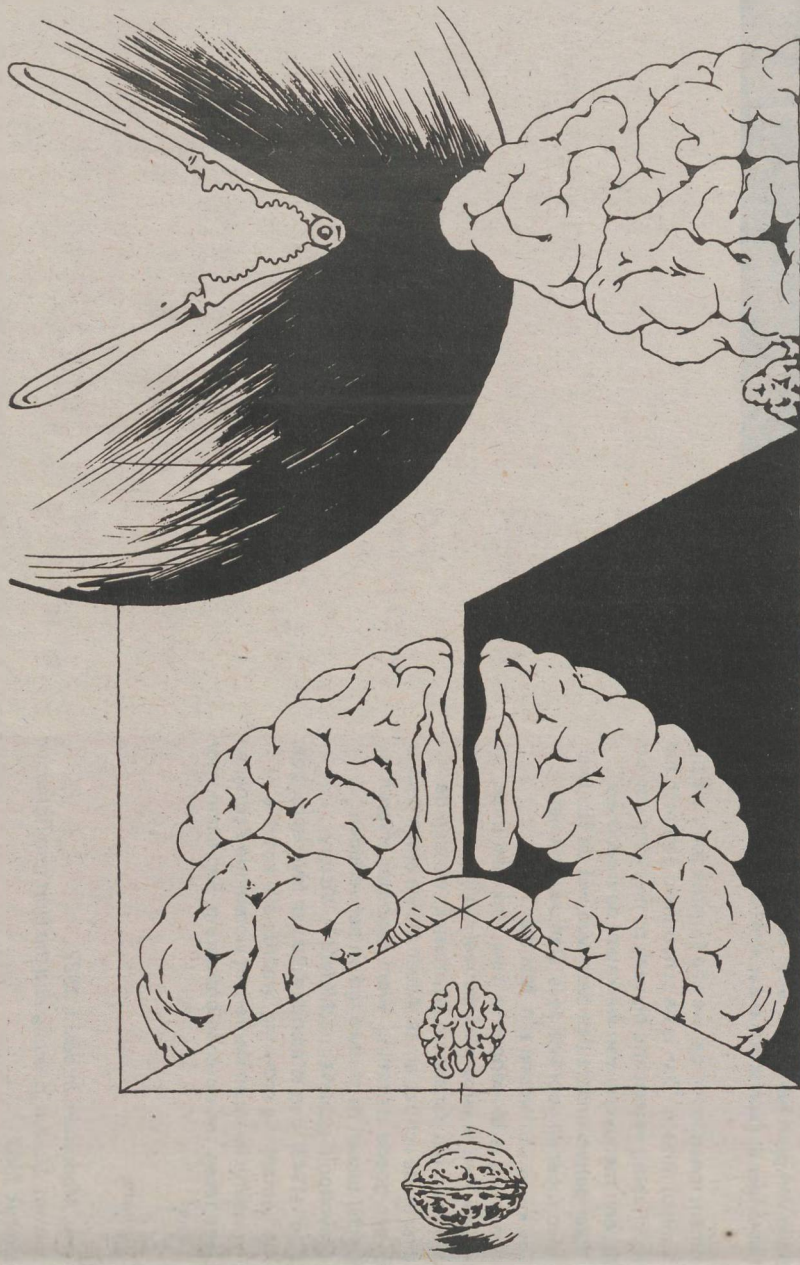

studium generale

(PARA)NORMAAL?

Astrologie, helderziendheid, homeopathie, psychokinese, handoplegging, psychische chirurgie, hypnose, bijna-dood ervaringen...; deze verschijnselen en (pseudo)wetenschappen kunnen zich in een steeds grotere publieke belangstelling verheugen en zijn in toenemende mate onderwerp van kritiek van sceptici.

Jeanne d'Arc hoorde stemmen van 'engelen', Socrates kreeg zijn filosofie ingefluisterd door zijn 'daimon'. En Mozart kon nauwelijks vlug genoeg de noten noteren van de muziek die hij 'hoorde'. Tolkien moest met het schrijven van "In de ban van de Ring" steeds wachten tot hij weer zag wat er in de secundaire werkelijkheid, zoals hij dat noemde, gebeurd was. Stemmen of visioenen kwamen volgens onze voorouders van God of van de duivel. In het laatste geval moest de duivel worden uitgedreven. De geschiedenis van de psychiatrie staat vol van afschrikwekkende voorbeelden hoe dat ging: het lichaam werd onderworpen aan allerlei kwellingen, waardoor de kwade geest op de vlucht sloeg. In ons huidige wereldbeeld is voor dit soort verschijnselen nauwelijks plaats meer. Er is geen wetenschappelijke verklaring voor, dus het bestaat niet. Maar het gaat nog steeds hetzelfde als bij Goethes wetenschapper Faust, die om de

wereld te verklaren alles heeft bestudeerd: geneeskunde, biologie, natuurkunde. De geesten zijn weliswaar "wegbewezen", maar komen toch weer terug. Mensen blijven stemmen horen die er niet zijn, dingen zien die een ander niet ziet.

Onze Nederlandse samenleving staat nogal dubbelzinnig tegenover parapsychologische verschijnselen. Belangstelling is er genoeg, maar dan vooral voor bovennatuurlijke zaken met een soms bedenkelijk sensationele kant. Spiritistische séances zijn populair en het Zwarte Gat (een radioprogramma van Veronica) heeft een zeer hoge luisterdichtheid. De parapsychologie daarentegen lijkt met de opheffing van de Utrechtse leerstoel in de parapsychologie en het bijbehorende laboratorium, vrijwel onmogelijk te worden. Kritische wetenschappers hebben hun krachten gebundeld in de Stichting Skepsis en hebben de neiging om alles wat niet binnen het 'gevestigde wetenschappelijke wereldbeeld' - waarin objectiviteit centraal staan - past, minachtend terzijde te schuiven als boerenbedrog. Het geloof in paranormale verschijnselen wordt daarbij voorgesteld als nog niet overwonnen resten uit pré-moderne maatschappijen.

Illustratie: Angefa de Vrede

Er is veelal sprake van onvoldoende openheid - en scepsis(!) - over de vooronderstellingen van de 'gevestigde wetenschappen' om onder ogen te zien dat er ook andere vormen van kennis en kundigheden kunnen bestaan waarvan ze iets zouden kunnen leren.

De parawetenschappers houden zich hedentendage hoofdzakelijk met een tweetal kwesties bezig, nl.:

1. zijn mensen in staat om te communiceren met de wereld om hen heen zonder gebruik te maken van de ons bekende zintuigen?
2. zijn mensen in staat om de levenloze wereld te beïnvloeden zonder daarbij gebruik te maken van de ons bekende natuurwetten?

Er is echter nog steeds niet bewezen dat buitenzintuiglijke waarnemingen en psychokinese bestaan, zodat het niet zeker is dat de parawetenschappers een object hebben. De hypothesen van de parawetenschappers wijken daarom ook sterk af van de in andere wetenschappen gangbare. Er is echter geen dwingende reden om ze bij voorbaat van de hand te wijzen. Immers, zijn er niet eerder in de geschiedenis van de wetenschap radicale afwijkingen van bestaande principes opgetreden, die de 'gevestigde' wetenschap hebben gevormd tot wat ze nu is?

PROGRAMMA

dinsdag 14 februari, 20.00 uur, aula
Inleiding tot de parapsychologie
lezing door: dr. J.L.F. Gerding,
filosoof, Parapsychologisch
Instituut te Utrecht.

Toelichting:
Er zijn tal van manieren waarop paranormale verschijnselen zich manifesteren. Deze zijn binnen de kaders van de huidige wetenschappelijke opvattingen nauwelijks verklaarbaar. Middels enkele voorbeelden zal dit nader worden toegelicht. Tevens zal de vraag worden beschouwd in hoeverre de parawetenschap ook wetenschappelijke pretenties kan of mag hebben. Dit zal worden nagegaan aan de hand van de vraag of het paradigma ons beschermt door het bestaan van verschijnselen die we paranormaal noemen te verbieden, en de vraag, of er werkelijk fenomenen zijn die van het paradigma een te krap zittende jas maken.

dinsdag 21 februari, 20.00 uur, aula
Paranormaal genezen
lezing door: mevr. H.C. Blom,
magnetiseuse. Zij is verbonden aan de Stichting Onderzoek en Opleiding van Paranormaalbegaafden te Purmerend.

Toelichting:
Paranormale genezers beschikken vaak over de gave om zonder verbaal overleg met de patiënt pijn te registreren. Zij krijgen veel patiënten die al jarenlang met een klacht rondlopen en geen baat vinden bij de "normale" geneeskunde. De genezers werken als katalysator die bepaalde psychische effecten bij de patiënten oproepen. Deze genezers

onderscheiden zich van psychotherapeuten door hun sterkere aanleg om intuïtief problemen bij patiënten te bepalen en te behandelen. Mevr. H.C. Blom zal een uiteenzetting geven over de praktijk van het paranormaal genezen en de technieken die daarin worden toegepast.

dinsdag 28 februari, 20.00 uur, aula
Parapsychologie en kwantumfysica
lezing door: dr. B. Millar, chemicus en parapsycholoog. Hij is lange tijd werkzaam geweest aan het Parapsychologisch Laboratorium (Rijksuniversiteit te Utrecht).

Toelichting:
In de nieuwste theoretische ontwikkelingen in de parapsychologie, de zogenaamde observationele theorie, wordt aangeknoopt bij de modellen van de kwantumfysica. De paranormale verschijnselen worden in de observationele theorie herleid tot wat men noemt: retro-actieve psychokinese. Wanneer bijvoorbeeld een proefpersoon voorspellingen doet die uitkomen, dan is hier volgens de observationele theorie het volgende aan de hand: de confrontatie van de proefpersoon met het uitkomen van een voorspelling veroorzaakt dat een proefpersoon vóór de verifikatie, uit de stroom van beelden die zich aan haar/hem opdringen, het juiste weet te kiezen. Dit wordt dan voorgesteld als beïnvloeding van toevalsprocessen in de hersenen door middel van observatie achteraf. Hierin wordt derhalve een 'omgekeerde causaliteit' gedacht een rol te spelen. Het bewustzijn, de observatie speelt dus een cruciale rol. De observationele theorie is te

beschouwen als een uitvloeisel van de discussie van het zogenaamde meetprobleem in de mikrofysica. Een interpretatie van de kwantummechanica stelt dat de variabelen in de mikrofysische wereld geen waarde hebben tot op het moment van meten. Hoe datgene wat gemeten wordt zich aan de onderzoeker toont is onlosmakelijk verbonden met het meten zelf en het bewustzijn van haar/hem. De observationele theorieën introduceren een vergelijkbare situatie als hypothese in de parapsychologie, zij het dat er met nadruk op wordt gewezen, dat de kwantumfysica iets dergelijks niet impliceert.

dinsdag 7 maart, 20.00 uur, aula
Paranormaliteit en psychiatrie
lezing door: J.J.C. Marlet, psychiater, oud-geneesheer-directeur van het Psychiatrisch Centrum Venray en voorzitter van de Parapsychologische Studievereniging voor Psychical Research.

Toelichting:
Stemmen horen die er niet zijn, dingen zien die een ander niet ziet. Mensen die dat meemaken houden daar in onze maatschappij liever hun mond over, want het wordt al snel geassocieerd met gek zijn, niet normaal. In onze cultuur is het zo dat wanneer iemand iets ziet wat een ander niet ziet, of omgekeerd, er dan met één van beide iets aan de hand moet zijn. Ondanks alle scepsis zijn er nu eenmaal mensen die gekonfronteerd worden met paranormale ervaringen. Veel mensen zoeken dan binnen de gezondheidssector een hulpverlener op. De kennis van dergelijke fenomenen is in de

gezondheidszorg echter zeer gering. Toch moet er zo goed mogelijk hulp worden geboden. "Wanneer je er tevoren negatief tegenover staat, als je zegt dat dat allemaal onzin is, dan kom je vanzelfsprekend niet verder. Je moet je durven openstellen voor andere mogelijkheden, die niet direct natuurwetenschappelijk verklaarbaar zijn. Je moet je kunnen blijven verbazen over verschijnselen die niet meteen in het alledaagse stramien passen. Verbazing is tenslotte het begin van alle wetenschap".

dinsdag 14 maart, 20.00 uur, aula
De wetenschappelijkheid van de parawetenschappen
Een debat met:
- R. Nanninga, sekretaris van de stichting Skepsis
- prof. dr. G. Huizer, hoogleraar veranderingsprocessen in de derde wereld, Katholieke Universiteit Nijmegen
- prof. dr. A.A. Derksen, hoogleraar algemene wetenschapsleer, Katholieke Universiteit Nijmegen.

Toelichting:
Na eeuwen van spekulatie en mistasting meende men in de wetenschap uiteindelijk een bestand van waarde vrije kennis op te bouwen, die los staat van elke metafysica. In de nieuwere wetenschapsfilosofie komt men echter steeds vaker het inzicht tegen dat een dergelijke voorgewende neutraliteit bedrieglijk is, en dat wat er in de wetenschap al of niet wordt ontdekt veelal samenhangt met de voorwetenschappelijke werkelijkheidsopvatting van de onderzoekers. De paranormale verschijnselen botsen met deze opvattingen die in

de wetenschap doorwerken. Opmerkelijk is nu, dat enkele moderne wetenschapsfilosofen de opvatting huldigen dat juist verschijnselen die moeilijk zijn te verenigen met de huidige wetenschappelijke theorieën, de wetenschap verder kunnen brengen (Kuhn, Feyerabend). Zo is Feyerabend van mening dat in het parapsychologische onderzoek de wetenschap zelf haar grenzen bereikt en alleen verder kan komen door onwetenschappelijke ideeën serieus te nemen: "... datgene wat we tegenwoordig voor kennis aanzien in de naaste toekomst kan veranderen in een sprookje, terwijl een lachwekkende mythe uiteindelijk kan omslaan in een hecht stukje wetenschap".

Nog te verkrijgen publicaties van Studium Generale:

Beeldteken, katalogus	f 2,50
International Media Meeting	f 7,50
Ze hart siech jet doava jemaat, katalogus	f 4,-
Aristoteles' natuurfilosofie	gratis
Oosterse filosofie	f 2,50
Seksualiteit, verslag lezingencyclus	f 2,50
Homoseksualiteit en Wetenschap, dokumentatiemap	f 2,50
Ssst ... literatuur, Jan Siebelink	f 1,50
Ssst ... literatuur, Hubert Lampo	f 1,50
MoNument, verslaglezingencyclus	f 3,50
MoNument, katalogus	f 7,50
Het boek en de kunstenaar, katalogus	f 7,50

Observa
Doorst
univer:
EIN
DE
Het over
tengewo
ting in v
ling die
met de s
personer
punten
televisie
dramatis
echter g
en ook
denten.
de sfee
man lacl
Poelgees
een grap
Bij aan
week ste
een of a
moest k
dat mis
cemberc
zaten de
nog teve
hadden
hard no
omgevin
nie.
Druk ui
Deetma
druk - o
ment - h
ingegaat
was, kor
handen
kant ko
zijn z
ven om
lukte ov
ken dat
dent de
verdere
een onsj
In een g
ambten
afgelope
bereidin
bereiket
ties op
stelsel
daar be
le conse
lijk is
daadwe
denkenk
agendaf
komt p
maand
niemand
steeds
omtrent
week t
verhoof
reikbaa
Doorst
De vor
stemm
neerd n

Doorstromers uit HBO krijgen drie jaar extra voor universitaire studie

EINDELIG CONCESSIES VAN DEETMAN OVER STUDIEDUUR

De studentenbonden hebben vorige week in een betrekkelijk goede sfeer zaken gedaan met minister Deetman. Het bereikte compromis inzake de Harmonisatiewet behoeft nog de instemming van achterban en parlement, maar de beide gesprekspartners hebben in ieder geval hun doel bereikt. Deetman is het aureool van ontoegeeffelijkheid en onverzettelijkheid weer kwijtgeraakt en LSVB-voorzitter Van Poelgeest kan een succesje tonen aan de wat actiemoe geworden studenten. Maar ook deze medailles hebben een keerzijde. Het compromis gaat namelijk tientallen miljoenen gulden kosten en het zit er dik in dat de universiteiten en hogescholen die rekening gaan betalen.

Het overleg van 5 januari bleek buitengewoon vriendelijk van toonzetting in vergelijking met de ontmoeting die Deetman in december had met de studentenbonden. Dezelfde personen zaten met dezelfde standpunten opnieuw voor het oog van televisiecamera's die uitdaagden tot dramatische gebaren. Deze keer echter geen wederzijdse verwijten en ook geen boos weglopende studenten. In plaats van bitter, was nu de sfeer eerder genoeglijk. Deetman lachte om een grapje van Van Poelgeest, Van Poelgeest lachte om een grapje van Deetman.

Bij aanvang van het gesprek vorige week stond kennelijk al vast dat er een of ander compromis uit de bus moest komen. In technische zin had dat misschien ook al tijdens het decemberoverleg gekund, maar toen zaten de emoties van de actieweken nog teveel in de weg. Beide partijen hadden enige toenadering echter hard nodig, zowel voor hun eigen omgeving als voor de publieke opinie.

Druk uit parlement

Deetman is pas na aanhoudende druk - onder meer vanuit het parlement - het overleg met de studenten ingegaan. Toen het eenmaal zover was, kon hij natuurlijk niet met lege handen verschijnen. Aan de andere kant konden Van Poelgeest en de zijnen zich niet opnieuw veroorloven om op te stappen. Na het mislukte overleg in december is gebleken dat nauwelijks meer een student de straat op was te krijgen voor verdere acties. Dat het met de eisen een onsje minder kon, zat er dik in. In een gezamenlijke werkgroep van ambtenaren en studenten zijn in de afgelopen weken al de nodige voorbereidingen getroffen voor het te bereiken compromis. Allerlei variaties op de Harmonisatiewet en het stelsel van studiefinanciering zijn daar besproken en op hun financiële consequenties bezien. Uiteindelijk is alleen de Harmonisatiewet daadwerkelijk besproken in de Studentenkamer van 5 januari. Het agendapunt studiefinanciering komt pas op zijn vroegst eind deze maand aan de orde, waar overigens niemand om rouwt. Als de nog steeds heftige meningsverschillen omtrent het beurzenstelsel vorige week besproken waren, was het verhoopte compromis zeker onbereikbaar gebleven.

Doorstromers

De vorige week bereikte overeenstemming - die dus nog gesanctioneerd moet worden door achterban

en parlement - betreft meerdere onderdelen van de Harmonisatiewet. Het meest uitgewerkte deel heeft betrekking op studenten die een tweede studie willen doen, de zogenaamde 'doorstromers'.

Zoals bekend beperkt de Harmonisatiewet de inschrijvingsduur van een student in het hoger onderwijs tot maximaal zes jaar. Wie meer tijd nodig heeft voor zijn studie aan een universiteit of hogeschool verliest het recht op een beurs en moet bovendien als 'auditor' een hoger collegegeld gaan betalen. Op deze regel wordt in de thans geldende wet echter één uitzondering gemaakt. Wie in het hoger beroepsonderwijs reeds een diploma heeft gehaald, krijgt drie jaar extra inschrijvingsduur als hij 'doorstroomt' om in het wetenschappelijk onderwijs een tweede diploma wil halen. Hetzelfde gaat op voor een afgestudeerde van de universiteit die een tweede studie in het hoger beroepsonderwijs begint, maar het gaat niet op voor degene die zijn tweede studie in hetzelfde subsysteem van het hoger onderwijs wil volgen.

De studentenbonden LSVB en ISO hadden het liefst gezien dat elke tweede studie gehonoreerd zou worden met extra inschrijvingsduur, ook als die tweede studie in hetzelfde subsysteem wordt gevolgd. Bovendien eisten zij dat eventueel resterende inschrijvingstijd van de eerste studie zou worden opgeteld bij de drie extra jaren. In de praktijk zou dat dus kunnen betekenen, dat iemand die zijn eerste studie in vier jaar doet nog vijf jaar heeft voor de tweede opleiding (2 jaar rest plus 3 jaar extra). Deetman is ten dele aan deze wensen tegemoetgekomen. Hij wil een wetswijziging voorstellen waarbij de resterende inschrijvingsduur van de eerste studie wordt behouden, maar dan moet de extra inschrijvingstijd worden beperkt tot twee in plaats van drie jaar. Voor een tweede studie in hetzelfde subsysteem blijft hij echter extra inschrijvingsduur weigeren. ISO en LSVB stemden hiermee in.

Alleen voor snelle afstudeerders

Voordeel van deze 'deal' hebben overigens alleen de snelle afstudeerders. Wie in vier jaar zijn studie afrondt, krijgt straks eveneens vier jaar voor de tweede opleiding (2 jaar rest plus 2 jaar extra). Dat is een jaar meer dan in de huidige situatie. De trage student raakt echter een jaar kwijt. Een eerste studie die zes jaar duurt levert immers geen resterende inschrijvingsduur op, doch slechts de extra twee (in

plaats van drie) jaren. De gemiddelde studieduur in het hbo ligt overigens op 4,3 jaar, die in het wo op 5,4.

Dat de studentenbonden hiermee hebben ingestemd, wekt verbazing gezien het politieke verleden van in ieder geval de LSVB. In plaats van gelijke behandeling voor iedereen

die een tweede studie begint, wordt nu een soort prestatiebeloning ingevoerd. In het verleden was zoiets volstrekt taboe. Het belonen van de snelle student ligt wel geheel in lijn met Deetmans toekomstvisie op het hoger onderwijs. Het door de minister indertijd voorgestelde vouchersysteem (knipkaart) zet eveneens een premie op snel studeren. Ook uit financieel oogpunt zal de bewindsman niet zoveel moeite hebben gehad met het doen van deze toegeving. Volgens medewerkers van de Deetman kost de nieuwe regeling voor doorstromende studenten namelijk geen cent meer dan de bestaande.

Clementie voor omzwaaiers

Het tweede onderdeel van de vorige week bereikte overeenstemming kost evenwel een bom duiten. Deetman is bereid om clementie te tonen aan eerstejaars studenten die van studie willen veranderen. Als een student nu tijdens of aan het eind van het propedeusejaar bedenkt dat hij liever een andere studie doet, verliest hij een van zijn zes inschrijvingsjaren. Volgens de studentenbonden mag echter niet worden verwacht dat men na de middelbare school meteen de juiste studiekeuze maakt.

Om dergelijke 'omzwaaiers' een extra inschrijvingsjaar te geven het gaat om jaarlijks zesduizend studenten - is een bedrag van 55 miljoen gulden nodig. Deetman zal bekijken of de financiering van universiteiten en hogescholen aangepast kan worden om dat geld vrij te

maken, bijvoorbeeld door het bestraffen van studieuitval en het belonen van een omzwaai-advies. Binnenkort zal hij deze kwestie met de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) en de HBO-raad bespreken, zo is toegezegd. Op aandringen van de studenten heeft Deetman eveneens toegezegd dat hij hard zal optreden tegen universiteiten die weigeren om korte, twee of drie-jarige programma's te ontwikkelen voor afgestudeerde hbo'ers. Reeds voor de invoering van de Harmonisatiewet heeft de bewindsman hierover afspraken gemaakt met de instellingen, maar dergelijke opleidingen lijken niet van de grond te komen. In het komende overleg met de VSNU zal ook dat aan de orde worden gesteld.

Tenslotte zijn de studentenbonden en de minister overeengekomen dat nog een vervolgesprek wordt gevoerd over het zogenaamde auditorfonds.

Jos Dohmen

(Advertentie)

f 100,- Beloning!

Voor wie mij helpt aan een woning/kamer in Maastricht. (e.v. in onderhuur). Tel. 617573 (na 19.00 uur).

Avontuur vergt een degelijke bagage.

Accountancy kent geen grenzen meer. De moderne accountant reist over de wereld en kent de weg in het internationale zakenleven. Bedrijven doen steeds vaker een beroep op zijn kwaliteiten. Hij adviseert bij import en export, financieringsvraagstukken, automatisering, fusies en overnames. Logisch dat de moderne accountant niet alleen zijn koffer efficiënt weet in te pakken, maar ook de meest actuele kennis met zich draagt.

Bij KPMG Klynveld Kraayenhof & Co., accountants vinden jonge economen een werkomgeving die hun horizon aanzienlijk kan verruimen. Klynveld maakt deel uit van KPMG met 60.000 medewerkers in 114 landen. Een toonaangevende organisatie op het gebied van accountancy, EDP audit, organisatie- en belastingadvies. In dit levendige, internationale milieu krijgen jonge economen alle kansen zichzelf verder te ontplooiën. Praktijkervaring bij een scala van cliënten, studie, binnen- en buitenlandse stages... Bij Klynveld zijn de mogelijkheden vrijwel onbegrensd.

Denk jij de nodige capaciteiten in huis te hebben en spreekt avontuur je aan? Bel of schrijf dan naar Louis Chr. Dell, Hoofd Werving en Selectie, Strawinskylaan 1257, 1077 XX Amsterdam, telefoon 020-5461600.

KPMG Klynveld Kraayenhof & Co.
Accountants

Jonge economen kunnen bij ons grenzen verleggen.

TINBERGEN INSTITUUT

Nederlands Instituut voor Algemeen en Bedrijfseconomisch Onderzoek t.b.v. de Doctoraatsopleiding Economie

DOCTOR IN DE BEDRIJFSECONOMIE

DOOR TE PROMOVEREN ALS ASSISTENT IN OPLEIDING (AIO) BIJ HET TINBERGEN INSTITUUT

Het Tinbergen Instituut is een gezamenlijk initiatief van de faculteiten der Economische Wetenschappen van de Erasmus Universiteit te Rotterdam (EUR), de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Vrije Universiteit (VUA) te Amsterdam. Het instituut biedt afgestudeerde doctoraalstudenten de mogelijkheid om zich in een dienstbetrekking van vier jaar te vormen tot zelfstandig onderzoeker op een van de vele deelgebieden van de economie. Naast het schrijven van een proefschrift kan een AIO zich verder bekwalen door het volgen van postdoctoraal onderwijs. In dit onderwijsprogramma komen zowel economische theorieën als onderzoeksmethodieken aan de orde, maar tevens wordt aandacht geschonken aan het oefenen van communicatieve en sociale vaardigheden. Het postdoctorale onderwijs wordt door het Tinbergen Instituut in samenwerking met de diverse gespecialiseerde netwerken, waaronder het bedrijfseconomisch netwerk en het netwerk mathematische beslissonderzoek, verzorgd.

Een aanstelling als assistent in opleiding vindt plaats bij één van de drie deelnemende faculteiten. Salarisering vindt plaats volgens rijksregeling conform de salaristabellen van de assistenten in opleiding (in het eerste jaar f 1765,00 per maand oplopend tot ca f 3145,00 per maand in het vierde jaar).

Momenteel biedt het Tinbergen Instituut huisvesting aan circa 80 AIO's, met een ondervertegenwoordiging van bedrijfseconomische AIO's. Door de sterke toename in het aanbod van jonge afgestudeerde bedrijfseconomen in de tweefasenstructuur zal de arbeidsmarkt er in de toekomst minder rooskleurig uitzien dan in het verleden. Ook zal de bedrijfseconomische doctorandus na 1992 als de Europese grenzen opengaan moeten concurreren met buitenlandse collega's. Wilt u zich van deze "Eurostudenten" onderscheiden door een bredere ervaring, algemene inzetbaarheid en een doctorstitel en heeft u belangstelling voor onderzoek op het gebied van de bedrijfseconomie, dan wordt u uitgenodigd te solliciteren op een van de onderstaande bedrijfseconomische AIO-projecten.

VACATURENR. TI/88-1 VAKGROEP: FINANCIERING EN BELEGGING (EUR) DIVERSE PROJECTEN

Binnen de vakgroep wordt onderzoek verricht op het terrein van financieel management, financiële markten en intermediairs. AIO-vacatures zijn er voor de projecten "ontwerp van een beslissingsondersteunend systeem ten behoeve van de financiële beleidsvorming in een bestaande onderneming", "de onderneming en haar financiële markten", "financieel risico en expert systemen", "misbruik van voorwetenschap", "financiële intermediairs en financiële regelgeving", "experimentele markten en de efficiënte markthypothese", "prijsvorming in de obligatiemarkt, i.h.b. de markt voor staats-schuld".

Voor nadere inlichtingen omtrent de bovengenoemde projecten of over de mogelijkheid van andere projecten kan via de secretaresse van de vakgroep, mw. A.J.C. Brouwers (tel. 010-408 1285), contact worden opgenomen met één van de hoogleraren van de vakgroep, t.w. F.J. Ballendix, L.A.A. van der Berghe, J.H.W. Goslings, M.J.L. Jonkhart, G.W. de Wit en J. Spronk.

VACATURENR. TI/88-2 VAKGROEP: ACCOUNTANCY, ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN BESTUURLIJKE INFORMATIEKUNDE (EUR) PROJECT: ARCHITECTUUR VAN BESLISSING ONDERSTEUNENDE SYSTEMEN

Beslissing Ondersteunende Systemen (BOS'en) zijn interactieve computergerichte systemen die beslissers helpen data en modellen te gebruiken bij het oplossen van semi- of ongestructureerde problemen. Het onderzoek richt zich op de architectuur van BOS'en. Met architectuur van een BOS wordt enerzijds bedoeld de structuur (componenten, functies en hun samenhang) van zo'n systeem en anderzijds de wijze waarop zo'n systeem gerealiseerd kan worden. De projectbegeleiders zijn prof.dr.ir. H.J. Oppelland en drs. A.H. Vellekoop.

Voor nadere inlichtingen omtrent het project kan contact worden opgenomen met drs. A.H. Vellekoop (tel. 010-408 2244 (EUR) of 010-4125862 (privé)).

VACATURENR. TI/88-3 VAKGROEP: BOUW-ECONOMIE/VASTGOEDECONOMIE (UvA) PROJECT: INTERNATIONALE INVESTERINGSANALYSE VOOR VASTGOEDBELEGGINGEN

De studie betreft het onderzoek naar de buitenlandse vastgoedbeleggingen van institutionele beleggers, waarbij ter-

wille van risicobeperking de landenkeuze en investeringskeuze permanent geëvalueerd dient te worden. De uitkomst van de studie dient een informatie-systeem op te leveren voor evaluatie van het onroerend-goedinvestingsklimaat van een land. Dit bevat behalve een macro-economische analyse, bijv. met een stelsel van economische indicatoren, een achtergrondanalyse die specifiek betrekking heeft op onroerend goed.

Voor nadere inlichtingen kan contact worden opgenomen met prof. dr. B. Kruijt (tel. 020-525 4374).

VACATURENR. TI/88-4 VAKGROEP: RUIMTELIJKE ECONOMIE (VUA) PROJECT: AUTOMOBILITEIT, BRANDSTOFGEBRUIK EN MILIEU OP LANGE TERMIJN

Het project betreft onderzoek naar de economische gevolgen van de mobiliteit voor het milieu en het ruimtegebruik. Gegeven de verwachting dat bij de thans plaatsvindende technologische veranderingen en de economische herstructurerings-tendenzen het milieu op (middel)lange termijn een bron van zorg voor overheid en bedrijfsleven zal blijven, rijst de vraag in hoeverre de hierboven geschetste ontwikkeling zich verdraagt met de eisen van een ecologisch duurzame economische ontwikkeling. Het onderzoek over dit complexe vraagstuk richt zich met name op de ontwikkeling van een impactmodel voor megatrend- en scenario-analyse en de raming van de economische gevolgen van opties op het terrein van benzineverbruik en -distributie.

Voor nadere inlichtingen kan contact worden opgenomen met de projectbegeleider, prof. dr. P. Nijkamp (020-548 4930).

VACATURENR. TI/88-5 VAKGROEP: WAARSCHIJNLIJKHEIDSREKENING EN WISKUNDIGE STATISTIEK (EUR) PROJECT: BESLISSINGSONDERSTEUNENDE SYSTEEM T.B.V. HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF (BOSMKB)

Beslissingen in het MKB worden gekenmerkt door een grote mate van complexiteit. Deze complexiteit behoeft niet noodzakelijk geringer te zijn dan in het grootbedrijf. In een BOSMKB moet de systematische component in de beslissingsvoorbereiding compact worden weergegeven, zodat het toegankelijk is voor de ondernemer en zijn adviseurs. De aandacht zal gericht zijn op het gebruik van "artificial intelligence", zowel op fundamenteel niveau als op het gebied van "knowledge engineering" en "expert systems". Het project is opgezet samen met het Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf te Zoetermeer dat het project ook financieel ondersteunt. Het project maakt deel uit van een groot onderzoekprogramma op het gebied van het midden- en kleinbedrijf, waarin vele vakgroepen van de Economische Faculteit samenwerken.

Voor meer inlichtingen kan contact worden opgenomen met de projectbegeleiders prof. dr. J. Spronk (010-408 1282), prof. dr. A.R. Thuriik (010-408 1259 of 079-413634) en dr. D. van der Wijst (079-413634).

VACATURENR. TI/88-6 VAKGROEP: RUIMTELIJKE ECONOMIE (VUA) PROJECT: STRATEGISCHE LOGISTIEKE BESLUITVORMING

In het onderzoek dient een systematisch overzicht te worden gegeven van een aantal strategische vragen die spelen bij de logistieke besluitvorming van bedrijven met als doel:

- het herkennen van gemeenschappelijke elementen in de besluitvorming,
- het herkennen van de oplossingstechnieken die de logistieke besluitvorming ondersteunen,
- het geven van aanbevelingen voor het gebruik van deze technieken.

Behalve door een bedrijfseconoom kan het project worden uitgevoerd door een afgestudeerd bedrijfs(informatie)kundige met belangstelling voor logistieke organisatie en kennis van beslissingsondersteunende systemen. In het kader van dit project wordt samengewerkt met TNO.

Voor meer inlichtingen kan contact worden opgenomen met drs. C.J. Ruijgrok (tel. 020-548 4929 of 015-696900).

VACATURENR. TI/88-7 VAKGROEP: COMMERCIELE BELEIDSVORMING (EUR) PROJECT: INKOOPBELEID EN MARKETING

Het project heeft als doel bestaande theoretische modellen voor commerciële transacties verder te ontwikkelen, mede op grond van de ontwikkelingen in de literatuur, en een aan-

tal hypothesen in de praktijk te toetsen. Dit laatste komt neer op empirisch onderzoek naar relevante response functies in twee sectoren: industriële aanbieders (zoals merkartikelenfabrieken) en distributeurs (zoals warenhuizen en overige groot-winkelbedrijven). In dit verband zullen mondelinge en schriftelijke enquêtes worden uitgevoerd.

Voor meer inlichtingen kan contact worden opgenomen met de projectleider, prof. dr. J. Verhulp (tel. 010-408 1303).

VACATURENR. TI/88-8 VAKGROEP: BEDRIJFSECONOMIE (UvA) DIVERSE PROJECTEN

Binnen de vakgroep wordt onderzoek verricht op uiteenlopende deelgebieden van de bedrijfseconomie. Momenteel zijn er 4 AIO-vacatures. AIO's kunnen worden aangesteld op onderzoek op het gebied van de ontvlechtingsproblematiek, in het bijzonder de besluitvorming, de invloed van participanten, of de invloed van de bedrijfsstructuur/bedrijfscultuur en op het gebied van de berichtgeving door bestuurders (directies) van organisaties aan toezichhoudende organisaties.

Voor meer inlichtingen kan contact worden opgenomen met de projectleider prof. dr. Th.P. van Hoorn (tel. 020-525 4161 of 4256) of met prof. dr. H. van der Weel (tel. 020-525 4151).

VACATURENR. TI/88-9 VAKGROEP: ACCOUNTANCY, ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN BESTUURLIJKE INFORMATIEKUNDE (EUR) PROJECT: KWALITEITSBEHEERSING VAN INFORMATIESYSTEMEN EN DATACOMMUNICATIE

De problemstelling van het project concentreert zich op het thema "kwaliteitszorg" van informatiesystemen. De bestuurlijke informatiekunde heeft hier een raakvlak met de Accountancy, getuige ondermeer de betekenis van de betrouwbaarheid, beveiliging en continuïteit van informatiesystemen in het vakgebied van de Accountancy. In het kader van dit project is onderzoek naar meerdere deelprojecten mogelijk, zoals "Betrouwbaarheid van document-arm transactie- en betalingsverkeer" en "Functie- en taakdistributie in en rondom geautomatiseerde gegevensverwerking". De projectbegeleiders zijn prof. W. Hartman RA, prof. dr. H.J. Oppelland en prof. drs. E. Veldhuizen RA.

Voor meer inlichtingen kan contact worden opgenomen met professor Hartman (tel. 010-408 1518).

Voor de invulling van de bovenstaande AIO-plaatsen wordt in eerste instantie gedacht aan bedrijfseconomen of bedrijfseconometristen, maar ook afgestudeerden van andere disciplines met aantoonbare kennis en affiniteit met de geschetste onderzoeksthema's worden uitgenodigd om te solliciteren. Ook studenten die naar verwachting in 1988 of 1989 afstuderen worden, indien zij belangstelling hebben voor een of meerdere van de bovenvermelde AIO-plaatsen, verzocht dit kenbaar te maken aan het Tinbergen Instituut.

Ten aanzien van de uitvoering van de bovenstaande projecten zal zoveel mogelijk worden samengewerkt met het bedrijfsleven. Voor een aantal projecten is reeds een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen het Tinbergen Instituut en bedrijven die geïnteresseerd zijn in bedrijfseconomisch onderzoek.

Nadere informatie over de AIO-projecten kunt u inwinnen bij de projectdieners die bij de projecten staan vermeld. Informatie over het Tinbergen Instituut kan worden verkregen bij de directeur-beheerder mevr. dr. A. Rima op een van de deelnemende universiteiten:

Universiteit van Amsterdam:
020 - 525 4107 (maandag en dinsdag)
Vrije Universiteit Amsterdam:
020 - 548 4985 (woensdag)
Erasmus Universiteit Rotterdam:
010 - 408 1412 (donderdag en vrijdag)

Sollicitatie-brieven, waarin naar een of meerdere AIO-vacatures wordt gesolliciteerd en die zijn voorzien van curriculum vitae en cijferlijst van de behaalde doctoraalvakken, kunnen binnen 2 weken worden gericht aan het Tinbergen Instituut op een der onderstaande adressen:

UvA: Jodenbreestraat 23, 1011 NH Amsterdam
VUA: De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
EUR: Burgemeester Oudlaan 50, 3062 PA Rotterdam

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de vrijdag daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet met een op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

Universiteit

Algemeen

Uitreiking Peter Debijeprijs '89

De RL wordt door de Stichting Edmond Rustinx in de gelegenheid uit te reiken aan een wetenschapper die zich bijzonder heeft onderscheiden op natuurwetenschappelijk gebied. In 1989 is het onderwerp van de prijsvraag Voeding/Energiewisseling.

Op voorstel van de internationaal samengestelde jury heeft het College van Dekanen besloten de prijs toe te kennen aan

mw.dr. Margaret J. Dauncey, Institute of Animal Physiology en

dr. Andrew M. Prentice, Dunn Nutrition Unit, beiden van Cambridge, UK. Zij leveren belangrijke bijdragen aan het onderzoek op het gebied van energiewisseling en energiemetabolisme.

Margaret Dauncey heeft een belangrijk aandeel gehad in de ontwikkeling van een van de eerste whole-body calorimeters voor mensen, Andrew Prentice in de verdere ontwikkeling van de zogenaamde dubbel-gelabelde water techniek ter bestudering van o.a. de energische gevolgen van ondervoeding bij kinderen.

De Peter Debijeprijs zal door de rector magnificus worden uitgereikt op 20 januari 's middags tijdens een academische zitting in de aula van de RL.

Tijdens deze bijeenkomst zullen tevens twee hoogleraren van de RL die zich bezighouden met voedingsonderzoek hun gretige uitspreken.

Ochters is er in het BMC een symposium, "Recent developments in measurement and control of energy exchange" met als sprekers o.a. de prijswinnaars.

RL-Agenda

13-01 t/m 10-02 Tentoonstelling Over Mondriaan, Universiteitsbibliotheek. Info: tel. 888693/307.

13-01 Lezing The relationship between research, scientific knowledge and clinical practice en Clinical judgement and clinical decision analysis door prof.dr. A. Feinstein. Collegezaal, BMC, 16.30 uur, info: tel. 887373.

19-01 Psychiatrisch colloquium over agressiviteit bij psychiatrisch patiënten door drs. M. Debye, in Vijverdal, Vijverdalweg 1, 20 uur, info: tel. 633444.

19-01 Lezing Artistieke en levensbehoudelijke opvattingen van Mondriaan door mw. E. Hoek. Aula, TS53, 20 uur, info: tel. 888693/307.

19-01+20-01 Cursus Wetgeving Gezondheidszorg in perspectief, PAO-Rechtsgeleerdheid, 10.45 uur, info: tel. 887273.

20-01 Symposium Recent developments in measurement and control of energy exchange, collegezaal, BMC, 10 uur, info: tel. 888606/605.

20-01 Academische zitting waarin: Uitreiking Peter Debijeprijs '89 aan dr. M. Dauncey en dr. A. Prentice en inauguratie prof.dr. P. Soeters "Chi-

Fonds politieke gevangenen Zuid-Afrika

Door het Defence and Aid Fund Nederland is een beurzenproject opgezet voor jonge ex-politieke gevangenen in Zuid-Afrika. Studenten die in Zuid-Afrika hun studie willen voortzetten of een vervolgstudie willen beginnen kunnen hiervan ondersteuning krijgen. Een aantal docenten en medewerkers van de RL doet een beroep op iedereen om het project te steunen. Dit beroep heeft de instemming van dr. Beyers Naudé. Het gironummer is 1153779 t.n.v. Defence and Aid Fund Nederland o.v.v. Beurzenproject RL '89. Informatie: Ingrid Westendorp, tel. 887233.

RL Gids 1989

De RL Gids 1989 is begin januari verschenen. Het is een productie van de dienst Voorlichting. Alle medewerkers hebben via het secretariaat van hun vakgroep of dienst een exemplaar van de gids ontvangen.

Voor studenten is de RL Gids 1989 verkrijgbaar tegen betaling van f 5,- bij het Verkoopbureau, kelder Bouillonstraat 3, openingstijden di/wo/do 12.00-14.00 uur.

Sluitedatum subsidieverzoeken SWOL

Voor degenen die een subsidieverzoek willen richten aan het SWOL-Universiteitsfonds, geldt als eerstvolgende sluitingsdatum: 31 januari.

Na advisering door het College van Dekanen zullen de tijdig en volledig ingediende verzoeken in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen van 17 maart aan de orde komen.

De verzoeken kunnen schriftelijk worden gericht aan SWOL-Universiteitsfonds, t.a.v. L. Franken, dienst AJZ, TS53.

Aanvraagformulieren kunnen worden verkregen via bovengemeld adres of bij het secretariaat van de dienst AJZ, tel. 888304.

rurg; Dokter of Barbier" en prof.dr. W. Saris "Sleutelen aan de voeding", Aula, TS53, 15.00 uur, info: tel. 887141/7210.

25-01 Seminar Moleculaire Biologie door dr. R. Schuurmans, AZ Leiden, 12.30 uur, collegezaal, BMC, info: tel. 888586.

26-01 Lezing Atelier van Mondriaan in Parijs door ing. F. Postma en films Mondriaan in New York van Piet Hoenderdos en Piet Mondriaan door Nico Crama, Aula, TS53, 20 uur, info: tel. 888693/307.

27-01 Promotie T. Ruers. Selective immunosuppression in organ transplantation, promotor: prof.dr. G. Kootstra, Aula, TS53, 16.00 uur, info: tel. 887141/7210.

14-02 Lezing Inleiding tot de parapsychologie door dr. J. Gerding, Aula, TS53, 20 uur, info: tel. 888693/307.

15-02 Seminar Moleculaire Biologie door dr. P. van den Elsen, AZ Leiden, 12.30 uur, collegezaal, BMC, info: tel. 888586.

15-02 Congres over Interdisciplinariteit, Aula, TS53, info: tel. 888366.

Universitaire Pers Maastricht

Het Transferbureau van de RL heeft een informatiebrochure samengesteld t.b.v. wetenschappelijke publicaties. Verwacht wordt dat de reacties op de brochure zullen fungeren als marktonderzoek teneinde te peilen of er behoefte bestaat aan een Universitaire Pers Maastricht. De brochure is op te vragen bij WTS, R. Vleugels, tel. 887121.

Beschikking Inspecteur Loonbelasting

RL-medewerkers die voor 1989 gebruik wensen te maken van een zgn. Beschikking Inspecteur Loonbelastingen moeten deze zo spoedig mogelijk aanvragen bij de Inspectie der Directe Belastingen. Indien men van mening is dat men op 1-1-89 in aanmerking komt voor indeling in een andere belastinggroep verdient het aanbeveling dit z.s.m. aan te vragen. PZ vestigt er nogmaals de aandacht op dat mutaties terzake die van belang zijn voor salariswijziging onverwijld aan de dienst Personele Zaken, afd. PSA, dienen te worden doorgegeven.

Eventuele aanslagen volksverzekering die het gevolg zijn van onjuiste opgave aan de belastingdienst kunnen nimmer op de werkgever worden verhaald.

Openstelling PSA

Vanaf 1-1-89 is de personeels- en salarisadministratie alleen tussen 14.00 en 16.00 uur voor iedereen bereikbaar. Buiten deze uren kan alleen in zeer dringende gevallen contact worden opgenomen met de medewerkers van de afdeling, tel. 887184/7185.

Doorgeven ziektemeldingen

Het komt nog vaak voor dat ziekte- of herstelmeldingen te laat of in het geheel niet aan de afdeling PSA worden doorgegeven. Daardoor kunnen bijvoorbeeld problemen ontstaan met de Bedrijfsvereniging. PZ wil diensthoofden/vakgroepvoorzitters er dringend op wijzen dat dit dagelijks vóór 11.00 uur dient te geschieden, tel. 887183.

Autovergoeding

De dienst FZ deelt mee dat de Minister van Binnenlandse Zaken besloten heeft de autovergoeding per afgelegde kilometer MET motivatie te wijzigen in:

1 t/m 5000 km: f 0,64
5001 t/m 10.000 km: f 0,47
10.001 t/m 20.000 km: f 0,35
vanaf 20.001 km: f 0,32.

De wijziging gaat in per 1 januari 1989. De vergoeding bij autogebruik ZONDER motivatie blijft f 0,18 per km. Blanco reisdeclaraties binnen- en buitenland kunnen besteld worden bij het Centrale Magazijn, BMC. Inlichtingen: M. v.d. Boorn/M. Mullenders, FZ, tel. 888702.

Kamerburo verhuist

Het Kamerburo is verhuist van Lenculenstraat 14 naar Bouillonstraat 9. Het postadres en telefoonnummer blijven onveranderd.

Studium Generale verhuist

Studium Generale is verhuist naar Tongersestraat 53. Het secretariaat is te vinden in kamer 3021 en te bereiken via tel. 888693/321.

Extra kosten herinneringsbrief UB

Als een bij de universiteitsbibliotheek geleend boek niet tijdig wordt teruggebracht, krijgt de lener een herinneringsbrief, een zg. rappel. Zonodig volgen nog een tweede en een derde rappel. Om in de kosten daarvan tegemoet te komen moet de lener na het derde rappel f 10,- betalen.

Wordt dit boek echter nog niet geretourneerd, dan ontvangt de lener een rekening voor de vervangingskosten, verhoogd met f 50,- administratiekosten; dit volgens een reeds bestaande regeling. De kosten van het derde rappel dienen dan ook nog betaald te worden.

Science Citation Index op CD

Op woensdag 18 en 25 januari van 13.00-15.00 uur en op vrijdag 20 en 27 januari van 11.00-13.00 uur wordt in de bibliotheek AZM/BMC de Science Citation Index op CD ROM gedemonstreerd. Intekenen is mogelijk bij balie bibliotheek AZM/BMC.

Nieuwe regeling IBL

Vanaf 1 januari worden de out-of-pocket kosten van het Interbibliotheecair Leenverkeer, mede op verzoek van de faculteiten, direct aan de gebruiker doorbelast op basis van een standaardtarief van f 10,- per IBL-aanvraag. Hier toe is een bonnensysteem ontwikkeld, waarbij een bon een waarde vertegenwoordigt van f 10,- en recht geeft op een IBL-aanvraag.

Studenten kunnen deze bonnen bij de uitleenbalie kopen, medewerkers krijgen de bonnen via de vakgroep.

Telefax

Fax-berichten die binnenkomen op de telefax van het Steunpunt Studiefinanciering (043-219552) kunnen met ingang van 1-2-89 alleen nog tegen contante betaling worden afgehaald. Er zal door medewerkers van het Steunpunt niet meer telefonisch worden doorgegeven dat er een bericht is binnengekomen; men dient hier zelf naar te informeren. Vakgroepen/diensten op het BMC worden dringend verzocht gebruik te maken van het telefax-apparaat aldaar. Brieven/berichten kan men ook op de telefax van ADP laten binnenkomen.

Vacatures Onderzoek

In het Maaslandziekenhuis Sittard/Geleen wordt de komende jaren een onderzoek uitgevoerd met als doel te komen tot de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van een model voor de voorlichting aan kankerpatiënten. Dit onderzoek komt tot stand in samenwerking met het Integraal Kankercentrum Limburg en de RL en wordt gefinancierd door het KWF.

Voor de uitvoering van dit onderzoek zoekt men een onderzoeker (m/v, full-time, voor de duur van twee jaar) en een onderzoeksassistent (m/v, half-time, voor de duur van twee jaar). Voor functie-informatie en -eisen: mw.dr.s. M. de Jong-Meesters, tel. 04490-18666, tst. 2263 of drs. W. Visschers, tel. 254059.

Dienstjubiläum Maurer

Hans Maurer, Inkoop, dankt iedereen voor de felicitaties, kado's en bloemen die hij heeft ontvangen bij zijn 25-jarig dienstjubiläum. Ook dankt hij de medewerkers achter de schermen.

Sta-op zoekt bestuursleden

Bij Sta-op (Studie Actie Ontwikkelingsproblematiek) komen enkele bestuursfuncties vacant. Iedereen die geïnteresseerd is in de ontwikkelingsproblematiek van de Derde Wereld en zich er actief voor in wil zetten kan hiervoor in aanmerking komen. Vooral studenten rechten en economie worden verzocht te reageren. Informatie: Sylvia Göttgens, tel. 215629 of Corry Ketelaars, tel. 616432.

Agenda Circumflex

Maandag 16-1 20.00 en 22.30 uur: video Clockwork Orange.

Woensdag 18-1 voor 20.00 uur aanwezig zijn: Eerstejaarsfeest, alleen voor leden. Maandag 23-1 20.00 en 22.30 uur: video Leathal Weapon.

Maandag, dinsdag en donderdag 19.00 uur: Resto 12 alleen voor leden.

Circumflex, tussen 12.30 en 13.30 uur tel. 251088, Bernardusstraat 12.

Agenda Servatius

Woensdag 18-1: mensa-avond, aanvang 18.30 uur.

20.00 uur: film Amadeus. Leden f 1,-, niet-leden f 3,50.

Donderdag 19-1: Lezing door dr. G. v.d. Aardweg "Fatima 1917", aanvang 20.15 uur.

Info: Servatius, tel. 211126.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Bureau Buitenland (BB) ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- Internationaal MBI Program Master of Business Informatics. Tweejarige postdoctorale studie, opgezet door Erasmus Universiteit en University of Michigan USA. Voor studenten die hun universitaire opleiding hebben voltooid. Voertaal: Engels. Info: Erasmus Universiteit, tel. 010-4081905. Zie ook affiche bij BB.
- Anti-apartheidsdag. RU Groningen 16-1, Academiegebouw, Broerstraat 5. Organisatie: Winnie Mandelafonds. RUG, werkgroep Ontwikkelingsvraagstukken, info: tel. 050-635601.
- Stipendia Ter Meulen Fonds. De KNAW stelt gelden voor stipendia en nader te bepalen wetenschappelijke activiteiten beschikbaar vanwege het Ter Meulen Fonds, ter bevordering van medisch, biochemisch en biologisch onderzoek, in het bijzonder m.b.t. de kindergeneeskunde, met name in het buitenland. Duur: max. 24 maanden. Aanvraagformulieren/info: tel. 020-222902. Sluitedatum eerstvolgende beoordeelingsronde: 1 maart.

Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 3023, Tongersestraat 53, tel. 888309/311, Han Aarts en Ingrid Regout.

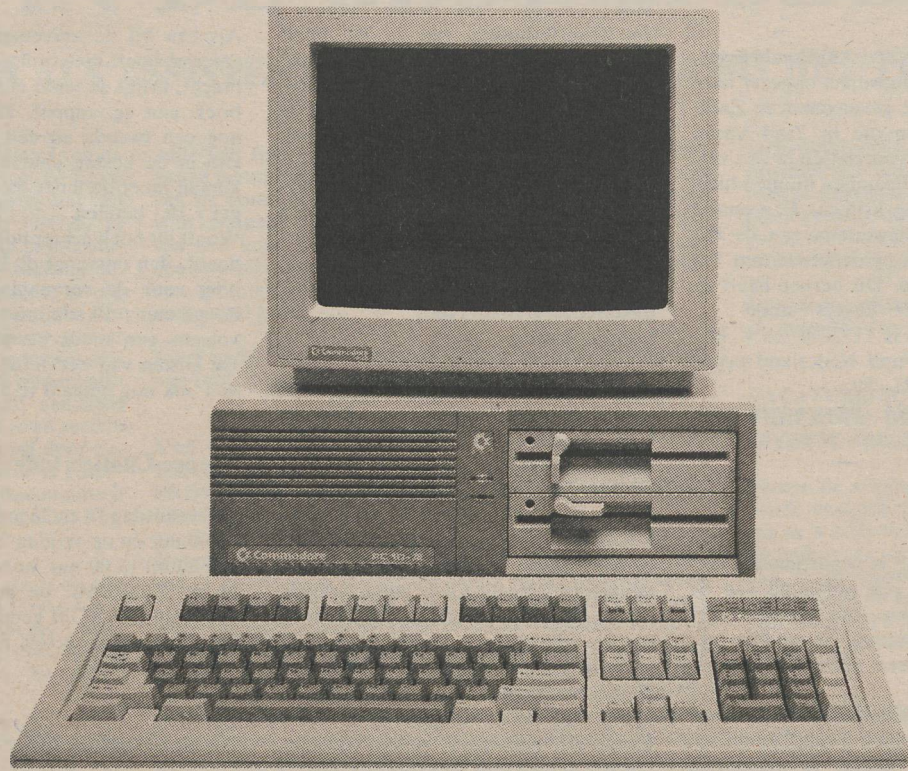
Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Erasmus-cursus voor studenten

Onder auspiciën van de Europese Commissie wordt in het kader van het Erasmus-programma het volgende programma aangeboden: European certificate in

Deze P.C. Hoofdprijs Kunt U Niet Weigeren!

Commodore heeft tijdelijk één van z'n personal computers speciaal voor het Hoger Onderwijs van een heel aantrekkelijke prijs voorzien. Geen gewone PC-prijzen dus, maar een PC-Hoofdprijs! Die kunt u toch niet weigeren...

Commodore PC 10-III (PC 20 III tegen meerprijs leverbaar)

Adviesverkoopprijs Fl. **2.599,-** inclusief B.T.W.

Voordeel Fl. **800,-**

Hoofdprijs Fl. **1.799,-** inclusief B.T.W.

(exclusief eventuele transportkosten)

Technische specificaties: Commodore PC 10-III, 10 Mhz, 640 Kb RAM, AT-toetsenbord, monochroom zwart/wit scherm, 2 x 5,25" 360 Kb FDU, 3 uitbreidingslots, klok/kalender, muisaansluiting, inclusief MS-DOS

Verkrijgbaar bij de **PC SHOP!** in Maastricht, Beeldsnijdersdreef 101, Tel. 043-888506, Dhr. H. Wetzelaer

'Meneer Wolkers, de eerste boot van Texel
vertrekt om 06.05 uur!'

Commodore

experimental pathology and pharmacology of anxiety disorders. Het is een in-ter-Europese universitaire cursus die plaatsvindt van 20 tot 24 maart in Maastricht en 10 tot 14 juli in Caen. Voertaal: Engels.
 toegelaten worden medische studenten, studerende en afgestudeerde studenten in psychologie of aanverwante gezondheidsstudies en practiserenden in de psychiatrie. Max. 25 studenten.
 informatie over voorwaarden, kosten en wijze van inschrijving: dr. E. Griez, vakgroep Klinische Psychiatrie, tel. 633444, ext. 2007.

TIEF MEDEWERKER M/V voor 0,5 fte (vac.no. 003).

Taken secretaresse:
 - verrichten van algemene secretariael-administratieve taken binnen het bureau, zoals postbehandeling, voortgangsbewaking, correspondentie, archief, enz.

- verrichten van secretariële en administratieve taken voor het hoofd bureau Onderwijs en voor de portefeuillehouder onderwijs van het FB

- bieden van administratieve ondersteuning t.b.v. de studie-adviseur
 - versturen van voorlichtings- en informatiemateriaal
 - overige voorkomende secretariael-administratieve werkzaamheden binnen het bureau.

Taken administratief medewerker: deze medewerker zal werkzaam zijn binnen de sectie Examens en Studentenadministratie van het bureau. In het bijzonder zal hij/zij belast worden met:

- werkzaamheden t.b.v. de voortgangstoets, o.m. uitypen items
 - verzamelen en verwerken examengegevens
 - typen en verzenden van brieven, vergaderstukken, enz.

- overige voorkomende werkzaamheden binnen de sectie.

Werktijden secretaresse: maandag, dinsdag en woensdag gehele dag en donderdag en vrijdag 's ochtends.

Werktijden administratief medewerker: maandag t/m vrijdag 's ochtends.

Functie-eisen:
 secretaresse:
 - HAVO/VWO aangevuld met secretaresse-opleiding
 administratief medewerker:
 - MAVOMEAO voor beide functies:
 - goede typevaardigheid
 - ervaring met tekstverwerkende apparatuur (WPS plus)
 - accuratesse.

Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring: secretaresse max. f 2972,- (schaal 5) bruto per maand; administratief medewerker f 2736,- (schaal 4) bruto per maand. Deze bedragen gelden bij een full-time aanstelling. Inlichtingen: J. Wintgens, tel. 887281/7282.

Interne vacatures 004 t/m 009

De FdR zoekt kandidaten voor de functie van **STUDENT-ASSISTENTEN ONDER-**

ZOEK M/V voor een dag in de week gedurende 11 maanden.

Taken: het onder leiding van leden van het wetenschappelijk personeel verrichten van inhoudelijk en administratief-ondersteunende werkzaamheden op de volgende terreinen van onderzoek:

- Euregionale ruimtelijke ordenings- en milieuproblematiek (vac.no. 004). Vereist: propaedeuse Nederlands recht, belangstelling voor milieu en recht, begrip van Duits en Frans.

Info: mr. J. Teunissen, tel. 887221/7231.

- Fiscaal recht (vac.no. 005). Vereist: propaedeuse Nederlands recht, belangstelling voor fiscaal recht.

Info: dr. R. Niessen, tel. 887358/7231.

- Strafrecht (vac.no. 006). Vereist: propaedeuse Nederlands recht, belangstelling voor vergelijkend strafrecht, begrip van Duits, Engels en Frans.

Info: dr. J. Lensing, tel. 887138/7377.

- Toezicht op het bestuur van complexe juridische organisaties (vac.no. 007). Vereist: propaedeuse Nederlands recht, belangstelling voor handels- en ondernemingsrecht.

Info: prof. mr. C. Schwarz, tel. 887341/7219.

- Rechtsvergelijking (vac.no. 008). Vereist: propaedeuse Nederlands recht, belangstelling voor rechtsvergelijkend onderzoek, begrip van Duits, Engels en Frans.

Info: prof. mr. GR. de Groot, tel. 887091/887229 of prive tel. 251106.

- Publiekrecht in Nederland (vac.no. 009). Vereist: propaedeuse Nederlands recht, belangstelling voor internationaal publiekrecht, begrip van Duits, Engels en Frans.

Info: prof. mr. C. Flinterman, tel. 887124/7233.

Arbeidsvoorwaarden: de aanstelling zal geschieden in de salarisschaal van student-assistent.

Interne vacature 010

De projectgroep Rechten van de Mens van de FdR zoekt kandidaten voor de functie van **MEDEWERKER ONDERZOEK M/V** voor een periode van 3 maanden.

Taken: de uitvoering van onderzoek-werkzaamheden onder leiding van de vaste staf. De medewerker zal in het bijzonder belast worden met ondersteunende werkzaamheden bij de afronding van een omvangrijke publicatie inzake de interacties tussen internationaal en nationaal recht.
 Vereisten: afgestudeerd jurist met be-

langstelling voor internationaal recht. Grondige kennis van het Engels, begrip van Duits en Frans.

Arbeidsvoorwaarden: de medewerker in tijdelijke dienst wordt aangesteld in schaal 7 met als salaris f 2736,- bruto per maand. Inlichtingen: prof. mr. C. Flinterman, tel. 887124/7233.

Interne vacature 011

Bij de sectie Organisatie vakgroep Bedrijfseconomie zijn begin '89 (waarschijnlijk per 1-4-89) twee vacatures voor een

STUDENT-ASSISTENTSCHAP met een aanstelling van 0,2 fte (1 werkdag per week).

De instroomdatum is afhankelijk van de afstudeerdatum van de huidige 2 student-assistenten.

De voorkeur gaat uit naar een 2e of 3e jaars BE student met belangstelling voor organisatie.

Info: secr. Organisatie, tel. 888129.

Congressen

Externe budgettering

Het Bureau Algemene Samenwerkingsverbanden organiseert in samenwerking met de RL op 27 januari in het MECC een conferentie over Externe budgettering in de gezondheidszorg.

Aan max. 25 studenten van de FdGW, studierichting Beleid en Beheer of Economie van de Gezondheidszorg kunnen tegen een gereduceerd tarief van f 50,- aan de conferentie deelnemen. Studenten dienen zich dan te wenden tot het secr. van de vakgroep Beleidswetenschap, Prins Bisschopsingel 22.

Congres over interdisciplinariteit

Op 15 februari vindt er in de Aula, TS53, een congres plaats met als titel "Interdisciplinariteit, uit de tijd, uit de gratie?". Centraal staat de vraag in hoeverre interdisciplinariteit of themaoriëntatie als leidraad van de organisatie van onderwijs kan dienen.

In het kader van het project "Naar een basisfilosofische discussie" organiseert Jo Wachelder van de vakgroep Wijsbegeerte, FdAW, dit congres. Informatie: tel. 888366/383.

Sport

Paardrijden.

Op 25 januari start (bij voldoende belangstelling) een nieuwe cursus paardrijden bij manege St. Michaël in Heugem.

Kosten f 100,- voor 8 lessen van 1,5 uur. Sportkaart verplicht. Inschrijven bij bureau LV&S.

Sportkaarten halve prijs

Per 1 februari zijn alle deelnemerskaarten/zwemabonnementen verkrijgbaar voor de helft van de prijs. Deze kaarten zijn geldig t/m het einde van het programmajaar, d.w.z. t/m juni '89.

Cursus weerbaarheid

Bureau LV&S organiseert, i.s.m. de opleiding voor Toerisme een cursus "mentale en fysieke weerbaarheid" o.l.v. Thijs Besjes. Deze cursus is voor vrouwen en mannen en wordt gehouden op donderdag van 16.30-18.00 uur in gymzaal Pres. Rooseveltlaan. Start 23 februari. De cursus bestaat uit 10 lessen van 1,5 uur en is gratis. Cursusfolder/inschrijving bij bureau LV&S. Sportkaart verplicht.

Zaalhockey

Elke dinsdagmiddag is er van 16.00-18.00 uur zaalhockeytraining in sporthal Randwijck. Het is een instuif, waarbij alle niveau's welkom zijn. Sportkaart verplicht.

LUSS-info

- Grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen in Tilburg op 22 en 23 maart: hockey, voetbal (alleen heren), handbal, volleybal, badminton, basketbal, tennis, tafeltennis en budo (judo en karate).

- Batavierenrace: ploegenestafette van Nijmegen naar Twente op zaterdag 22 april. Start: 00.00 uur! Opgave voor wedstrijdteam of pretteam. Opgave bij LUSS, info-uur: 12.30-13.30 uur, Bou3.

Maassac-agenda

Iedere dinsdag van 18.00-19.00 uur: Maassac-training o.l.v. Hans Lanter in sporthal Randwijck.
 25-1 20.00 uur: Maassac-beginnersavond met ook interessante lezingen voor gevorderden in café Tribunal.
 Maassac heeft een nieuw bestuur.

(Advertentie)

Boekhandel en literatuur en politiek
DE TRIBUNE
 Kapoenstraat 8
 6211 KW Maastricht
 Telefoon (043) 251978

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
 UNIVERSITEITS - BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
 6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
 telex 56173 leiny nl.

Geneeskunde

Onderwijs

Keuzeblok Klinische Statistiek

Van 22 mei t/m 9 juni wordt een blok-cursus Klinische Statistiek gehouden voor 5e en 6e jaars studenten FdG. De ochtend wordt besteed aan bespreking van vraagstukken en nieuwe leerstof. De middag is voor zelfstudie, voornamelijk uit twee aan te schaffen syllabi. Aan de orde komen: reproduceerbaarheid van metingen en beoordelingen, statistiek bij diagnostiek, vergelijken van twee steekproefgrootheden (percentage, gemiddelde of overlevingscurve) en de daaraan gerelateerde regressie-analyse, vereist aantal patiënten, prognostische score. Plaats: colloquiumzaal, Annalaan 60. Max. aantal deelnemers: 20 studenten. Inschrijven bij mw. G. van der Schoot, secr. Keuze-onderwijs, BO FdG, dr. van Kleefstraat 25, tel. 888188.

Koop-avond

Op 13 januari organiseert het Ko-beraad weer een Koop-avond met als thema De alternatieve huisartspraktijk. D.m.v. 3 gastsprekers wordt er op deze avond aandacht geschonken aan 3 bijzondere huisartsenpraktijken (het gezondheidscentrum in Genk (B), een huisartsenpraktijk in Roermond en het gezondheidscentrum in Heer) waar studenten hun coschappen kunnen lopen. De avond begint om 20.15 uur in de Nieuwenhof, ZW4. Informatie: Emile Janssen, tel. 04490-15512.

Gezondheids-wetenschappen

Onderwijs

Verhuizing bureau Onderwijs

M.i.v. 2-1-89 is bureau Onderwijs verhuisd naar de Lenculenstraat 14 (begane grond).

Opgave blok 1.5

Alle eerstejaars studenten GW die zich nog niet hebben opgegeven voor de blokperiode 5 dienen zo spoedig mogelijk het "formulier opgave 1.5" ingevuld in de brievenbus van bureau Onderwijs te deponeren.

Balie bureau Onderwijs

De balie van bureau Onderwijs aan de Kapoenstraat 2 is dagelijks van 10.00-11.00 uur geopend. Studenten worden dringend verzocht de medewerkers van bureau Onderwijs niet te storen buiten de openingstijden van de balie.

Postvakjes - brievenbus BO

De postvakjes en de brievenbus van bureau Onderwijs bevinden zich nog

steeds in de hal van Kapoenstraat 2. De postvakjes van de eerstejaars studenten GW zijn inmiddels gereed.

Openingstijden verkooppunt

Het verkooppunt GW aan de Kapoenstraat 2 is geopend twee weken voor aanvang van een nieuwe blokperiode en inde eerste week van de nieuwe blokperiode, dagelijks tussen 10.00-11.00 uur.

Bloktoets blok 1.3

De bloktoets van blok 1.3 vindt plaats op 20-1: groep 101 t/m 115 13.00-15.00 uur in sporthal de Geusselt groep 116 t/m 147 13.00-15.00 uur in sporthal de Heeg.

Training mondelinge rapportage

In blok 1.4 vindt de training Mondelinge rapportage plaats. Deze training bestaat uit het maken van voorbereidingsopdrachten en drie bijeenkomsten van drie uur. De handleiding voor deze training is vanaf begin januari te koop bij het verkooppunt in de Kapoenstraat. Hierin staat de voorbereidingsopdracht voor de eerste bijeenkomst beschreven. Het lezen van de handleiding en het maken van de voorbereidingsopdracht is verplicht en vergt 3 à 4 uur. Informatie: Marie Snoek, Skillslab, tel. 882294/2300.

Boek bij blok 3.4.7

Studenten die het bijvakblok "Inleiding in de Informatica" (blok 3.4.7) gaan volgen worden sterk aangeraden het onderstaande boek aan te schaffen. Dit boek zal, naast het blokboek, de leidraad vormen tijdens de cursus. John H. Riley, jr. Programming using Turbo Pascal PWS Publishers, Boston, USA (1987) ISBN: 0-87150-088-4. In voorraad bij Servaas boekhandel. Info: D. Donker, tel. 888408.

Presentaties tweedejaars VW-ers

Op 19 januari laten 2e jaars studenten VW in korte presentaties veel onderwerpen m.b.t. gezondheid en gezondheidszorg aan de orde komen. Het publiek in de zaal heeft tevens de gelegenheid tot het stellen van vragen. De presentaties vinden plaats i.h.k.v. de training presenteren. Belangstellenden zijn van harte welkom in het Auditorium, Deb1. Tijd: 13.30-17.00 uur. Info: J. Hommes, Skillslab, tel. 882265.

Lezing dr. P. Green

Op woensdag 25 januari wordt door dr. P. Green een lezing gehouden voor GVO-studenten en andere geïnteresseerden over Community Health Programs. Plaats: Aula, TS53. Tijd: 14.00-16.00 uur.

Studente gezocht

Het Vrouwengezondheidscentrum Maastricht is gestart met een incest-project. T.b.v. dit project is onlangs een enquête gehouden. De gegevens daarvan dienen te worden geanalyseerd en de resultaten moeten worden vastgelegd in een rapport. Daarvoor zoekt men een studente GW die in het kader van een keuzeblok of jaarwerkstuk deze taken

Dienst Voorlichting

wil uitvoeren. Tijdsinvestering: 6 weken. Informatie of opgave vóór 28-1 bij Vrouwenstudies GW. Marie-José Grégoire, tel. 888767 of Wies Weijts, tel. 887324/7334.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Rechtstreeks in Satyricon

De werkgroep Mondelinge Toelichting heeft Taru Spronken uitgenodigd om te praten over het "zijn" van vrouw, advocate en universitair docente. De bijeenkomst vindt plaats op 16 januari om 15.00 uur in café Satyricon. Toegang gratis.

Onderwijs

Studie-adviseur

Studie-adviseur bij de FdR is mw. M. Elsenburg (ZW4, kamer 1019). Studenten kunnen bij de studie-adviseur terecht met vragen en problemen die verband houden met de rechtenstudie, zoals vragen op het gebied van studievertraging, studiebegeleiding, studieopbouw, studieplanning en examenregelingen.

De studie-adviseur is telefonisch te bereiken op dinsdag en donderdag van 9.30-10.15 uur, tel. 887046. Voor eenvoudige vragen waarop een kort antwoord mogelijk is, is een inlooppreekuur op dinsdag van 10.15-11.15 uur (kamer 1019, ZW4). Studenten die met een ingewikkelde vraag of probleem zitten, kunnen met de studie-adviseur een afspraak maken via de secretaresse, tel. 887045 (kamer 1018, ZW4).

Wijziging nummers bureau Onderwijs

De medewerkers van bureau Onderwijs in de Nieuwenhof hebben nieuwe kamer- en telefoonnummers: mw. M. van Hoof, k. 1006, tel. 887034 mw. M. de Heer, k. 1012, tel. 887041 mw. M. Elsenburg, k. 1019, tel. 887046 mw. M. Satijn, bureau secretaresse, k. 1018, tel. 887045 dhr. H. Wenting, beroepenvoorlichter, kamer 1016, tel. 887043 mw. A. Maris, mw. M. Finders en mw. M. Daniëls zijn 's ochtends bereikbaar onder tel. 887004.

Reserveren ruimtes FdR

Ruimtes voor onderwijsdoeleinden kunnen gereserveerd worden bij mw. M. Satijn, tel. 887045.

College Rechtsgeschiedenis

Woensdag 18 januari 13.00 uur in gebouw Rijkswaterstaat, F. de Veyestraat: college rechtsgeschiedenis door prof. mr. J. Spruit.

College Criminaliteit

Woensdag 18 januari 15.00 uur in gebouw Rijkswaterstaat, F. de Veyestraat: college Criminaliteit door G. Mols.

College Rechtsgeschiedenis

Woensdag 25 januari 13.00 uur gebouw Rijkswaterstaat, F. de Veyestraat, college Rechtsgeschiedenis door prof. J. Spruit.

College Criminaliteit

Woensdag 25 januari 15.00 uur gebouw Rijkswaterstaat, F. de Veyestraat: college Criminaliteit door G. Mols.

Economie

Algemeen

Staatssecretaris geeft lezing

Mw. mr. Yvonne van Rooy, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, zal op dinsdag 17 januari om 15.00 uur een lezing geven met als onderwerp Europa 1992. De lezing, georganiseerd door Hades, vindt plaats in de Aula, TS53. Iedereen is van harte welkom.

Onderwijs

Vakdidactiek Economie

Met ingang van 13 februari start voor 3e en 4e jaar studenten Economie de oriëntatiecursus Vakdidactiek Economie. Het totale programma is verdeeld over

12 weken. De eerste 6 weken zal worden uitgegaan van een studiebelasting van 40 uur per week (d.w.z. full-time), de tweede 6 weken van een studiebelasting van 13 à 14 uur per week (1/3 stroom). Het programma bestaat uit 2 onderdelen: - het blok "Zicht op docentschap": dit wordt doorlopen aan de hand van een blokboek; - het blok "Praktijkcursus vakdidactiek economie": dit gedeelte zal in het algemeen bestaan uit observaties en ervaringen opdoen met de praktijk van het lesgeven. Het met succes volgen en afronden van dit blok is een vereiste om toegelaten te kunnen worden tot de tweede fase lerarenopleiding, die uiteindelijk recht geeft op een onderwijsbevoegdheid. Informatie: drs. R. Hamers, tel. 888257 of dr. S. Forster, tel. 888817.

Lezing i.h.k.v. blok 2.3

Op 16 januari om 13.30 uur zal dr. J. Frijns (ABP) een lezing geven in het kader van blok 2.3 "Financiële Markten en Overheid". Plaats: collegezaal, Zwingelput 4. Titel: Beleggen bij het ABP: doelstellingen en restricties.

Nieuw blok

Blok 3.5 1/3e stroom Financiering. Titel: Theorie van Financiële Markten en intermediairs. Docent: dr. A. Boot (gastdocent bij sectie Financiering. Dr. Boot is een internationale specialist op het gebied van Financieringstheorie met betrekking tot het bankwezen). Inhoud: theorie m.b.t. de relaties tussen bankwezen en cliënten. Dit blok is bestemd voor 3e en 4e jaars studenten.

(Advertentie)

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend. Cabergweg 14, 6217 SC Maastricht. Tel. 212200 (administratie).

Autorijschool Dorsers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rij-examen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens met een rij-examinator wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts f 35,- per rijles in VW Golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 04490-77736 dagelijks na 18.00 uur en het gehele weekend.

MODERNE GENEESKUNDE EN MEDISCHE ETHIEK

- Overheersen karakteristieken van de moderne geneeskunde.
- Rol van geneeskunde en gezondheidszorg in de samenleving.
- Gentechnologie. Wat is het, waardoor gekenmerkt. Genethiek.

Inleider: **Drs. Ir. H. Jochemsen**

- Studie moleculaire wetenschappen, Landbouwniversiteit Wageningen.
- Promotie preklinische kankeronderzoek, Rijksuniversiteit Leiden.
- Docent o.a. moleculaire biologie, Universiteit van Asunsion (Paraguay).
- Thans directeur prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut, Medisch-ethisch centrum: aandacht vanuit de Bijbel o.a. voor zaken als „reageerbuisbaby”, draagmoederschap, onderzoek aan embryo's, abortus provocatus, (actieve) euthanasie.

Datum: **Maandag 23 januari 1989, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuis „In de Fortuyn”** Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling.

U bent van harte welkom!

Vrienden van het RK Studentenpastoraat

Samengesteld door Lucia Geurts

Maskers

De Nederlandse theaterwereld heeft 1989 uitgeroepen tot nationaal mimejaar. In het kader daarvan worden allerlei activiteiten georganiseerd, onder andere een mimefestival in de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland. Onderdeel daarvan zijn een workshop/annex congres en een tentoonstelling over maskers. In het museum Van Bommel-Van Dam aan de Van Opensingel in Venlo is van 13 januari tot en met 5 maart een overzichtstentoonstelling van het werk van Amieto en Donato Sartori. Deze twee Italianen maken maskers voor klassieke stukken en commedia dell'arte, maar hebben vooral door hun ontwerpen voor theatermeesters als Brecht, Dario Fo, Strehler de oude kunst leven ingeblazen. Tijdens de expositie worden videofilms getoond met demonstraties van het gebruik van maskers, onder anderen door Dario Fo.

Van 20 februari tot en met 6 maart is in het cultuur- en congrescentrum de Maaspoort in Venlo een internationale workshop voor professionele training (ook toegankelijk voor niet-professionals met enige ervaring) in de techniek van de maskerbouw en het gebruik van het mombakkes. Na een theoretische uiteenzetting en demonstratie van de mogelijkheden wordt door de deelnemers een leren masker geconstrueerd en gemaakt. Tijdens het congres op zondag 5 en maandag 6 maart wordt gefilosofeerd over de toekomst van het masker. Door een internationaal bekende groep zullen publieksdemonstraties gegeven worden. Kosten voor workshop, inclusief congres, demonstraties en toegang tentoonstelling is 720 gulden. Inlichtingen en inschrijving: De Maaspoort, Oude Markt 30, Venlo, tel. 077 - 543131, Kitty Lambrechts.

Avner the Eccentric

Avner Eisenberg is een Amerikaanse komiek, een mimespeler, jongleur, goochelaar en potsenmaker. Hij gebruikt geen woorden en zijn acts worden gekenmerkt door

helderheid, vaart en een goede timing. Ingewikkelde kunstsjes lijken simpel. Dinsdag 17 januari geeft hij in de schouwburg in Heerlen een voorstelling. Zij is aangekondigd als "familie-voorstelling" maar begint pas om 20 uur en heeft volwassen toegangsprijzen.

Schippers-marathon

De VPRO organiseert in het kader van het filmfestival Rotterdam een aantal activiteiten in het land. Zondag 22 januari is van 12 tot 18 uur in filmhuis Lumière aan de Boghaardenstraat een doorlopende voorstelling van televisiewerk van Wim T. Schippers. Een aantal van zijn geruchtmakende programma's zijn te zien in de twee grote zalen van het filmhuis.

Gilles

De Belgische acteur Jan Decler heeft bij toneelliefhebbers geen introductie. Het is een theater-grootmeester. Speciaal voor hem heeft Hugo Claus het stuk "Gilles" geschreven. Het is gebaseerd op het leven van Gilles de Rais, die in 1440 in Nantes werd opgehangen en verbrand. Hij vocht naast Jeanne d'Arc, van wie hij hield. Hij beschouwde haar als het puurste van Gods schepping. Als zij verbrand wordt, daagt Gilles God uit. Hij vermoordt honderden kleine jongens en geniet van de lust die dat bij hem oproept. De regie heeft Claus zelf. Deze opmerkelijke productie is dinsdag 17 januari te zien in de schouwburg in Maastricht.

Nederlands Studenten Orkest

Voor de tweede keer in zijn bestaan doet het Nederlands Studenten Orkest tijdens zijn toernee Maastricht aan. Maandag 23 januari presenteert het orkest zich in het Staargebouw, aanvang 20 uur. Op het programma staan het eerste celloconcert in A-klein van Camille Saint-

Saëns met Larissa Groeneveld als soliste, de zevende symfonie in E-groot van Anton Bruckner en 'Nagras', een speciaal voor het NSO geschreven compositie van Paul Termos. Het orkest staat onder leiding van Kasper de Roo. Vorig jaar overtuigde het Nederlands Studenten Orkest een uitverkochte Staaarzaal door kwaliteit en vooral enthousiasme. Voor de zeventiendertigste keer zijn ook dit jaar,

na een zware auditie, de ruim honderd amateurmuzici geselecteerd op technisch kunnen en muzikaliteit. Tijdens een "retraite" in Bergen (Noord-Holland) van enkele weken wordt het programma ingestudeerd en afgewerkt. De toernee voert het orkest langs alle studentensteden in Nederland. De opbrengst van de concerten is voor gehandicapte studenten. Toegangsprijzen zeventien gulden vijftig, CJP tien gulden.

New Beat

In disco Confetti's in het Belgische Brasschaat bij Antwerpen is volgens ingewijden niks mis met de disc-jockey noch met de installatie. De trage, slepende, lage tonen zijn niet te wijten aan een verkeerd afgestelde grammofoon- of band-snelheid. Het hoort gewoon zo, volgens de nieuwste modegril, de New Beat. Echt op z'n Belgisch begonnen: zo'n twee jaar geleden lette de dienstdoende disc-jockey even niet op en draaide een modieus deuntje op 33 in plaats van 45 toeren. Het publiek was verrukt, raakte - jazelfs - in kennelijke staat van opwindings. De DJ zag een gapend gat in de markt, dat hem vooralsnog geen windeieren zou leggen: gewoon sloompie spelen. Het kostte niets en trok publiek uit alle hoeken en gaten van België. New Beat was geboren. Na verloop van tijd werden speciale trage nummers geschreven met "zware basgeluiden en meeslepde rifles" (geweren of gitaarloepjes?), zoals een persbericht van een New Beat zending in Maastricht meedeelt. Maarten Houben, eerstejaars economie, voelt zich geroepen samen met wat jaargenoten de Belgische manie hier ter stede, wie weet wellicht in 't ganse land, te verbreiden. De eerste Maastrichtse New Beat-party zal plaats vinden in de studentendiscotheek van het Oud Gouvernement op vrijdag 20 januari, vanaf een uur of 22.

Je moet toch wel helemaal doorgespoeld zijn om missionaris van een muziekrage te worden. Of brengt New Beat de verlossing van duivelse drugs? Is New Beat de gezonde verslaving zonder geestverruimende, alleen met oorverdovende middelen, zoals Houben ons wil doen geloven? Houben: "Jazeker. Het is een verslaving, het brengt je in hogere sferen, maar dan zonder pillen. Van goede New Beat wordt je heel gek. De disco is gevuld met rook en de enige verlichting bestaat uit strobscopen (flikkerlicht - red.). Hierdoor en door de meeslepde muziek wordt het speciale gevoel van "extasy" bereikt." New Beat is eigenlijk de nog braver variant van Acid-house, in Engeland en bij Veronica buitengewoon populair, vooral om de hippe kleertjes en psychedelische kleurtjes, waarin Acid-housers getooid gaan. Volgens Houben en aanhang heeft Acid-house een slechte naam gekregen door het gebruik van drugs. New Beat is absoluut clean.

New Beaters dragen ook dolle kleding, lekker uniform. Houben: "Standaard een zwart wielrennersbroekje, witte sokken tot aan de knie, zwarte plumpe schoenen met metalen punten en een wit t-shirtje of "giletje" (vestje - red.). Verder een hoop mercedes-tekens of volkswagen-emblemen in je oren, petje op. Alles wat maar gek genoeg is." De New Beat-zendingen willen de onbeschaafde inboorlingen nog niet shockeren door ook in het dagelijks leven zo maf gekleed rond te lopen. "Maar ik was met vakantie in Brussel en daar zie je niet anders. Iedereen draagt daar gewoon zulke kleren."

Volgens mij, beste Maarten, hebben die "domme Belgen" je een kooltje gestoofd: Confetti's was het stamcafé van de wielersclub van Brasschaat, de pick-up stond echt een streep te laag en de extase werd veroorzaakt door een pittig pintje Geuze Lambiek ter ere van nook Piet die juist de omloop van Sint Job in 't Goor had gewonnen. Vrijdag de twintigste komt een peloton Belgen hierheen gefietst om te kijken of die zotte Ollanders nu werkelijk met een wielrenbroek aan gaan stappen. Awel, zonne.

'De zoeker' van Jean Kamps. Zijn achterglasschilderijen en beelden zijn tot 19 februari te zien in galerie Artisant

AGENDA

Toneel

Het Italiaanse project "Bruiloftsmaal". Dans Compagnie Limburg, zaal Het Vervolg, Vrijthof, 13 en 14 jan. 20.30 uur.
Gilles, Jan Decler, Stadsschouwburg, 17 jan. 20.00 uur.

Muziek

14Ernani, Belcanto Opera van Giuseppe Verdi, Stadsschouwburg, 14 jan. 20.00 uur, 15 jan. 14.30 uur.
Marjol op handen en voeten, Marjol Fiore, liederenprogramma, Stadsschouwburg, 13 jan. 20.00 uur.
Banana Art, "Mit milch kriegt man keine grosse Mauer, nur mit Wodka", Experimentele jazz-muziek rond thema's uit Berlijn van Cor Hameleers, Theatercafé, 13 en 14 jan. 23.00 uur.
LSO, dirigent: Salvador Mas Conde, solist: Rafael Orozco.

Vereniging Vrienden van het Lied, liederenrecital, Generaalshuis, 15 jan. 12.30 uur.

Exposities

Het postmoedern aan kinderen verklaard, Bonnefontenmuseum, t/m 3 febr.
Michael van den Besselaar, mixed media, Galerie Anny van den Besselaar, t/m 15 jan., do t/m zo 11.00-17.00 uur.
Marie Jeanne Bauduin, Hans Maassen, olieverven en kleuretsen, Galerie Fab, vrij t/m zo 13.00-17.00 uur.
Henk Spoth en Mieke Derikx, schilderijen, Perroengalerie, wo t/m za 13.00-18.00 uur.
Helen van Heteren en Michael Ballak, gewezen theaterdoeken en foto's van theaterscènes, Stadsschouwburg, t/m 27 jan.
Mondriaan, expositie over Mondriaan, Universiteitsbibliotheek Bonnefontencomplex, t/m 11 febr.
Marianne Aartsen, recente schilderijen, Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19, di t/m vrij 11.00-17.00 uur, za en zo 14.00-17.00 uur., t/m 5 maart. (t/m 28 jan. zijn de litografieën van haar te zien bij Galerie Signe).

Bert Drost, Terug naar de Bron (een tentoonstelling zonder titel), Museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 8, Venlo, 13 jan. t/m 5 maart, dag. van 10.00-16.30 uur, za en zo 14.00-17.00 uur.
Vormen in glas, werk van hedendaagse Nederlandse glaskunstenaars, Gemeentemuseum Roermond, t/m 29 jan., di t/m vrij 11-17 uur, za, zo 14-17 uur.
Wil Peerboom, schilderijen, Ziekenhuis Maastricht, t/m 22 jan.
Rene Glaser, grafiek en schilderijen, Schuwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, wo t/m za 14.00-18.00 uur, do 14.00+20.00 uur, 14 jan. t/m 5 maart.

Films

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Big time, 13 t/m 18 jan. 20.00 uur.
Babette's feast, 13 t/m 18 jan. 21.00 uur.
Distant voices still lives, 13 t/m 18 jan. 22.00 uur.
Blind Chance, 19 t/m 25 jan. 20.00 uur.
Vivement dimanche, 19 t/m 25 jan. 21.00 uur.
Big time, 19 t/m 25 jan. 22.00 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat 1
Moonwalker, dag. 19.00 uur, za, zo ook 14.15 en 16.45 uur.
U-2, dag. 21.30 uur.
Who framed Roger Rabbit, dag. 18.45-21.15 uur, za, zo ook 14.00-16.15 uur.
Frank en Frey, za, zo 14.00-16.15 uur.
Action Jackson, dag. 18.45-21.15 uur.

Cine K, Bernardstraat 13
Spoorloos, dag. 20.00-22.15 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a.
A fish called Wanda, dag. om 14.30-21.00 uur, za, zo ook om 18.30.
De reddertjes, za, zo, wo om 14.30 uur.
Coming to America, dag. om 14.30-20.30 uur, za, zo om 18.15-20.30 uur, wo alleen om 20.30 uur.
Big, dag. om 14.30-20.30 uur, za, zo ook om 18.30 uur.
Willow, dag. om 14.30-21.15 uur, za, zo ook om 18.30 uur.

De Woongroep

Elena werd wakker met een razende hoofdpijn. Ze strompelde naar de badkamer. Deze ochtend kon het uitzicht over de Chinese hoofdstad haar niet boeien. Ze kroop onder de douche. Het water rook licht modderig. De hete stralen haalden haar wat uit de versuffing. Ze maakte zich weer boos over de man die zich gisteravond van zich af had moeten slaan. Twijfel over het nut van geweld. En boos was ze ook op zichzelf dat ze het zover had laten komen. Na een dubbele dosis pijnstillers zocht ze haar kleren.

O, stress! Vandaag moest ze haar lezing over een hyper-geïntegreerde campagne in Gronsveld houden. Ook dat nog. Ze knoopte haar blouse scheef dicht, kon geen schone slip vinden. Geen slechtere dag in haar leven dan deze. Na een diepe zucht trok ze haar jasje aan. Hela! wat was dat papertje in haar zak?

Een brief. Duf scheurde ze hem open.
"Liefste!" hief Bea aan,
"Ik zocht je
van Monrovia tot Monaco,
van Mozart tot Moody Blues,
van Mato Grosso tot Mongolië."

"O God," bedacht Elena zich door haar gekaterde sluiers heen, "Een brief van Bea."

"Ik riep je
van Madrid tot Moermansk,
van Milo tot Moore,
van moeder tot maatje."

"Oef," zuchtte Elena. Een pijnsteek trof haar boven het rechteroog. Waarom moest ze die brief juist nu lezen. Een golf van misselijkheid walmde door haar middenrif. Bea, Bea, waarom schrijf je me juist op dit moment een brief, verweet ze. En dan nog wel zó.

"Ik miste je
van matras tot matras,
van moedeloosheid tot meelij,
van mijzelf tot mijnvrouw."

Elena werd boos, draaide wat velletjes luchtpostpapier bedekt met cliché's om. Hoe lang ging dit door? Eindeloze liefde. Ze kon zich wel voor haar kop slaan - niet doen, vanwege de sloopwerkzaamheden daarboven. Vol vertwijfeling vulden haar ogen zich met tranen.

Waarom moest ze nu huilen? Schuldgevoel, dat ze nog niet één moment aan Bea had gedacht? Dat ze hier maar hersenloos aan het pleziermaken was? Heimwee? De nu levendige herinnering aan Bea's omarmingen?

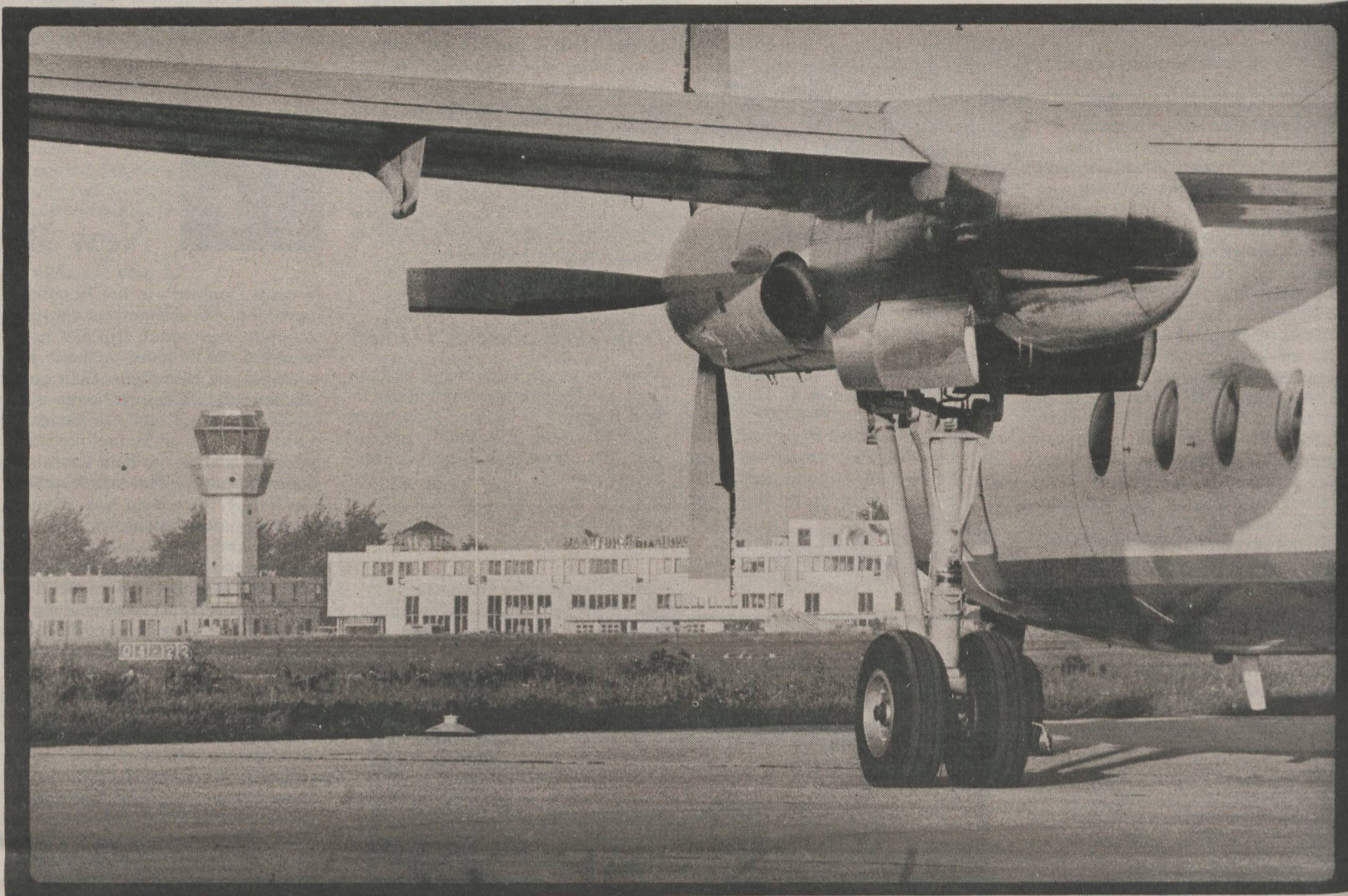
Er borrelde een onrustig gevoel in haar buik. Eigenlijk was ze ordinar boos, vond Elena. Wat dacht die Bea wel niet? Dat Elena haar bezit was? Dat ze zomaar van dit soort pathetisch-romantische briefjes kon schrijven? Dat ze voor eeuwig bij elkaar hoorden? Een beetje houden van was leuk, dacht Elena, maar het wordt wel erg beknellend als je er malle epistels door krijgt. Waar blijft dan mijn zo gewaardeerde individualisme?

Ze zuchtte eens diep, depte haar tranen, en vertrok naar het ontbijt. Carrière vóór alles. Vanavond hier maar eens verder over denken. "van Maastricht tot Melkweg, ik houd van je."

(wordt vervolgd)

Martha Savannah

VRIENDEN VAN EEN VLEGVELD

Maastricht Airport: weldaad of bedreiging voor de omgeving? (foto Franco Gori)

"Een kleine steekproef uit honderdduizenden". Zo noemden zich de zeshonderd ondertekenaars van de paginagrote advertentie die op 5 januari verscheen in NRC Handelsblad, de Telegraaf en drie Limburgse kranten. Op initiatief en kosten van de vereniging "Vrienden van Maastricht Airport" (lees: het Limburgse bedrijfsleven) richtten zij zich via de krant tot het kabinet en de staten-generaal om snel een besluit te nemen over de aanleg van een oost-westbaan op de luchthaven Zuid-Limburg, in de volksmond het vliegveld Beek. Sinds begin november verkeert de besluitvorming in een impasse, omdat men in de voorbereiding van het wonderproject op milieuproblemen is gestuit, die de bedenkers van het economische mirakelplan vergeten waren op te lossen. In de twaalf jaar dat de discussie over de oost-westbaan duurt, is de ergste schade met lapwerk verholpen, maar lessen voor de toekomst zijn daar nauwelijks uit getrokken. Als het aan minister Smit-Kroes had gelegen, was de aanwijzingsbeschikking al rond geweest, nog voordat de echte overlast die van de baan te verwachten is, in kaart is gebracht. Alleen de Raad van State heeft haar ervan kunnen weerhouden om zo voortvarend te werk te gaan.

bericht uit Maastricht

Sinds de milieu-effectenrapportage is begonnen, zijn er belangrijke dingen gebeurd. Ten eerste heeft België geweigerd stijgende of dalende vliegtuigen laag over haar grondgebied te laten vliegen, zodat de aanvliegroutes die in de aanlegplannen staan beschreven, niet meer kloppen. De overlast van het vliegveld komt dus ergens anders terecht dan de bedoeling was. En helaas voeren alle andere routes over dicht bevolkte gebieden in Limburg. Voordat een definitief besluit over de aanleg kan worden genomen, zal dus bekeken moeten worden hoeveel mensen meer lawaai te verwerken krijgen dan toelaatbaar kan worden geacht. De milieu-effectenrapportage moet met die gegevens worden aangevuld. Dat heeft minister-president Lubbers vorige week vrijdag, daags na de advertentie, verklaard. Het provinciebestuur heeft met tevredenheid gereageerd op die mededeling. Waarom eigenlijk? We wisten immers al sinds begin november dat er een aanvullende MER-rapportage zou komen. Toen al had Smit-Kroes laten weten, dat daaraan niet te ontkomen was. Dat bericht werd met grote verslagenheid in Limburg ontvangen. Het zou immers maanden en maanden duren voordat die aanvulling rond zou zijn. Maar nu kan het veel sneller, verklaart de ene autoriteit na de andere zonder enige reden. Een milieurapportage vraagt tijd en bovendien moet vervolgens ook de ontwerp-aanwijzing veranderd worden. Er is moeilijk een reden te bedenken waarom die aanvullende procedure korter dan een jaar zou duren. En sinds begin november ligt de zaak stil. Daar heeft de uitspraak van Lubbers tot nu toe geen enkele verandering in gebracht.

Een belangrijke oorzaak voor die impasse is dat men het er niet over eens is op welke manier de overlast moet worden gemeten. In de juridische procedure rond de nachtvluchten heeft de rechter een norm ontwikkeld, die verstrekkende gevolgen kan hebben voor de aanleg van de baan. Volgens een arrest van het Haagse Gerechtshof mag de piekbelasting van het vliegtuiglawaai niet de norm van 55 decibel te boven gaan. Tot nu toe gold bij de toepassing van de Luchtvaartwet de meting in Kosten-eenheden, die een aantal belastende factoren bijeen gooide en die uitzette tegen een bepaalde periode. Als rond Beek in piekbelasting gemeten wordt (en daar ziet het voorlopig naar uit), zal een groot gebied met ontoelaatbare overlast worden geconfronteerd, zeker nu niet over België gevlogen kan worden. Dat zou betekenen dat een zo gigantisch isolatieprogramma moet worden uitgevoerd, dat de baan ook uit economisch oogpunt niet meer interessant zou zijn. De hoop van de voorstanders van de aanleg is nu gevestigd op de rechter, die binnen twee maanden een uitspraak moet doen in de bodemprocedure over de toepassing van de Luchtvaartwet.

Blijft de vraag of bij de ondertekenaars ook de hoogleraar Algemene Heelkunde Greep, rector magnificus Bonke, collegevoorzitter Vredevoogd en "Het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg" hadden moeten staan. Wat individuele werknemers van de universiteit ondertekenen, moeten ze natuurlijk zelf weten, het wordt anders als ze via hun functie geïdentificeerd worden met de universiteit, vindt een notoire tegenstander van de aanleg, de hoogleraar publiekrecht prof. A. Tak. Hij heeft onlangs in een artikel in het Nederlands Juristenblad de houding van de burgerlijke rechter in de zaak-Beek fel bekritiseerd. Maar echt onjuist vindt hij pas de ondertekening door het college van bestuur: "Ik vind dat je dergelijke politiek geladen uitspraken niet als college kunt doen. Dat is toch een privilege van de raden."

Nu twee van de drie collegeleden ook nog eens afzonderlijk getekend hebben met vermelding van hun functie, rijst de vraag waarom de naam van het derde collegelid, Karl Dittrich, ontbreekt. Denkt dus niet iedereen hetzelfde over de oost-westbaan of over de vraag of je als collegelid aan een dergelijke campagne kunt meedoen? "Niks daarvan", zegt Karl Dittrich, "Als mij gevraagd was om ook individueel te tekenen, had ik dat meteen gedaan, van harte zelfs. Maar niemand heeft mij gevraagd. Kennelijk ben ik niet belangrijk genoeg". De enige aarzeling die hij nog gehad heeft om met het college in te stemmen kwam voort uit de Olivetti-kwestie: "Ik dacht: kun je dat wel maken om tegen een Olivetti-boycot te pleiten en daarna je steun uit te spreken voor een oost-westbaan? Ik zie de Olivetti-zaak anders, omdat het voor mij gaat om een zakelijke kwestie betreft. Ik spreek me natuurlijk ook uit tegen de apartheid of de dictatuur in El Salvador. Daarom kan ik me ook voor de uitbreiding van het vliegveld uitspreken. De universiteit is een belangrijke werkgever in de regio en we hebben er alle belang bij dat de regio er een economische motor als het vliegveld bij krijgt. Zo denken Loek en Vic er ook over".

Jacques Herraets